

LUKA RIJEKA d.d.

Godišnje izvješće

za 2019. godinu

	Stranica
Izvešće posloводства za 2019. godinu	1
Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja	21
Izjava o odgovornosti Uprave	24
Izvešće neovisnog revizora dioničarima društva Luka Rijeka d.d.	25
Izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti	31
Izveštaj o financijskom položaju	32
Izveštaj o promjenama glavnice	33
Izveštaj o novčanim tokovima	35
Bilješke uz financijske izvještaje	36 - 96

GRUPA LUKA RIJEKA

IZVJEŠĆE POSLOVODSTVA

ZA 2019. GODINU

LUKA RIJEKA D.D.
Riva 1, HR-51 000 RIJEKA
OIB: 92590920313

Rijeka, 30. ožujka 2020.

STRUKTURA GRUPE LUKA RIJEKA

Grupu Luka Rijeka čine:

LUKA RIJEKA d.d. Rijeka (Društvo)

Matično društvo, najveći koncesionar za prekrcaj suhih tereta na području riječke luke i pruža usluge u pomorskom prometu, lučke usluge, te usluge skladištenja roba i špedicije.

Sjedište Društva je u Rijeci, na adresi Riva 1.

LUKA - PRIJEVOZ d.o.o. Kukuljanovo, 100% u vlasništvu Luke Rijeka d.d., čija je osnovna djelatnost pružanje usluga prijevoza.

Sjedište Društva je u Kukuljanovu, na adresi Kukuljanovo 460.

STANOVI d.o.o. Rijeka, 100% u vlasništvu Luke Rijeka d.d., čija je osnovna djelatnost gospodarenje stanovima u vlasništvu matičnog društva i poslovi upravljanja zgradama.

Sjedište Društva je u Rijeci, na adresi Dubrovačka 4.

Luka Rijeka d.d. vlasnik je 49% udjela u društvu **JADRANSKA VRATA d.d.**, Rijeka. Dobit/gubitak ovog društva pripisuje se Luci Rijeka d.d. po metodi udjela.

Na dan 31. prosinca 2019. dionički kapital matičnog društva **LUKE RIJEKA d.d.** iznosio je 539.219.000 kuna te je raspodijeljen na 13.480.475 dionica pojedinačne nominalne vrijednosti u iznosu od 40 kuna. Sve izdane dionice registrirane su i uplaćene u cijelosti.

Udio institucija Republike Hrvatske: CERP-a, u vlasničkoj strukturi Društva na 31. prosinca 2019. godine iznosi 25,02%.

Najveći pojedinačni privatni ulagatelj, sa udjelom od 26,51% u vlasničkoj strukturi Društva, je poljska tvrtka OT LOGISTICS S.A.

STRUKTURA GRUPE LUKA RIJEKA (nastavak)

Pregled ključnih dioničara i vlasničke strukture Društva na dan 31. prosinca 2019. godine je kako slijedi:

DIONIČAR	BROJ DIONICA	% VLASNIŠTVA
OT LOGISTICS SPOLKA AKCYJNA	3.574.116	26,51%
CERP/ REPUBLIKA HRVATSKA	3.372.495	25,02%
OTP BANKA D.D./ AZ OMF KATEGORIJE B	2.024.227	15,02%
Poljski razvojni fond (PFR)	1.179.425	8,75%
ADDIKO BANK D.D./ PBZ CO OMF KATEGORIJE B	1.024.100	7,60%
OTP BANKA D.D./ ERSTE PLAVI OMF KATEGORIJE B	1.017.260	7,55%
OTP BANKA D.D./ ES RTE PLAVI EXPERT- DOBROVOLJNI MIROVINSKI FOND	136.370	1,01%
OTP BANKA D.D./ AZ OBVEZNI MIROVINSKI FOND KATEGORIJE A	115.000	0,85%
ZAGREBAČKA BANKA D.D./ AZ PROFIT OTVORENI DOBROVLJNI MIROVINSKI FOND	95.575	0,71%
OTP BANKA D.D./ ES RTE PLAVI OMF KATEGORIJE A	38.800	0,29%
OSTALI DIONIČARI	903.107	6,69%
Ukupno	13.480.475	100,00%

Društvo dobrovoljno primjenjuje Kodeks korporativnog upravljanja kojeg su zajednički izradile Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga i Zagrebačka burza d.d. te redovito godišnje donosi Izjavu o primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja. Izjava i Kodeks korporativnog upravljanja dostupni su na internetskim stranicama Društva.

Sastav upravnih i nadzornih tijela i odbora Društva

Revizorski odbor

Članovi Revizorskog odbora tijekom 2019. godine bili su kako slijedi:

Duško Grabovac	Predsjednik odbora do 01.svibnja 2019.
Dragica Varljen	Predsjednik odbora od 01.svibnja 2019.
Alen Jugović	Član
Jerzy Grezegorz Majewski	Član

Nadzorni odbor

Članovi Nadzornog odbora tijekom 2019. godine bili su kako slijedi:

Alen Jugović	Član od 20. siječnja 2017.- Predsjednik od 27. prosinca 2017.
Zbigniew Nowik	Zamjenik predsjednika od 27. prosinca 2017.
Jerzy Grezegorz Majewski	Član od 27. prosinca 2017.
Duško Grabovac	Član od 27. prosinca 2017. do 01.svibnja 2019.
Dragica Varljen	Član od 4. srpnja 2018.

Uprava

Članovi Uprave tijekom 2019. godine bili su kako slijedi:

Jędrzej Mirosław Mierzewski	Predsjednik od 1. siječnja 2018. do 1.travnja 2019.
Duško Grabovac	Zamjenik člana - predsjednika Uprave društva od 01.svibnja 2019.
Tomislav Kalafatić	Član od 6. veljače 2018.
Bartłomiej M. Pastwa	Član od 19. lipnja 2018.

[KLJUČNI DOGAĐAJI tijekom 2019.godine](#)

Projekt Škrljevo

Nakon završetka radova na uporabnim cjelinama 1 i 3, 2018 godine, za što su ishodovane uporabne dozvole, za Škrljevo je na dan 7.3.2019. ishodovana i posljednja uporabna dozvola, tako da je terminal od tada u potpunosti u uporabi. Luka Rijeka povećala je time svoje zatvorene skladišne kapacitete za dodatnih cca 26.000 m², odnosno dobila natkrivene prostore ukupne površine cca 35.000 m². Za kontejnerski depo određeno je dodatnih 14.000 četvornih metara prostora, koji se u budućnosti, po potrebi rasta prometa, može i dodatno povećavati kako bi se mogli servisirati svi kontejneri.

NATURALNI POKAZATELJI POSLOVANJA

Ukupni promet

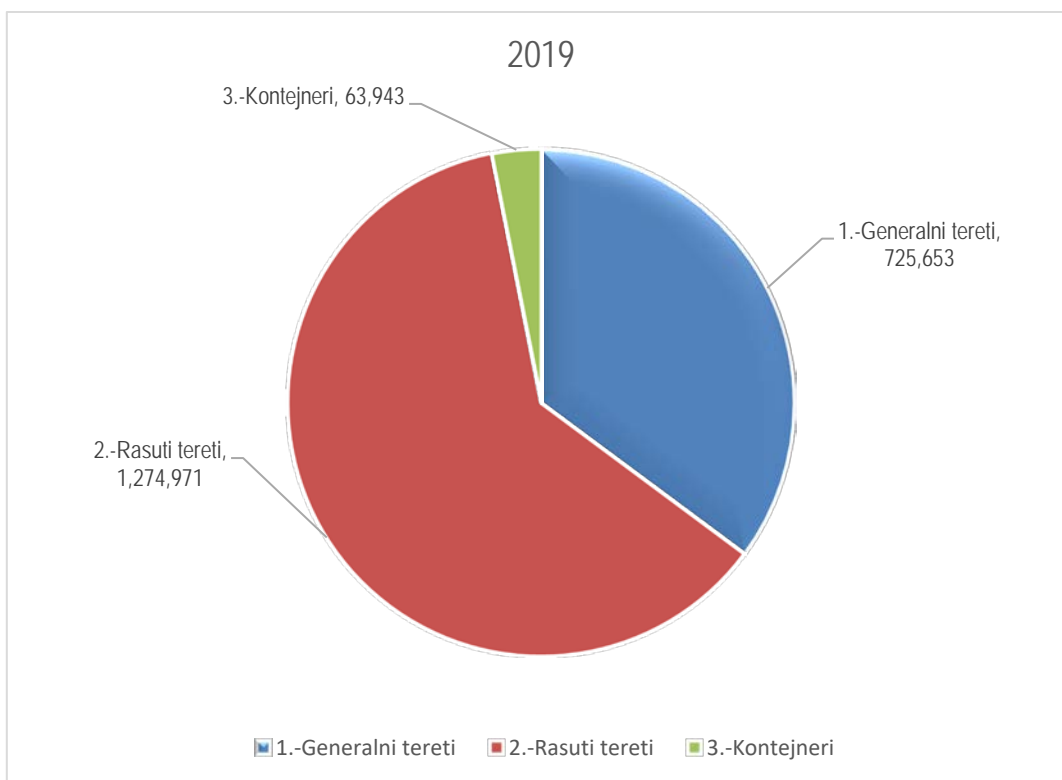
U naturalnom prometu za razdoblje od siječnja do prosinca, ostvaren je promet od 2.064.567 tona. Generalni teret se smanjio za 4%, te je prekrcano 725.653 tone, dok se tonaža kontejnera povećala za 1% sa 63.943 tone.

Do pada rasutog tereta (indeks 74) dolazi zbog kombinacije različitih okolnosti.

Ukupni promet Luke Rijeka d.d. od siječnja do prosinca 2018./2019. bio je kako slijedi:

Luka Rijeka d.d.	Realizacija 01.-12.2018.	Plan 2019.	Realizacija 01.-12.2019.	Index 2019/2018	Index 2019/Plan
Generalni teret (tone)	753.696	810.700	725.653	96	90
Rasuti teret (tone)	1.717.192	1.966.000	1.274.971	74	65
Kontejneri (tone)	63.534	73.500	63.943	101	87
UKUPNO (tone)	2.534.422	2.850.200	2.064.567	81	72

Struktura prometa Luka Rijeka d.d 2019.:

NATURALNI POKAZATELJI POSLOVANJA (nastavak)

Generalni tereti

Promet generalnog tereta ostvaren u promatranom razdoblju 2019. godine iznosi 725.653 tone. Index je 96 u odnosu na promatrano razdoblje 2018. godine, gdje je promet iznosio 753.696 tona. Struktura generalnog tereta u prometu ostvarenom tijekom izvještajnog razdoblja ukazuje na dvije dominantne vrste tereta. Radi se o drvnom i metalnom teretu pa se trendovi tih vrsta tereta odražavaju u realizaciji ukupnog prometa generalnog tereta. Ukupni promet drva (konvencionalno i punjenje kontejnera) u promatranom razdoblju 2019. iznosi 452.564 tona što predstavlja udio od 62% u ukupnom prometu generalnog tereta. Promet mekog drva (jelovine) bilježi pad. Rezultati pokazuju da je prekrcaj drva ostvario 90,5% od godišnjeg Plana. S udjelom od 20%, prekrcaj metalnih proizvoda ima značajno mjesto u prometu generalnog tereta. U promatranom razdoblju godišnji Plan realizira se sa 91,9%.

Vidljivo se povećava promet frigo tereta (24.246 tona), opreme i konstrukcija (10.432 tone), vozila (573 tone), kemijskih proizvoda (12.446 tona), papira (9.263 tone), kamena (24.204 tone), te ostalog generalnog tereta (5.293 tone).

Rasuti tereti

U 2019. ukupno je realizirano 1.274.971 tona rasutog tereta, usporedno sa 1.717.192 tone prometa realiziranih 2018 (index 74). U promatranom periodu ostvareno je 51.158 tona šećera, a kojih nije bilo u istom periodu 2018.

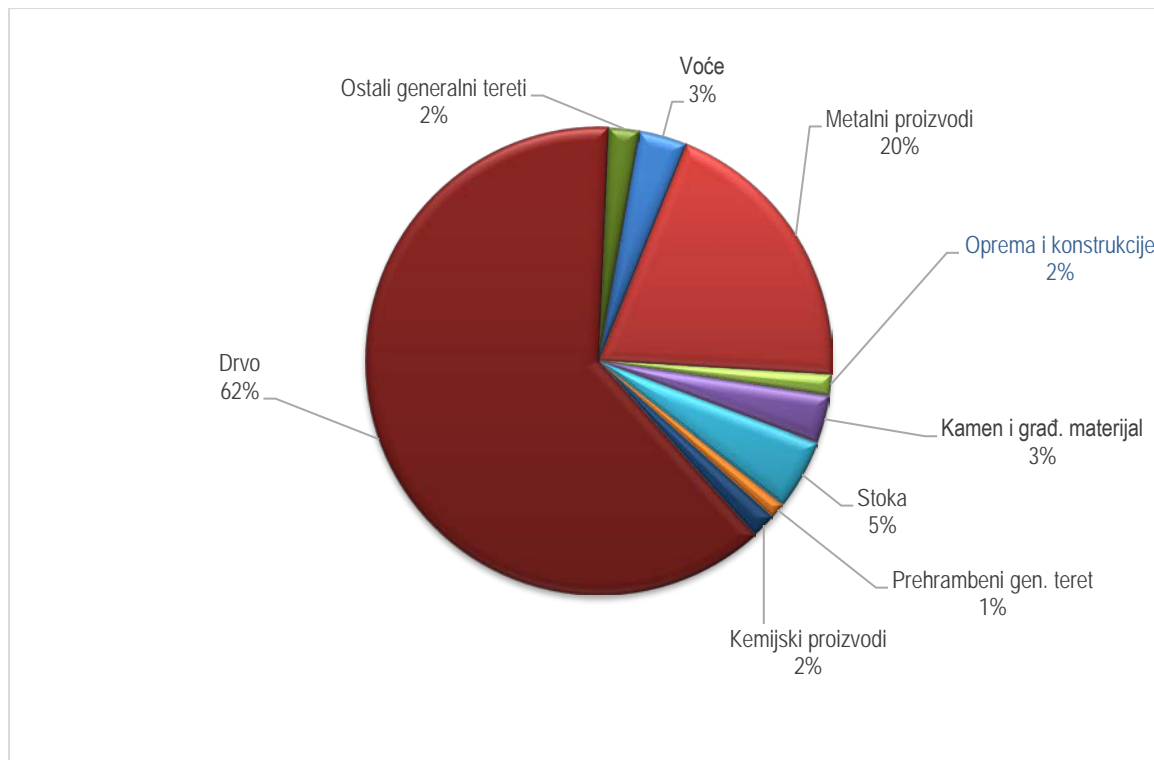
Povećan je promet starog željeza za 39% (122.474 tone), ostalog rasutog tereta za 69% (6.469 tona), te umjetnog gnojiva za 62% sa 26.133 tone. Smanjen je promet željezne rudače za 12% (589.838 tona). Razlog pada prometa željezne rudače je kriza na tržištu čeličnih proizvoda i smanjenje proizvodnje dviju tvornica s kojima Luka ima ugovor o prekrcaju. Isto tako je pao i promet soli zbog tople zime i kamenih agregata, koji je uzrokovan tehničkim kvarom pontona na Terminalu Bršica, slijedom nije bilo tehničkih mogućnosti raditi prekrcaj.

Kontejnerski promet

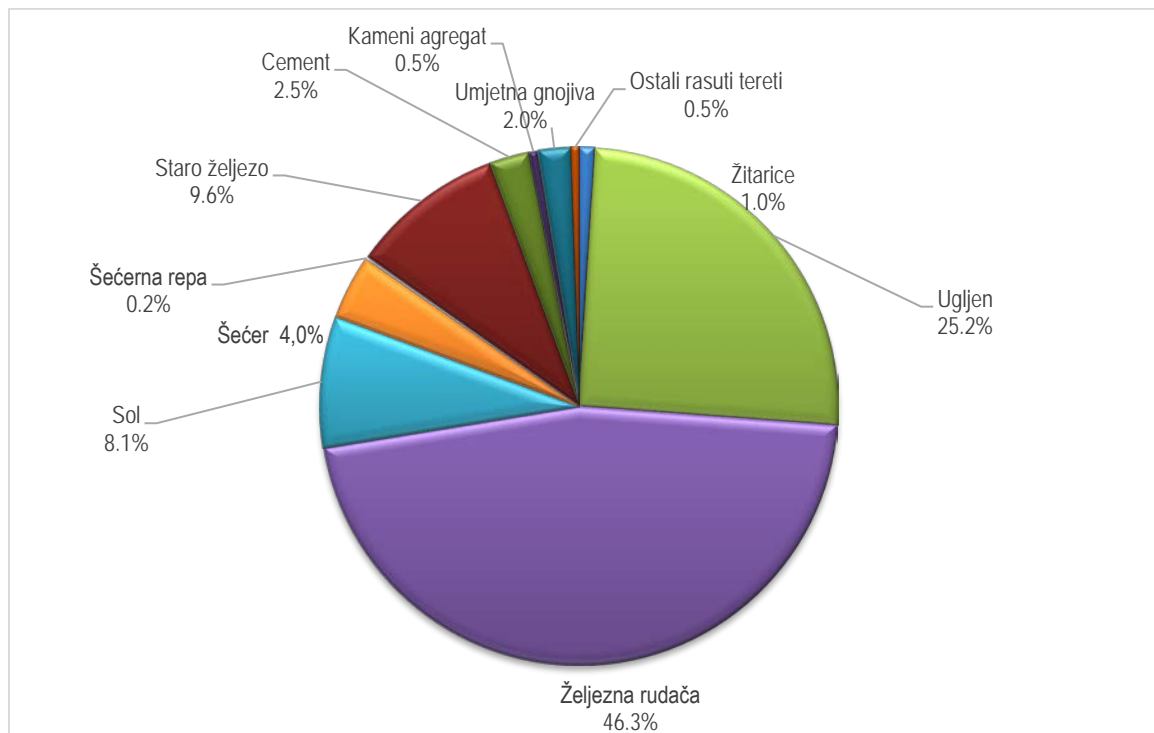
Pridruženo društvo Jadranska vrata d.d. ostvarilo je promet od 271.817 TEU jedinica, te povećanje od 20%. Jadranska vrata d.d. bave se uslugom prekrcaja kontejnera sa kontejnerskih brodova na kamione i vagone. Kontejnerski promet na terminalima Luke Rijeka d.d. pokazuje povećanje od 1% na 33.232 TEU u promatranom periodu 2019. u odnosu na 2018. Luka Rijeka d.d. bavi se uslugama punjenja i pražnjenja kontejnera, te kopnenim manipulacijama tereta od Terminala Brajdica do Terminala Škrlevo i Terminala Rijeka (i obrnuto).

NATURALNI POKAZATELJI POSLOVANJA (nastavak)

Struktura generalnog tereta:

Struktura rasutog tereta:

FINANCIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA

Tijekom 2019. godine, društvo je usvojilo i prvi puta primijenilo Međunarodni standard financijskog izvještavanja MSFI 16 Najmovi.

Utjecaj primjene novog standarda na konsolidirane i nekonsolidirane financijske izvještaje društva značajan je s obzirom da novi standard tretira i postojeći ugovor o koncesiji za obavljanje lučkih usluga na koncesioniranom području luke Rijeka kao ugovor koji sadrži komponente najma.

Slijedom zahtjeva MSFI 16, društvo je primijenilo novi računovodstveni tretman ugovora o koncesiji te je određene komponente plaćanja po ugovoru o koncesiji priznalo kao obvezu u svojem izvještaju o financijskom položaju dok je po istoj osnovi istovremeno priznalo imovinu s pravom korištenja koju čini koncesionirano područje i pripadajuća infrastruktura. Radi konzistentnog iskazivanja financijskih izvještaja, društvo je MSFI 16 odlučilo primijeniti retrospektivno.

Kao rezultat retrospektivne primjene MSFI 16, društvo je na dan 1.1.2018. priznalo obveze po ugovoru o koncesiji u iznosu od 388,34 milijuna HRK (31.12.2018. godine: 391,97 milijuna HRK te 31.12.2019. godine: 406,07 milijuna HRK) te amortiziranu vrijednost imovine s pravom korištenja od 202,53 milijuna HRK (31.12.2018. godine: 194,43 milijuna HRK te 31.12.2019. godine: 186,33 milijuna HRK) uz korespondirajuće efekte priznate unutar kapitala i rezervi. Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za 2019. godinu također je izmijenjen kako bi se reflektirao novi računovodstveni tretman po MSFI 16 pri čemu je društvo priznalo kamatni rashod (17,53 milijuna HRK) i tečajne razlike (0,83 milijuna HRK) po osnovi obveze po ugovoru o koncesiji te operativne troškove uvećalo za amortizaciju imovine s pravom korištenja (6,19 milijuna HRK), a umanjilo za plaćanja fiksnih koncesijskih naknada (4,25 milijuna HRK).

Time je ukupni efekt primjene MSFI 16 na račun dobiti i gubitka dodatni rashodom od 20,29 milijuna HRK.

Pri primjeni standarda, društvo je primijenilo razne prosudbe i procjene koje između ostalog uključuju procjenu vremenske dinamike podmirenja obveza po koncesijskom ugovoru vezano uz zahtijevane iznose kapitalnih ulaganja i procjene vezane uz određivanje diskontne stope i stope rasta korištene pri izračunima budućih novčanih tokova iz koncesijske djelatnosti. S obzirom na sveobuhvatnost primjene MSFI 16 na koncesijski ugovor te niz procjena, prosudbi i pretpostavaka (uključujući i pretpostavke vezano u mogućnost modifikacije ugovornih uvjeta) koje je društvo trebalo koristiti kako bi se standard primijenio ne samo za tekuće već i prethodna razdoblja, društvo je model retrospektivne primjene postepeno dorađivalo te je puni efekt retrospektivne primjene standarda iskazan u nerevidiranim rezultatima za posljednji kvartal 2019. godine dok je u prethodnim kvartalima objavljivani procijenjeni pretpostavljeni utjecaj standarda samo na tekuće razdoblje. Iz navedenog razloga, kvartalni izvještaji za prethodna međurazdoblja 2019. godine nisu u potpunosti usporedivi. Detaljan prikaz svih prepravljanih povijesnih financijskih izvještaja nastalih kao posljedica primjene novog standarda MSFI 16 te pretpostavaka i prosudbi korištenih pri njegovoj primjeni biti će prikazan u sklopu bilješki uz revidirane konsolidirane i nekonsolidirane financijske izvještaje.

Izvešće posloводства za 2019. godinu

Zbog značajnosti učinaka primjene MSFI 16 na financijske izvještaje te retrospektivne metode primjene, Grupa je financijske pokazatelje u nastavku prikazala bez i s efektima MSFI 16.

Pokazatelji	2019		2018 *prepravljeno		indeks 2019/2018	
	bez MSFI 16	s MSFI 16	bez MSFI 16	s MSFI 16	bez MSFI 16	s MSFI 16
<i>u 000 kn</i>						
1	2	5	3	6	4=2/3	7=5/6
Pokazatelji likvidnosti						
Radni kapital kn	6.120	6.120	(8.843)	(8.843)	(144)	(144)
Tekuća likvidnost	1,22	0,35	1,19	1,13	98	320
Pokazatelji zaduženosti						
Kratkoročne obveze/kapital	0,17	0,57	0,19	0,20	113	34
Dugoročne obveze/kapital	0,21	0,83	0,17	1,11	79	133
Obveze po kreditima/kapital	0,21	0,21	0,17	0,17	81	81
Ukupne obveze/imovina	0,16	0,58	0,15	0,57	98	97
Pokazatelji profitabilnosti						
EBIT kn	(8.055)	(9.998)	(32.419)	(39.248)	402	393
EBITDA kn	7.615	11.865	(26.805)	(22.467)	(352)	(189)
EBITDA margin	4,7%	7,4%	(17,1%)	(14,3%)	(359)	(193)
EBIT margin	(5,0%)	(5,0%)	(20,6%)	(20,6%)	411	411
Neto rezultat	3.892	(16.401)	(23.988)	(43.273)	(616)	264
NETmargin	2,4%	(10,2%)	(15,3%)	(27,5%)	(629)	269
Pokazatelji produktivnosti						
Broj zaposlenih	637	637	587	587	92	92
Prihod po zaposlenom kn	252	252	268	268	106	106

*EBIT = poslovni prihodi – poslovni rashodi

**EBITDA = EBIT + amortizacija

Normalizirani pokazatelji	2019		2018 *restated		Indeks 2019/2018	
	bez MSFI 16	s MSFI 16	bez MSFI 16	s MSFI 16	bez MSFI 16	s MSFI 16
<i>u 000 kn</i>						
EBITDA kn	12.128	16.378	(1.033)	3.305	(1.174)	496
EBITDA margin	7,6%	10,2%	(0,7%)	2,1%	(1.151)	486
EBIT kn	(3.542)	(5.485)	(6.647)	(13.476)	53	41
EBIT margin	(2,2%)	(2,2%)	(4,2%)	(4,2%)	52	52
Neto rezultat	8.405	(11.888)	1.784	(17.501)	471	68
NETmargin	5,2%	(7,4%)	1,1%	(11,1%)	462	67

FINANCIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA (nastavak)

Zbog značajnosti učinaka primjene MSFI 16 na financijske izvještaje te retrospektivne metode primjene, Društvo je financijske pokazatelje u nastavku prikazalo bez i s efektima MSFI 16.

Pokazatelji	2019		2018 *prepravljeno		Indeks 2019/2018	
	bez MSFI 16	s MSFI 16	bez MSFI 16	s MSFI 16	bez MSFI 16	s MSFI 16
<i>u 000 kn</i>						
1	2	5	3	6	4=2/3	7=5/6
Pokazatelji likvidnosti						
Radni kapital kn	5.632	5.632	(9.158)	(9.158)	(61)	(61)
Tekuća likvidnost	1,19	0,35	1,17	1,11	102	31
Pokazatelji zaduženosti						
Kratkoročne obveze/kapital	0,22	0,77	0,24	0,25	94	309
Dugoročne obveze/kapital	0,27	1,10	0,20	1,39	137	79
Obveze po kreditima/kapital	0,28	0,28	0,21	0,21	132	132
Ukupne obveze/imovina	0,17	0,65	0,16	0,62	104	105
Pokazatelji profitabilnosti						
EBIT kn	(8.257)	(10.200)	(32.299)	(39.128)	26	26
EBITDA kn	6.640	10.890	(27.468)	(23.130)	(24)	(47)
EBITDA margin	4,2%	6,8%	(17,6%)	(14,8%)	(24)	(46)
EBIT margin	(5,2%)	(6,4%)	(20,6%)	(25,0%)	25	26
Neto rezultat	(10.545)	(30.838)	(25.079)	(44.364)	42	70
NETmargin	(6,6%)	(19,3%)	(16,0%)	(28,4%)	41	68
Pokazatelji produktivnosti						
Broj zaposlenih	622	622	572	572	109	109
Prihod po zaposlenom	252	252	279	279	90	90

*EBIT = poslovni prihodi – poslovni rashodi

**EBITDA = EBIT + amortizacija

Normalizirani pokazatelji	2019		2018 *restated		Indeks 2019/2018	
	bez MSFI 16	s MSFI 16	bez MSFI 16	s MSFI 16	bez MSFI 16	s MSFI 16
<i>u 000 kn</i>						
EBITDA kn	11.153	15.403	(1.696)	2.642	(658)	583
EBITDA margin	7,0%	9,7%	(1,1%)	(1,1%)	(645)	(890)
EBIT kn	(3.744)	(5.687)	(6.527)	(13.356)	57	43
EBIT margin	(2,3%)	(3,6%)	(4,2%)	(8,5%)	56	42
Neto rezultat	(6.032)	(26.325)	693	(18.592)	(870)	142
NETmargin	(3,8%)	(16,5%)	0,4%	(11,9%)	(853)	139

FINANCIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA (nastavak)Financijski rezultat poslovanja

Za poslovnu 2019. godinu EBIT Društva je negativan u iznosu od **-10,2 milijuna kuna**, a EBITDA (dobit prije kamata, poreza i amortizacije) iznosi 10,9 milijuna HRK, dok je 2018 bila negativna (-23,1 milijuna HRK), a posljedica je, uz već spomenute prihode, i efektivnijeg upravljanja troškovima društva.

Normalizirana EBITDA bez MSFI 16 efekata iznosi 11,2 milijuna HRK dok je 2018 bila negativna (- 1,7 milijuna HRK).

Normalizirana EBITDA dobivena je isključivanjem utjecaja jednokratnih prihoda, koji nisu rezultat osnovnog poslovanja društva, priznavanjem troška koncesije unutar amortizacije kao stvarnog troška (MSFI 16 zahtijeva da se ovaj trošak vodi kao amortizacija), ali s druge strane i isključivanja utjecaja troška rezerviranja sredstava.

Normalizacije	2019		2018 *restated	
	bez MSFI 16	s MSFI 16	bez MSFI 16	s MSFI 16
<i>u 000 kn</i>				
Trošak koncesije koji se vodi kao amortizacija (MSFI 16)	(4,250)	-	(4,338)	-
Vrijednosno usklađenje	-	-	26,990	26,990
Prihodi od ukidanja rezerviranja	(151)	(151)	(263)	(263)
Prihodi od prod.stanova/dug imovine	(267)	(267)	(66)	(66)
Prihodi od viškova materijala	(79)	(79)	(1,493)	(1,493)
Naplata otpisanih potraživanja	(41)	(41)	(20)	(20)
Troškovi rezerviranja	5,051	5,051	624	624
Ukupno normalizacije EBITDA	263	4,513	21,434	25,772
Efekt veće amortizacije (MSFI 16)	6,193	-	11,167	-
Ukupno normalizacije EBIT	6,456	4,513	32,601	25,772
Diskont (MSFI 16)	17,527	-	17,121	-
Tečajne razlike (MSFI 16)	823	-	(4,665)	-
Ukupno normalizacije neto rezultata	24,806	4,513	45,057	25,772

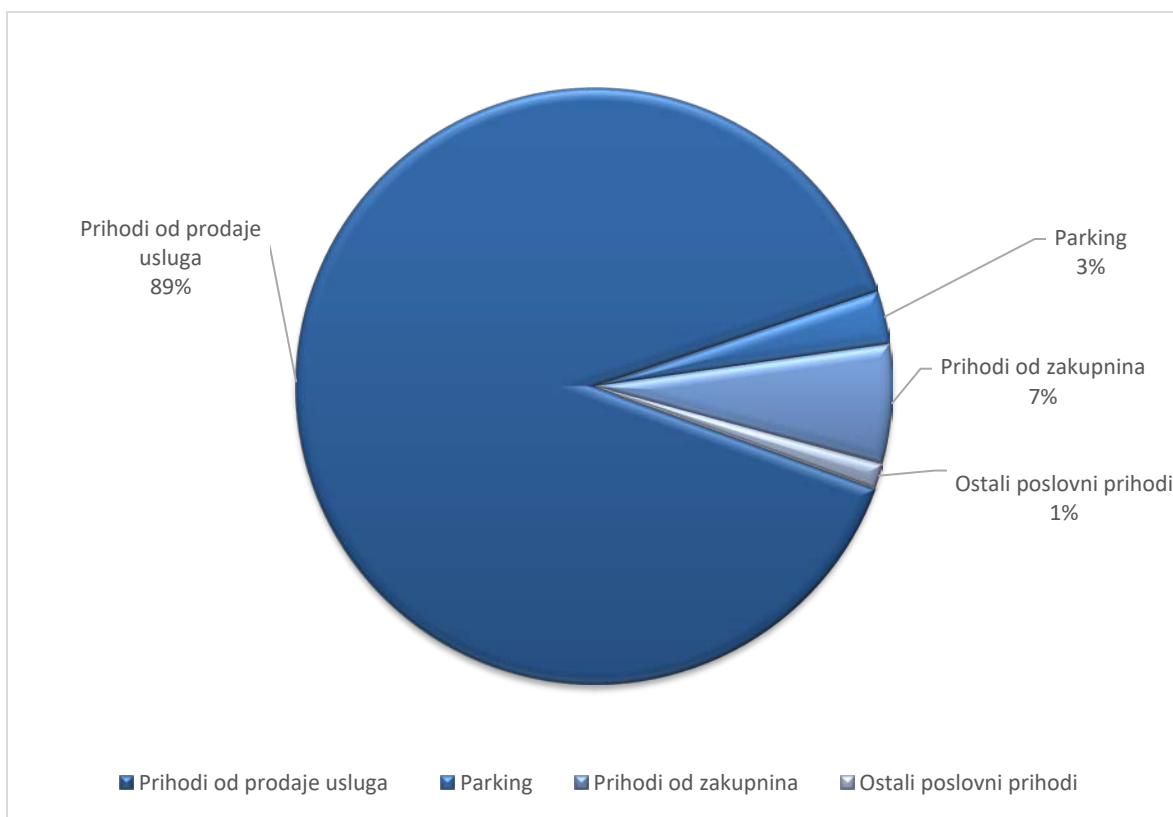
FINANCIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA (nastavak)

Prihodi

U 2019. godini ukupni prihodi iznose 164,4 milijuna kuna te su na indeksu 96 u odnosu na 2018. godinu. Budući da je velika razlika u isplaćenoj dividendi Jadranskih vrata (2018 – 11,8 mio HRK, 2019 - 3,3 mio HRK), razvidno je da su prihodi nastali poslovanjem Luke Rijeka u porastu. U strukturi ukupnih prihoda, najveći dio zauzimaju poslovni prihodi sa 159,6 milijuna kuna, sa indeksom 102 u usporedbi sa 2018. Ostvareni financijski prihodi iznose 4,7 milijuna kuna.

Naturalni promet generira ključne poslovne prihode iz osnovne djelatnosti- prihode od prodaje usluga u zemlji i inozemstvu, koje iznose 142,6 milijuna kuna i čine 89,3% poslovnih prihoda.

Struktura poslovnih prihoda :

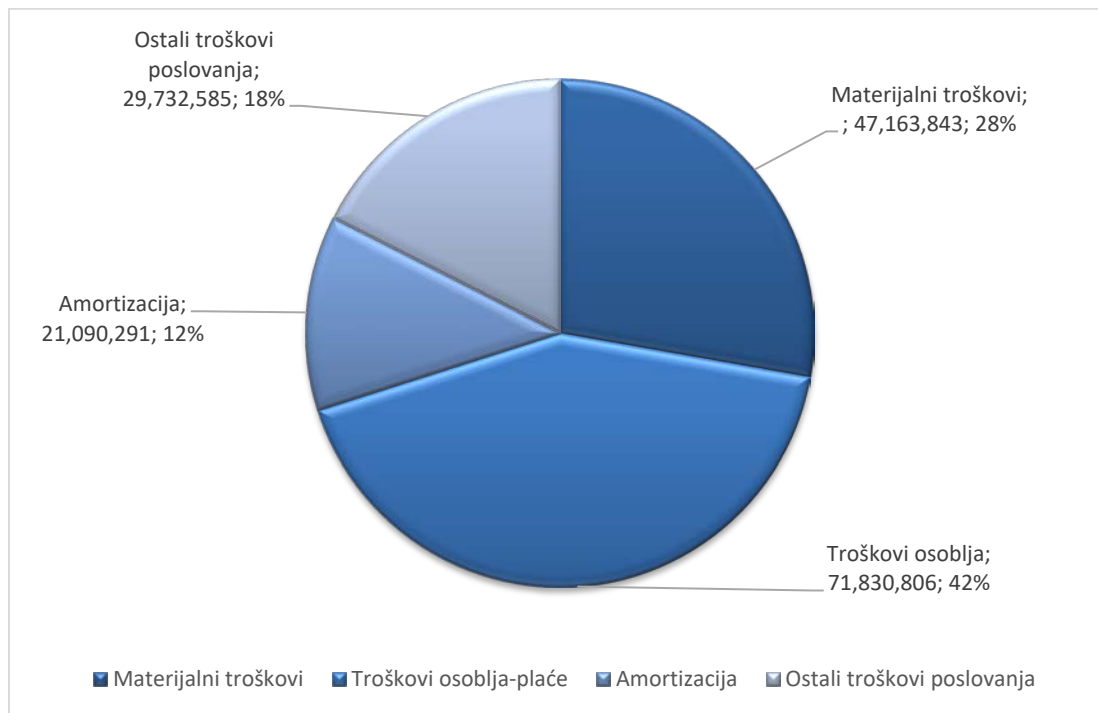
Rashodi

Ukupni rashodi u promatranom razdoblju 2019. godine iznose 191,7 milijuna kuna, odnosno predstavljaju smanjenje od 3% u odnosu na 2018. Poslovni rashodi za 2019.godinu iznose 169,8 milijuna kuna što predstavlja smanjenje od 12% u odnosu 2018. godine.

Najveći utjecaj MSFI-a 16 na račun dobiti i gubitka vidljiv je kroz Ostale financijske rashode (17,5 milijuna HRK) koji su u znatnom porastu na 18,1 milijuna kuna.

FINANCIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA (nastavak)

Struktura poslovnih rashoda :

U promatranom razdoblju vidljivo je znatnije smanjenje materijalnih troškova, kao posljedica rezanja troškova. Uz to, blago smanjenje troškova osoblja te izrazito povećanje amortizacije, kao posljedica puštanja u uporabu novih prostora lučkog pozadinskog skladišta Škrljevo. (+6,01 milijun HRK)

Kadrovi

Prema kadrovskoj evidenciji na dan 31.12.2019., Luka Rijeka d.d. ima 622 zaposlenih radnika odnosno 50 radnika više nego na dan 31.12.2018.

Tijekom 2019 godine nije bilo odlazaka radnika uz posebne otpremnine, osim redovnih odlazaka u mirovinu.

UPRAVLJANJE RIZICIMA

Tržišni rizik

Luka Rijeka dio je svjetske mreže pomorskog trgovinskog prometa i točka promjene modaliteta transporta iz pomorskog u kopneni i obrnuto. Kompleksni dobavljački lanci koji tu točku dodiruju izrazito su ovisni o kretanju ukupne svjetske ekonomije, kao i kretanju ekonomija pojedinih svjetskih regija. Tržište pomorske trgovine je ciklično i ovisno je o značajnijim promjenama u svjetskoj ekonomiji.

Destinacijska tržišta

Glede najvažnijih destinacijskih tržišta luke Rijeka, situacija je vrlo različita. Vrlo važno tržište Bliskog Istoka i Sjeverne Afrike i dalje je potreseno političkim krizama, koje su eskalirale ratnim sukobima i velikom migracijom tamošnjeg stanovništva (pogotovo iz Sirije, Iraka i Libije). Općenito složeni odnosi na području Bliskog Istoka generator su visokih rizika po pitanju volumena prekomorske robne razmjene tih zemalja.

Posebno važan element za većinu spomenutih država tog područja je cijena nafte, na način da niska cijena nafte nepovoljno utječe na ekonomije tih zemalja, a time i na njihovu prekomorsku robnu razmjenu.

Tržišna konkurencija

Konkurencija na gravitacijskom području luke Rijeka izrazito je aktivna. Najžu konkurenciju čine luke sjevernojadranskog klastera (Koper, Trst, Venecija, Ravenna, Monfalcone). Ulaskom Hrvatske u EU ova situacija počinje se mijenjati u korist luke Rijeka, koja postaje na EU tržištu administrativno ravnopravna ostalim lukama sjevernojadranskog klastera, što se već vidi povratkom određenih kupaca i tereta koji su (pogotovo u vrijeme rata) bili napustili luku Rijeka. Klaster sjevernojadranskih luka inače ima prirodnu prednost najkraćeg pomorskog pravca brodova koji sa teretima čija je destinacija šire područje Srednje i Istočne Europe dolaze iz pravca Dalekog istoka i prolaze kroz Sueski kanal. Ta prednost iznosi više od 2.000 Nm, odnosno cca. 5-7 dana kraće plovidbe, što značajno utječe na ukupne transportne troškove i stoga na konkurentnost te robe na tržištu.

Bez obzira na to, luke sjevernojadranskog klastera imaju jake konkurente u ostalim klasterima: najjači europski klaster sjevernoeuropskih luka (Rotterdam, Amsterdam, Antwerpen, Gent, Hamburg, Bremen, itd.) koji je povezan sa lukom Constanza iz crnomorskog klastera kanalom Rajna-Majna-Dunav, koji prolazi kroz samo srce gravitacijskog područja luke Rijeka. Na to područje (pogotovo na tržište Poljske i Češke) cilja i konkurentski baltički klaster (Rostock, Gdansk, Gdynia, Szczecin, Swinoujscie, itd.).

Već spomenuta luka Constanza u Rumunjskoj, prednošću unutarnjih plovnih puteva, predstavlja značajnog konkurenta za istočni dio gravitacijskog područja. Bugarski dio crnomorskog klastera (Varna i Burgas) nema jači konkurentski značaj (osim dijela Srbije koja je inače u sekundarnoj zoni konkurentskog interesa luke Rijeka).

UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

Tržišni rizik (nastavak)

Na kraju, treba spomenuti marginalne klasterne južnog Jadrana i Egejskog mora, koji također ciljaju na južni dio gravitacijskog područja luke Rijeka. To je prije svega luka Ploče koja je orijentirana na Bosnu i Hercegovinu, luka Bar na Crnu Goru i Srbiju, luka Drač na Albaniju i Kosovo, te luka Solun i druge egejske luke koje osim Grčke ciljaju i na tržište Makedonije i Srbije, no kako je prije navedeno, riječ je o sekundarnoj zoni konkurentskog interesa luke Rijeka.

Uprava Društva djeluje na minimaliziranje tržišnih rizika kroz prilagodbu cijena-tarifa, kontinuirano ulaganje u tehnologiju, razvoj kapaciteta i kroz mjere na povećanju produktivnost rada.

Kreditni rizik

Društvo se koristi sa nekoliko metoda kontrole kreditnog rizika, prije svega provjerom boniteta u suradnji sa bonitetnim kućama, te dodatnim instrumentima osiguranja. Rizik je veći kod ugovaranja sa novim kupcima, gdje se može desiti da se lučka usluga ugovori s nepouzdanim klijentom (u smislu dinamičkog neispunjavanja ugovora, u smislu neplaćanja usluga i slično). To može uzrokovati različite probleme (ispunjenost skladišta sa robom za koju nije plaćena skladištnina, a zauzima dragocjeno mjesto, kašnjenje na dogovorene ukrajne linijskih i drugih brodara ili vagona i kamiona, što rezultira dangubama i drugim štetama, itd.). Ovaj se rizik minimalizira kroz ažuriranje izgrađene baze postojećih klijenata gdje se akumuliraju svi njihovi podaci kroz godine, tako da se prije svakog ugovora može donijeti ocjena da li je i koliko, taj kupac prihvatljiv.

Valutni rizik

Izloženost valutnom riziku u valuti EUR očituje se u činjenici da se usluge u značajnom dijelu naplaćuju u EUR, kao i da je značajniji dio kreditnih obveza vezan valutnom klauzulom EUR. Osim toga, rizik tečaja kune prema EUR je umjeren, dok god HNB provodi politiku relativne čvrste vezanosti kune za EUR.

Izloženost valutnom riziku u valuti USD očituje se u činjenici da su cijene usluga u zanemarivom dijelu izražene u USD, dok postoji obveza u USD (podzajam i financijski najam prema Lučkoj upravi Rijeka iz sredstava Svjetske banke), što povećava ovaj valutni rizik posebno s aspekta USD kao svjetske valute i njegove volatilnosti. Društvo kontrolira ovaj rizik na način da je od 2016. godini valutna izloženost pasive u valuti USD pokrivena formiranjem depozita u istoj valuti.

Kamatni rizik

Društvo je izloženo kamatnom riziku budući se zadužuje i po promjenjivim kamatnim stopama. Društvo je povećalo svoju kreditnu izloženost i to u dijelu kredita sa promjenjivom kamatnom stopom, te se procjenjuje da moguće povećanje promjenjivih kamatnih stopa u skorije vrijeme nije značajno i ne zahtijeva posebne zaštitne mehanizme od kamatnog rizika.

UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

Rizik likvidnosti

Rizikom likvidnosti upravlja se kroz aktivnosti održavanja adekvatne ročne strukture aktive i pasive, te kroz tjedno i mjesečno planiranje i upravljanje priljevima i odljevima novčanih sredstava i osiguravanje adekvatnog iznosa likvidnih sredstava za podmirivanje obveza prema dinamici njihova dospijea. Redovito se prati odnos između kratkotrajne imovine i kratkoročnih obveza.

Tehnološki rizik

Tehnološki rizik se ogledava u zastarjelosti postojeće lučke tehnologije, zbog čega se povećavaju troškovi održavanja, smanjuje produktivnost lučkih manipulacija, odnosno profitabilnost procesa, te smanjuje konkurentnost zbog nepouzdanosti i spore usluge. Umanjenje tehnološkog rizika Društvo rješava preventivnim održavanjem s jedne strane, a s druge strane kapitalnim ulaganjima u novu opremu i tehnologiju koja omogućuje veću brzinu, pouzdanost i efikasnost pretovara i drugih lučkih manipulacija.

Povećanje kapaciteta koji će omogućiti dugoročno povećanje prometa je nužno i osnovni je razlog zbog kojeg je Društvo ušlo u investiciju proširenja lučkog pozadinskog terminala Škrlevo, kao i obnovu ostalih terminala.

Tehnološki izrazito bitna je dobra kopnena povezanost prema gravitacijskom zaleđu sa dobrom željezničkom i cestovnom mrežom. U slučaju luke Rijeka, cestovna povezanost sa zaleđem je vrlo dobra.

Tehnološki procesi koji se temelje na tehnologiji i kadrovima, a usmjereni su prema ispunjenju komercijalnih ciljeva Društva, također su podložni rizicima. Rizik se minimalizira kontinuiranim praćenjem i prilagođavanjem radnog procesa kojeg diktira određena roba i usluga i implementacijom promjena kroz pisane procedura rada.

Kadrovski rizik

Lučka industrija ima izrazito radno intenzivni karakter. U operativnom smislu dominiraju tzv. 'Plavi ovratnici', odnosno 'Dokeri' (rukovatelji tehničkim sredstvima i lučki transportni radnici), te njihova uslužna podrška (održavanje, osiguranje tereta, privez i odvez). Već sam njihov broj, kao i sindikalna organiziranost, predstavljaju značajan faktor u poslovanju Društva.

Uz to Društvo koristi usluge najma radnika od kooperantskih tvrtki za pokrivanje operativnih potreba, da bi se redovno poslovanje odvijalo neometano.

UPRAVLJANJE RIZICIMA (nastavak)

Ekološki rizik

Osnovni ekološki rizik za Društvo definiran je samom vrstom tereta i načinom njegove manipulacije. Tu se prvenstveno misli na rasute terete, koji u svojoj manipulaciji mogu emitirati prašinu, odnosno zagađenje zraka, mora i tla u okruženju mjesta manipulacije. Taj rizik se reducira ugradnjom tehnologije koja to reducira ili sprječava. Primjerice, na terminalu u Bakru su uvedene posebne plutajuće brane za prijem svakog broda, koje povećavaju sigurnost iskrcaja tereta i u funkciji su sprječavanja širenja eventualnog onečišćenja, kao i uvođenjem sustava stvaranja pokorice na uskladištenom teretu radi sprječavanja dizanja prašine. Unatoč naporima rizik je, iako smanjen, prisutan, čemu svjedoče i kazne za onečišćenje mora u Bakru od Lučke kapetanije.

Rizik postoji i kod održavanja vozila i drugih manipulativnih sredstava (otpadna ulja, otpadne vode od čišćenja, stari akumulatori, stare gume, itd.), a koji je kontroliran ugradnjom separatora ulja u garažama i radionicama, kao i standardiziranim procedurama i kontrolama prikupljanja tekućeg i krutog otpada.

Kako bi se smanjili ili u potpunosti uklonili negativni utjecaji na okoliš, Društvo postupno usvaja pojedine zahtjeve norme ISO 14000 sa ciljem certificiranja Društva. Vrší se postupna edukacija zaposlenika kako bi se primijenile norme i potaknula ekološka osviještenost.

Sustav kontrole rizika

Sustav unutarnjeg nadzora i kontrola rizika kojima je Grupa izložena, vrši se kroz:

- Kontrolu poslovnih procesa. Društvo ima certificiran sustav kvalitete ISO 9001:2015, koji se permanentno prati, provjerava i dograđuje. Certifikat o usklađenosti s normom ISO 9001:2015 važeći je do 12.12.2021. godine, do kada je potrebno dokumentaciju postojećeg sustava upravljanja kvalitetom uskladiti sa zahtjevima nove norme ISO 9001:2015.
- Luka Rijeka d.d. je 16.03.2018. dobila certifikat o usklađenosti svog sustava upravljanja energijom sa međunarodnim standardom ISO 5001:2011, te je za 2020. planirana certifikacija prema normi ISO 50001:2015 koja ima za cilj uvođenje sustava i sustavnu kontrolu potrošnje energije.
- Kontrolu poslovnih/financijskih transakcija i financijskih izvješća kroz računovodstveni sustav i Odjel kontrolinga.
- Godišnje i višegodišnje planiranje poslovanja na razini Grupe i svih njenih poslovnih jedinica, te mjesečno, kvartalno i godišnje praćenje realizacije plana kroz Odjel kontrolinga. Praćenje realizacije godišnjeg plana radi se interno na mjesečnom nivou i pokriva slijedeće osnovne kategorije:
 - ✓ Praćenje prirodne realizacije po kategorijama tereta i terminalima;
 - ✓ Praćenje financijske realizacije na nivou pojedinih organizacijskih jedinica i društva u cjelini u formatu računa dobiti i gubitka;
 - ✓ 'Ad hoc' analize realizacije po definiranim kriterijima koristeći prethodno definirane baze podataka koje se mjesečno nadopunjuju realiziranim veličinama.

Poseban aspekt kontrolinga je i u predviđanju konačnog rezultata kombinacijom trenutne realizacije i preostalog planskog perioda ('Forecasting').

POSLOVNA OČEKIVANJA

CEF projekti

U 2020. godini se za oba CEF projekta planira krenuti sa izvođenjem radova. Ugovor sa izvođačima radova za Bakar je potpisan 14.02.2020, te se očekuje dovršetak radova do 2021.godine. Uskoro se očekuje i potpisivanje ugovora za izvođenje radova za Projekt CEF Rijeka, sa kojima bi se također uskoro krenulo. Trajanje radova planirano je do 2022.godine. Nakon početnih pomicanja rokova, projekti CEF-a odvijaju se po predviđenom novom rasporedu.

Projekt Škrljevo

Završetkom lučkog pozadinskog skladišta Škrljevo, Luka Rijeka d.d. je dijelom riješila svoj problem nedostatka skladišnih prostora i skučenosti u centru grada. Novi terminal pružit će i dodatnu podršku razvoju kontejnerskog prometa u luci Rijeka koji raste iz godine u godinu. Stvorene su nove površine za deponiranje praznih, punjenje i pražnjenje kontejnera, što će utjecati na razvoj dvosmjernog prometa.

DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANCE

Potpisani ugovori za izgradnju CEF projekta Bakar

Dana 14. veljače 2020. godine, Društvo je potpisalo ugovore za izvođenje CEF projekta za područje Bakra, financiranog prvenstveno subvencijama iz EU sredstava (agencija INEA). Ukupna vrijednost ugovora iznosi 48.494 tisuće kuna i potpisani su s GP Krk d.d. (domaća građevinska tvrtka) i COLAS Rail Hrvatska i COLAS Rail S.A.S. (ovisna društva francuske multinacionalne građevinske tvrtke COLAS S.A.).

Pandemija SARS-CoV-2 (COVID 19)

Djelujući u segmentu brodarstva i lučkom segmentu, Grupa je pod utjecajem posljedica uzrokovanih pandemijom zarazne bolesti koronavirusa (COVID 19) uzrokovane teškim akutnim respiratornim sindromom coronavirus 2 (SARS-CoV-2) koji se brzo proširio iz Kine u većinu glavnih svjetskih gospodarstava tijekom prvog tromjesečja 2020. godine.

Detaljne objave vezane uz potencijalne implikacije prikazane su u bilješci 34 uz financijske izvještaje.

Duško Grabovac
Zamjenik Predsjednika Uprave

Tomislav Kalafatić
Član Uprave

Bartłomiej Pastwa
Član Uprave

30. ožujka 2020.
Rijeka, Hrvatska

IZJAVA O PRIMJENI KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA

Općenite informacije

Ovaj Kodeks ima snagu preporuke koja obvezuje organe Društva te zaposlene u Društvu da pri donošenju svih vrsta odluka, poštuju načela propisana i razrađena ovim Kodeksom. Cilj Kodeksa je uspostaviti visoke standarde korporativnog upravljanja i transparentnost poslovanja Luke Rijeka d.d. i s njom povezanih društava u većinskom vlasništvu (u daljnjem tekstu Društvo). Kodeksom se definira procedura korporativnog upravljanja kako bi se dobrim i odgovornim upravljanjem te nadziranjem poslovnih i upravljačkih funkcija Društva zaštitili dioničari, zaposlenici, izabrani i imenovani nositelji odgovornih funkcija u Društvu kao i svi ostali nositelji interesa. Temeljna načela ovog Kodeksa su: transparentnost poslovanja, jasno razrađene procedure za rad Nadzornog odbora, Uprave i drugih tijela i struktura koje donose važne odluke, izbjegavanje sukoba interesa, efikasna unutarnja kontrola i efikasan sustav odgovornosti.

Svako tumačenje odredaba ovog Kodeksa treba se ponajprije voditi poštovanjem spomenutih načela i postizanjem navedenih ciljeva.

Dionice Društva kotiraju na službenom tržištu Zagrebačke burze te je Društvo usklađeno s Kodeksom korporativnog upravljanja Zagrebačke burze. Društvo poštuje i slijedi propisane smjernice za korporativno upravljanje (kao što je moguće vidjeti detaljno u objavljenom godišnjem upitniku Zagrebačke burze).

Najveći dioničari prema podacima Središnjeg klirinškog depozitarnog društva navedeni su u tablici „Vlasnička struktura“ u bilješci Dionički kapital i vode se u Knjizi dionica Luke Rijeka d.d. Društvo je također dužno na svojim web stranica i putem burze objaviti svako stjecanje ili otpuštanje dionica i drugih vrijednosnih papira Društva od strane svakog pojedinog člana Uprave i Nadzornog odbora, te zaposlenika Društva koji imaju pristup cjenovno osjetljivim / povlaštenim informacijama Društva kao i s njima povezanih osoba.

Nadležnosti, procedura sazivanja i kvorum, te načini donošenja odluka Glavne skupštine regulirani su Statutom Društva. Prilikom sazivanja glavne skupštine, Uprava društva je dužna odrediti datum prema kojem će se utvrđivati stanje u registru dionica koje će biti mjerodavno za ostvarivanje prava glasa na glavnoj skupštini društva. Taj datum treba biti prije održavanja Glavne skupštine i smije biti najviše 6 dana prije održavanja Glavne skupštine.

Pravo glasa treba obuhvatiti sve dioničare Društva na takav način da je broj glasova koji im pripadaju u Glavnoj skupštini jednak broju njihovih dionica koje drže, bez obzira na rod dionica. U slučaju da društvo izdaje dionice bez prava glasa, odnosno s ograničenjem prava glasa, dužno je javno i pravodobno objaviti sve relevantne podatke o sadržaju svih prava koja proizlaze iz takvih dionica kako bi se ulagateljima omogućilo donošenje pravilne odluke o kupnji tih vrijednosnih papira. Društvo je dužno postupati na jednak način i pod jednakim uvjetima prema svim dioničarima, neovisno o broju dionica kojima raspolažu, zemlji njihova podrijetla te njihovim drugim svojstvima. To se posebno odnosi na dužnost jednakog tretmana individualnih i institucionalnih investitora.

Izbor ili imenovanje članova Nadzornog odbora regulirani su Statutom dioničkog društva Luka Rijeka d.d. Ne postoje ograničenja na osnovi spola, dobi, obrazovanja, struke i sl. Zakon o trgovačkim društvima određuje bilo kakve izmjene i dopune Statuta Društva.

Temeljni medij za javno objavljivanje podataka su Narodne novine RH i web stranice Društva na Internetu: www.lukarijeka.hr

Struktura korporativnog upravljanja

Sukladno Zakonu o trgovačkim društvima i Statutu Društva organi Društva su Glavna skupština, Nadzorni odbor i Uprava, a spomenutim su aktima regulirane njihove dužnosti i odgovornosti.

Glavna skupština

Glavna skupština donosi odluke koje su od bitnog utjecaja na stanje imovine, financijski položaj, rezultate poslovanja, vlasničku strukturu i upravljanje društvom, donose se isključivo na Glavnoj skupštini Društva propisanom većinom glasova. Uprava društva je dužna, čim prije je moguće, javno objaviti odluke Glavne skupštine kao i podatke o eventualnim tužbama na pobijanje tih odluka. U 2019. godini održana je redovna godišnja Glavna skupština dana 30. kolovoza 2019.

IZJAVA O PRIMJENI KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA (NASTAVAK)

Nadzorni odbor Društva

Zadaci i odgovornosti Nadzornog odbora Društva regulirani su Statutom dioničkog društva Luka Rijeka d.d. Članovi Nadzornog odbora trebaju obavljati svoju dužnost s pozornošću urednog i savjesnog gospodarstvenika i čuvati poslovnu tajnu društva. Nadzorni odbor je dužan svake godine izraditi ocjenu svog rada u proteklom razdoblju. Takva ocjena uključuje osobito procjenu rada komisija koje je ustanovio Nadzorni odbor, i procjenu postignutih u odnosu na zacrtane ciljeve Društva. Nadzorni odbor Društva sastoji se od šest članova. Predsjednik Nadzornog odbora je zadužen za utvrđivanje kalendara redovnih godišnjih sjednica i sazivanje izvanrednih sjednica kad se za to ukaže potreba. Učestalost održavanja sjednica Nadzornog odbora treba biti određena u skladu s potrebama Društva.

Članovi Nadzornog odbora na datum ovog godišnjeg izvješća i tokom razdoblja izvještavanja su kako slijedi:

Alen Jugović	Predsjednik
Zbigniew Nowik	Zamjenik predsjednika
Jerzy Grzegorz Majewski	Član
Duško Grabovac	Član do 1. svibnja 2019.
Varljen Dragica	Član

Tijekom izvještajnog razdoblja Nadzorni odbor Društva sastojao se od pet članova.

Revizijski odbor

Sukladno Statutu Društva, Nadzorni odbor Društva osnovao je Revizijski odbor. Revizijski odbor je tijelo koje pruža podršku Upravi i Nadzornom odboru u učinkovitom izvršavanju obveza korporativnog upravljanja, financijskog izvješćivanja i kontrole Društva.

Revizijski odbor, imenovan sukladno zakonu, radio je u protekloj godini u sastavu od 3 člana od kojih su svi također članovi Nadzornog odbora. Tijekom 2019. godine održano je tri sjednice Odbora za reviziju.

Uz pomoć Revizijskog odbora, Nadzorni odbor nadzirao je adekvatnost sustava unutarnjih kontrola, koji se ostvaruje kroz tri međusobno neovisne kontrolne funkcije (unutarnja revizija, kontrola rizika, praćenje usklađenosti), a u cilju uspostave takvog sustava unutarnjih kontrola koji će omogućiti pravodobno otkrivanje i praćenje svih rizika kojima je Društvo izloženo u svome poslovanju.

Odbor za reviziju u na dan godišnjeg izvješća i tijekom razdoblja izvještavanja radio je u sastavu:

Duško Grabovac	Predsjednik odbora do 1. svibnja 2019.
Dragica Varljen	Predsjednik odbora od 1. svibnja 2019.
Alen Jugović	Član
Jerzy Grzegorz Majewski	Član

Uprava

Uprava vodi poslove Društva sukladno Statutu Društva i zakonskim propisima. Društvo zastupa uprava Društva skupno, predsjednik s još jednim članom ili član Uprave s još jednim članom Uprave. Uprava je pratila da poslovne i druge knjige i poslovna dokumentacija budu u skladu sa zakonom, sastavljala knjigovodstvene dokumente, realno procjenjivala imovinu i obveze, sastavljala financijska i druga izvješća u skladu s važećim računovodstvenim propisima i standardima.

Članovi Uprave tijekom razdoblja izvještavanja bili su kako slijedi:

Jedrzej Mirosław Mierzewski	Predsjednik do 1. travnja 2019.
Duško Grabovac	Zamjenik predsjednika od 1. svibnja 2019.
Vedran Tićac	Član do 19. lipnja 2018.
Tomislav Kalafatić	Član od 6. veljače 2018.
Bartłomiej Michał Pastwa	Član od 19. lipnja 2018.

IZJAVA O PRIMJENI KODEKSA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA (NASTAVAK)

Ključni elementi sustava Unutarnjih kontrola i upravljanja rizicima koji se odnose na financijsko izvještavanje Društva i Grupe

Društvo je dužno sastavljati svoja financijska izvješća u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja te ih objavljivati u propisanim rokovima definiranim zakonskom regulativom Republike Hrvatske. Financijska izvješća koja sastavlja Uprava Društva, a revidirana su od strane nezavisnog vanjskog revizora, biti će objavljena na web stranici Društva.

Predsjednik Uprave zadužen je za stvaranje sustava unutarnje kontrole kojim se ustrojava i nadzire tijekom točnih, konkretnih i cjelovitih podataka o organizaciji Društva kao što su podaci o pridržavanju financijskih, poslovnih i pravnih obveza koje mogu predstavljati značajan rizik za Društvo. Unutarnji revizor treba razmatrati i provjeravati učinkovitost takvog sustava najmanje jednom godišnje.

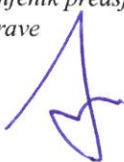
Društvo je dužno imati nezavisne vanjske revizore kao važan instrument korporativnog upravljanja, pa je njihova osnovna funkcija osigurati da financijska izvješća adekvatno odražavaju stvarno stanje Društva u cjelini. Nezavisnim vanjskim revizorom smatrat će se onaj revizor koji nije vlasnički ili interesno povezan s Društvom te ne pruža, sam ili putem povezanih osoba, nikakve druge usluge Društvu.

Nezavisni revizori dužni su izvijestiti izravno Upravu o sljedećim pitanjima:

- raspravi o glavnoj računovodstvenoj politici,
- alternativnim računovodstvenim postupcima,
- neslaganju s Upravom, procjeni rizika, i
- mogućim analizama prijave i/ili zlouporabe.

U svojem godišnjem izvješću kao i na svojim Internet stranicama Društvo je dužno na propisanom obrascu (godišnjem upitniku) navesti je li se pridržavalo preporuka navedenih u ovom Kodeksu. Ovaj Kodeks i njegove preporuke temelje se na principu "postupi ili objasni", tj. ukoliko Društvo odstupa ili ne primjenjuje neku od preporuka ovog Kodeksa, u godišnjem upitniku mora dati objašnjenje zbog čega je došlo do neprimjene ili odstupanja. Godišnji upitnik je sastavni dio ovog Kodeksa.

Duško Grabovac
Zamjenik predsjednika
Uprave

Bartłomiej M. Pastwa
Član Uprave

Tomislav Kalafatić
Član Uprave

30. ožujka 2020.
Riva 1
51000 Rijeka
Hrvatska

IZJAVA O ODGOVORNOSTI UPRAVE

Uprava društva Luka Rijeka d.d. („Društvo“) odgovorna je za svaku poslovnu godinu pripremiti financijske izvještaje koji daju istinit i vjeran prikaz financijskog položaja Društva i Grupe (Grupu čine Društvo i njegova ovisna i pridružena društva), njihovih rezultata poslovanja i novčanih tokova, u skladu sa važećim računovodstvenim standardima te je odgovorna za ispravno vođenje računovodstvene evidencije potrebne za pripremu financijskih izvještaja u bilo koje vrijeme. Uprava ima opću odgovornost za poduzimanje raspoloživih mjera u cilju očuvanja imovine Društva i Grupe te u sprečavanju i otkrivanju prijevara i ostalih nepravilnosti.

Uprava je odgovorna za odabir prikladnih računovodstvenih politika u skladu s važećim računovodstvenim standardima i za dosljednu primjenu istih; donošenje odluka i procjena koje su razumne i razborite te pripremu nekonsolidiranih i konsolidiranih financijskih izvještaja (zajedno se dalje nazivaju „financijski izvještaji“) temeljem principa neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Društvo i Grupa nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

Nakon provedenih istraživanja, Uprava razumno očekuje da Društvo i Grupa imaju odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u događenoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvaća načelo nastavka poslovanja pri izradi financijskih izvještaja.

Uprava je također odgovorna i za pripremu i sadržaj Izvješća posloводства i Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, u skladu s hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Izvješće posloводства te Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja kao i priloženi i financijski izvještaji odobreni su za izdavanje i potpisani od strane Uprave na dan 30. ožujka 2020. godine te podnijeti Nadzornom odboru. Nakon toga Nadzorni odbor mora odobriti godišnje financijske izvještaje za njihovo podnošenje na usvajanje Glavnoj skupštini dioničara.

Duško Grabovac
Zamjenik predsjednika
Uprave

Bartłomiej M. Pastwa
Član Uprave

Tomislav Kalafatić
Član Uprave

30. ožujka 2020.
Riva 1
51000 Rijeka
Hrvatska

Izvješće neovisnog revizora dioničarima društva Luka Rijeka d.d.

Izvješće o reviziji financijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju nekonsolidiranih financijskih izvještaja društva Luka Rijeka d.d. („Društvo“) te konsolidiranih financijskih izvještaja Društva i njegovih ovisnih društava (zajedno „Grupa“), koji obuhvaćaju nekonsolidirani i konsolidirani izvještaj o financijskom položaju Društva, odnosno, Grupe na dan 31. prosinca 2019. godine te njihove nekonsolidirane i konsolidirane izvještaje o sveobuhvatnoj dobiti, promjenama glavnice i novčanom toku za tada završenu godinu, kao i bilješke koje sadrže značajne računovodstvene politike i ostala pojašnjenja (u nastavku „financijski izvještaji“).

Prema našem mišljenju, priloženi financijski izvještaji istinito i fer prikazuju nekonsolidirani financijski položaj Društva i konsolidirani financijski položaj Grupe na dan 31. prosinca 2019. godine te njihovu nekonsolidiranu i konsolidiranu financijsku uspješnost i novčane tokove za godinu koja je tada završila, sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja usvojenim od strane Europske unije („EU MSFI“).

Osnova za izražavanje mišljenja

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti, u skladu s tim standardima, detaljnije su opisane u našem izvješću neovisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja*. Neovisni smo od Društva i Grupe u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju financijskih izvještaja u Hrvatskoj i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima. Uvjereni smo da su nam pribavljeni revizijski dokazi dostatni i primjereni te da čine odgovarajuću osnovu za potrebe izražavanja našeg mišljenja.

Izvešće neovisnog revizora dioničarima društva Luka Rijeka d.d. (nastavak)

Izvešće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su, po našoj profesionalnoj prosudbi, bila od najveće važnosti za našu reviziju financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Ta smo pitanja razmatrali u kontekstu naše revizije financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima te ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Priznavanje prihoda

Tijekom 2019. godine, Grupa i Društvo priznali su 147.716 tisuća kuna, odnosno, 147.107 tisuća kuna prihoda od prodaje.

Vidi računovodstvenu politiku 3.2 i bilješku 7 uz financijske izvještaje.

Ključno revizijsko pitanje	Revizijski pristup
<p>Osnovne djelatnosti Grupe i Društva uključuju prekrcaj, upravljanje teretom i lučke manipulacije te pružanje ostalih pratećih usluga, kao što su skladištenje tereta te pristajanje.</p> <p>Primjenjivi standard financijskog izvještavanja koji propisuje računovodstveni tretman prihoda, MSFI 15 <i>Prihodi po ugovorima s kupcima</i>, zahtijeva od posloводства da identificira sve proizvode ili usluge koje se pružaju kupcima i utvrdi ukoliko je potrebno svaki proizvod ili uslugu tretirati kao zasebnu obvezu za činidbu. U određenim okolnostima, aranžmani mogu sadržavati dvije ili više uslužnih komponenti koje je potrebno grupirati zajedno ako se njihov komercijalni učinak ne može shvatiti bez da ih se promatra kao integrirani paket usluga i jedinstvenu obvezu za činidbu.</p> <p>Kako je navedeno u bilješci 3.2, aranžmani s kupcima općenito se temelje na formalnoj lučkoj tarifi koju propisuje lučka uprava, a koja tarifa identificira zasebne usluge koje imaju samostalnu i pouzdano mjerljivu vrijednost za kupca i za koje se prihodi zasebno obračunavaju, tijekom vremena ili u određenom trenutku, u skladu s izvršavanjem obveze za činidbu relevantne za tu uslugu.</p> <p>Zbog gore navedenih faktora, računovodstveni tretman prihoda zahtijeva od posloводства značajne prosudbe i procjene. Ovo područje bilo je predmet našeg povećanog fokusa u reviziji te smo ga smatrali ključnim revizijskim pitanjem.</p>	<p>Naše procedure, između ostalog, su uključivale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ispitivanje dizajna, implementacije te učinkovitosti unutarnjih kontrola vezano uz ciklus priznavanja prihoda te ocijenili kontrole u IT sustavima koji podržavaju knjiženje prihoda; • Procjenu politike Grupe i Društva za priznavanje prihoda, uključujući i razmatranje je li politika u skladu s pristupom od pet koraka koji se zahtijeva novim standardom za prihode; • Za uzorak ugovora ili ekvivalenta ugovora s ključnim kupcima: <ul style="list-style-type: none"> - preispitali smo način na koji Grupa i Društvo identificiraju obveze za činidbu sadržane u ugovorima; - kritički smo ocijenili način na koji Grupa i Društvo utvrđuju obrazac za priznavanje prihoda (u određenom trenutku ili tijekom vremena) vezano uz identificirane obveze za činidbu referirajući se na ugovorne odredbe i naše razumijevanje obrazaca i načina na koji se izvršavaju navedene obveze za činidbu; - na temelju rezultata gore navedenih procedura, kritički smo ocijenili iznose prihoda koje je Grupa priznala, između ostalog, pregledom ugovora i popratne dokumentacije, kao što su činjenična izvješća i vremenski rasporedi obavljanja prekrcaja za brodove na vezu u riječkoj luci u razdoblju neposredno prije i nakon datuma izvještavanja; • Na uzorku kupaca, dobivanje eksterne potvrde iznosa otvorenih potraživanja od kupaca na datum izvještavanja i preispitivanje značajnih razlika između primljenih potvrda i evidencija Grupe i Društva te pregledavanje popratne dokumentacije; • Testirali smo knjiženja na kontima prihoda s ciljem prepoznavanja neuobičajenih ili nepravilnih stavaka.

Izvešće neovisnog revizora dioničarima društva Luka Rijeka d.d. (nastavak)

Izvešće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Učinci primjene MSFI 16 *Najmovi* na računovodstvo ugovora o koncesiji za obavljanje lučkih djelatnosti

Grupa i Društvo priznali su imovinu s pravom korištenja za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. u iznosu od 186.331 tisuću kuna (31. prosinca 2018.: 194.432 tisuće kuna) i obveze proizašle iz koncesijskog ugovora u iznosu od 406.066 tisuća kuna (31. prosinca 2018. : 391.969 tisuća kuna). Vidi računovodstvenu politiku 3.7 i bilješke 6a i 33 uz financijske izvještaje.

Ključno revizijsko pitanje

Kao što je objašnjeno u bilješci 6a, tijekom godine Društvo i Grupa usvojili su MSFI 16 *Najmovi*. Posljedično tome, u nekonsolidiranom i konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju priznata je imovina s pravom korištenja i odgovarajuća obveza povezana s ugovorom o koncesiji za obavljanje lučkih djelatnosti. Koncesijski ugovor, između ostalog, sadrži obvezu plaćanja varijabilnih i fiksnih koncesijskih naknada lučkoj upravi te obvezu za izdatke vezane uz infrastrukturu luke tijekom razdoblja trajanja koncesije. Primjena zahtjeva novog standarda, zahtijevala je od posloводства značajne prosudbe vezano uz identificiranje onih komponenti ugovora koje se odnose na najma i onih koje se ne odnose na najam, kao i kod procjena (uključujući onih vezanih uz plaćanja najma i diskontne stope) pri utvrđivanju knjigovodstvene vrijednosti imovine s pravom korištenja i obveze za najam.

Pored toga, Društvo i Grupa procijenili su nadoknadivu vrijednost imovine s pravom korištenja u sklopu testa umanjenja vrijednosti jedinice koja stvara novac (JKSN) od lučke djelatnosti, a koja se sastoji od imovine unutar i izvan koncesijskog područja. Nadoknadiva vrijednost JKSN-a procijenjena je korištenjem tehnike sadašnje vrijednosti temeljene na modelu diskontiranog novčanog toka. Test umanjenja vrijednosti zahtijevao je značajan stupanj prosudbe od strane posloводства, uključujući, ali ne ograničavajući se na, identifikaciju i određivanje imovine koja sačinjava JKSN, razumnost pretpostavki u vezi s korištenim projekcijama novčanog toka i utvrđivanje odgovarajuće diskontne stope.

Zbog gore navedenih faktora, područje vezano uz učinke primjene novog standarda od nas je zahtijevalo značajne prosudbe i povećanu pažnju u reviziji. S obzirom na to, smatrali smo da ovo područje predstavlja značajan rizik u našoj reviziji i naše ključno revizijsko pitanje.

Revizijski pristup

U odnosu na prvu primjenu novog standarda za najmove, naši procedure uključivale su sljedeće:

- Kroz diskusiju i ispitivanje posloводства i odgovarajućeg tehničkog i financijskog osoblja te čitanje interno pripremljene računovodstvene dokumentacije i politika Društva i Grupe, ocjenjivanje:
 - prikladnosti računovodstvenog tretmana koncesijskog ugovora u odnosu na zahtjeve novog standarda za najmove;
 - identificiranja komponenti ugovora koje se odnose na najam i onih koje se ne odnose na najam, posebno što se tiče razlikovanja između izdataka koji se odnose na infrastrukturu (kao komponente koja se odnosi na najam) i kapitalnih izdataka vezanih uz nabavu vlastite imovine;
 - određivanja diskontne stope primjenjive na obveze proistekle iz koncesijskog ugovora referirajući se na kamatne stopa na dug Grupe i Društva.
- Usklađivanje očekivanih iznosa i vremenskog trenutka plaćanja po najmu uključenih u model za mjerenja obveza po najmu s uvjetima koncesijskog ugovora i odgovarajućim planovima kapitalnih izdataka;
- Neovisno određivanje troška stjecanja imovine s pravom korištenja i ispitivanje slaže li se početno mjerenje obveze za najam, korišteno u izračunu imovine s pravom korištenja, s obvezom za najam priznatoj kod početka najma. Kao dio ove procedure također smo potvrdili plaćanja po osnovi najma s odgovarajućom popratnom dokumentacijom (poput izdataka za infrastrukturnu imovinu u prethodnim razdobljima, plaćanja fiksnih naknada za koncesiju itd.);
- Ispitivanje ukoliko objave u financijskim izvještajima, s stajališta najmoprimca, uključuju relevantne kvantitativne i kvalitativne podatke koje zahtijeva relevantni okvir financijskog izvještavanja.

U vezi s procjenom umanjenja imovine s pravom korištenja, naše procedure, koje su prema potrebi provedene uz pomoć naših stručnjaka za procjenu vrijednosti, uključivale su sljedeće:

- Preispitivanje procjene posloводства vezano uz umanjenje vrijednosti imovine s pravom korištenja s posebnim naglaskom na grupiranje stavaka imovine u odgovarajuće jedinice koje stvaraju novac i na prikladnost tehnike procjene koja se primjenjuje u odnosu na zahtjeve odgovarajućih računovodstvenih standarda;
- Testiranje integriteta modela umanjenja vrijednosti, uključujući, ali ne ograničavajući se na:
 - ocjenu modela diskontiranog novčanog toka u odnosu na zahtjeve relevantnih standarda financijskog izvještavanja, tržišnu praksu i internu dosljednost,
 - procjenu razumnosti primijenjenih ključnih pretpostavki (kao što su diskontne stope i stope rasta) u usporedbi s eksterno dobivenim podacima i povijesnim financijskim rezultatima;
 - provođenje analize osjetljivosti rezultata testa umanjenja vrijednosti u odnosu na promjene u ključnim pretpostavkama;
- Ispitivanje adekvatnosti i cjelovitosti objava u financijskim izvještajima vezano uz umanjenje vrijednosti.

Izvešće neovisnog revizora dioničarima društva Luka Rijeka d.d. (nastavak)

Izvešće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije uključuju Izvešće posloводства i Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja koji su sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva i Grupe, ali ne uključuju financijske izvještaje niti naše izvješće o reviziji financijskih izvještaja.

Naše mišljenje na financijske izvještaje ne odnosi se na ostale informacije te ne izražavamo uvjerenje bilo koje vrste na ostale informacije, osim ako to nije izričito navedeno u našem izvješću.

U vezi s našom revizijom financijskih izvještaja, odgovornost nam je pročitati ostale informacije te pri tome razmotriti jesu li ostale informacije značajno nekonzistentne s financijskim izvještajima ili saznanjima koja smo prikupili tijekom revizije, kao i čine li se, na neki drugi način, značajno pogrešno iskazane.

Vežano za Izvešće posloводства te za Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, također smo proveli procedure koje su zahtijevane hrvatskim Zakonom o računovodstvu („Zakon o računovodstvu“). Ove procedure uključuju razmatranje:

- je li Izvešće posloводства pripremljeno u skladu s člancima 21. i 24. Zakona o računovodstvu
- uključuje li Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja informacije koje su zahtijevane sukladno članku 22. Zakona o računovodstvu.

Na osnovi procedura čije je provođenje zahtijevano kao dio naše revizije financijskih izvještaja te gore navedenih procedura, prema našem mišljenju:

- Informacije sadržane u Izvešču posloводства te Izjavi o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja za financijsku godinu za koji su pripremljeni financijski izvještaji, konzistentne su, u svim značajnim odrednicama, s financijskim izvještajima;
- Izvešće posloводства pripremljeno je, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člancima 21. i 24. Zakona o računovodstvu;
- Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja uključuje informacije koje su zahtijevane člankom 22. Zakona o računovodstvu.

Nadalje, uzevši u obzir poznavanje i razumijevanje Društva i Grupe te okruženja u kojem oni posluju, a koje smo stekli tijekom naše revizije, dužnost nam je izvijestiti jesmo li identificirali značajno pogrešne iskaze u Izvešču posloводства i Izjavi o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja. U vezi s tim, nemamo ništa za izvijestiti.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za nadzor financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s EU MSFI te za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne, kako bi se omogućilo sastavljanje financijskih izvještaja, bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju financijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva i Grupe da nastave s vremenski neograničenim poslovanjem te objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim u onim slučajevima kada Uprava namjerava likvidirati Društvo i Grupu, prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za nadzor, odgovorni su za nadziranje procesa financijskog izvještavanja, uspostavljenog od strane Društva i Grupe.

Izvešće neovisnog revizora dioničarima društva Luka Rijeka d.d. (nastavak)

Izvešće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja

Naši su ciljevi steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji, kao cjelina, bez značajno pogrešnog iskaza uslijed prijevare ili pogreške te izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima uvijek otkriti postojanje značajno pogrešnih iskaza. Pogrešni iskazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške, a smatraju se značajnim, ako se razumno može očekivati da bi, pojedinačno ili zbrojeni s drugim pogrešnim iskazima, utjecali na ekonomske odluke korisnika financijskih izvještaja, donesene na osnovi ovih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima, donosimo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajno pogrešnog iskaza financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške; oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao odgovor na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni kako bi osigurali osnovu za donošenje našeg mišljenja. Rizik neotkrivanja značajno pogrešnog iskaza nastalog uslijed prijevare, veći je od rizika neotkrivanja onog nastalog uslijed pogreške, budući da prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilazanje internih kontrola.
- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva i Grupe.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava od strane Uprave.
- donosimo zaključak o primjerenosti korištenja pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja od strane Uprave te, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva i Grupe da nastave s vremenski neograničenim poslovanjem. Ukoliko zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci temelje se na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma izdavanja našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo i Grupa ne budu u mogućnosti nastaviti s vremenski neograničenim poslovanjem.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvještaja, uključujući i objave te razmatramo odražavaju li financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kako bi se postigla fer prezentacija.
- pribavljamo dovoljno prikladnih revizijskih dokaza u vezi financijskih informacija subjekata ili poslovnih aktivnosti unutar Grupe, kako bismo mogli izraziti mišljenje o financijskim izvještajima Grupe. Mi smo odgovorni za usmjeravanje, nadzor i provedbu grupne revizije. Jedini smo odgovorni za izražavanje našeg mišljenja.

Izvešće neovisnog revizora dioničarima društva Luka Rijeka d.d. (nastavak)

Izvešće o reviziji financijskih izvještaja (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvještaja (nastavak)

Komuniciramo s onima koji su zaduženi za nadzor u vezi s, između ostalog, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi, također, dajemo izjavu onima koji su zaduženi za nadzor da smo postupali u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima vezanim za neovisnost i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, tamo gdje je to primjenjivo, o povezanim mjerama zaštite.

Među pitanjima o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za nadzor, određujemo ona koja su od najveće važnosti za reviziju financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Ta pitanja opisujemo u našem izvješću neovisnog revizora, osim ukoliko zakon ili propisi sprječavaju javno objavljivanje tih pitanja ili, kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da ta pitanja ne trebamo komunicirati u našem izvješću neovisnog revizora, s obzirom da se razumno može očekivati da bi negativne posljedice njihove objave nadmašile dobrobiti javnog interesa.

Izvešće o ostalim zakonskim i regulatornim obvezama

Imenovani smo revizorima od strane onih zaduženih za nadzor na 30. kolovoza 2019. godine da obavimo reviziju financijskih izvještaja Društva i Grupe za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. Ukupno neprekinuto razdoblje našeg angažmana iznosi 6 godina te se odnosi na razdoblja od 31. prosinca 2014. godine do 31. prosinca 2019. godine.

Potvrđujemo sljedeće:

- naše revizorsko mišljenje konzistentno je s dodatnim izvještajem prezentiranim Odboru za reviziju Društva na dan 28. veljače 2020. godine;
- tijekom razdoblja na koje se odnosi naša revizija zakonskih financijskih izvještaja, nismo pružali nerevizijske usluge pa samim time niti nedozvoljene nerevizijske usluge na koje se odnosi članak 44. Zakona o reviziji. Također, zadržali smo neovisnost od Društva i Grupe tijekom provedbe revizije.

KPMG Croatia d.o.o. za reviziju

Hrvatski ovlaštteni revizori
Eurotower, 17. kat
Ivana Lučića 2a
10000 Zagreb
Hrvatska

30. ožujka 2020.

Igor Gosek

Član Uprave, Hrvatski ovlaštteni revizor

IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI

ZA 2019. GODINU

<i>(u tisućama kuna)</i>	<i>Bilješka</i>	2019. Grupa	*prepravljeno 2018. Grupa	2019. Društvo	*prepravljeno 2018. Društvo
Prihodi od prodaje	7	147.716	144.097	147.107	143.449
Ostali prihodi	8	12.652	13.065	12.509	12.989
		160.368	157.162	159.616	156.438
Troškovi sirovina, usluga i materijala	9	(49.542)	(55.141)	(52.688)	(57.914)
Troškovi osoblja	10	(73.686)	(73.517)	(71.227)	(71.103)
Amortizacija	16,17,18, 33	(21.863)	(16.781)	(21.090)	(15.998)
Ostali troškovi	11	(25.275)	(50.971)	(24.811)	(50.551)
		(170.366)	(196.410)	(169.816)	(195.566)
Financijski prihodi	12	1.473	7.075	4.744	18.926
Financijski troškovi	13	(21.867)	(21.026)	(21.847)	(21.001)
Neto financijski troškovi		(20.394)	(13.951)	(17.103)	(2.075)
Udio u dobiti pridruženih društava	19	17.570	13.105	-	-
Gubitak prije poreza		(12.822)	(40.094)	(27.303)	(41.203)
Porez na dobit	14	(3.579)	(3.179)	(3.535)	(3.161)
Gubitak tekuće godine		(16.401)	(43.273)	(30.838)	(44.364)
Revalorizacija zemljišta		-	(3.511)	-	(3.511)
Promjena u fer vrijednosti vlasničkih instrumenata		19	(89)	19	(89)
Utjecaj odgođenih poreza		(4)	991	(4)	991
Ostala sveobuhvatna dobit		15	(2.609)	15	(2.609)
Ukupni sveobuhvatni gubitak		(16.386)	(45.882)	(30.823)	(46.973)
Gubitak po dionici (u kunama)					
- osnovni i razrijeđeni	15	(1,22)	(3,21)		

*za prepravljavanja vidi bilješku 6a

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja

IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU

NA DAN 31. PROSINCA 2019. GODINE

(u tisućama kuna)	Bilješka	31.12.2019. Grupa	*prepravljeno 31.12.2018. Grupa	*prepravljeno 1.1.2018. Grupa	31.12.2019. Društvo	*prepravljeno 31.12.2018. Društvo	*prepravljeno 1.1.2018. Društvo
IMOVINA							
Dugotrajna imovina							
		158	326	481	158	326	481
	16						
		550,826	537,683	529,540	549,735	536,391	527,554
	17						
		6,916	8,347	8,557	6,916	8,347	8,557
	18						
		186,331	194,432	202,533	186,331	194,432	202,533
	33						
		115,377	101,083	99,569	11,767	11,767	11,767
	19						
		144	125	250	144	125	250
	20						
		2,192	3,191	4,379	2,192	3,191	4,379
	21						
		9,608	13,146	17,856	9,608	13,146	17,856
	14						
		871,552	858,333	863,165	766,851	767,725	773,377
Kratkotrajna imovina							
		1,668	1,804	532	1,668	1,804	532
		30,193	28,226	29,758	29,540	27,584	29,145
	23						
		1	5	24	-	2	6
		17,599	9,993	70,250	17,599	9,993	70,250
	22						
		30,850	52,080	3,753	29,498	50,701	2,320
	24						
		80,311	92,108	104,317	78,305	90,084	102,253
		951,863	950,441	967,482	845,156	857,809	875,630
GLAVNICA I OBVEZE							
Kapital i pričuve							
		539,219	539,219	539,219	539,219	539,219	539,219
	25						
		38,624	38,624	38,624	38,624	38,624	38,624
	26						
		34,119	34,104	36,713	34,119	34,104	36,713
	26						
		(216,259)	(199,858)	(156,585)	(317,665)	(286,827)	(242,463)
		395,703	412,089	457,971	294,297	325,120	372,093
Dugoročne obveze							
		69,443	53,879	30,199	69,382	53,819	29,926
	27						
		244,703	387,859	379,569	244,703	387,859	379,569
	33						
		2,365	2,478	2,656	2,365	2,478	2,656
	28						
		12,545	12,541	13,099	7,489	7,485	8,043
	14						
		329,056	456,757	425,523	323,939	451,641	420,194
Kratkoročne obveze							
		48,578	59,766	54,108	48,413	59,439	53,902
	29						
		161,363	4,110	8,768	161,363	4,110	8,768
	33						
		19	-	-	-	-	-
		12,537	15,057	14,860	12,537	14,837	14,421
	27						
		4,607	2,662	6,252	4,607	2,662	6,252
	28						
		227,104	81,595	83,988	226,920	81,048	83,343
		556,160	538,352	509,511	550,859	532,689	503,537
		951,863	950,441	967,482	845,156	857,809	875,630

*za prepravljavanja vidi bilješku 6a

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA GLAVNICE

ZA 2019. GODINU

GRUPA

(u tisućama kuna)

	Dionički kapital	Kapitalne i ostale rezerve	Revalorizacijske rezerve	Akumulirani gubici	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2018. godine (prethodno objavljeno)	539.219	38.624	36.713	80.774	695.330
Prepravljjanje*	-	-	-	(237.359)	(237.359)
Stanje 1. siječnja 2018. godine (prepravljeno*)	539.219	38.624	36.713	(156.585)	457.971
Gubitak za godinu (prepravljeno*)	-	-	-	(43.273)	(43.273)
<i>Promjena u fer vrijednosti zemljišta</i>	-	-	(3.511)	-	(3.511)
<i>Promjena u fer vrijednosti vlasničkih instrumenata</i>	-	-	(89)	-	(89)
<i>Utjecaj odgođenih poreza</i>	-	-	991	-	991
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	(2.609)	-	(2.609)
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	(2.609)	(43.273)	(45.882)
Stanje 31. prosinca 2018. godine (prepravljeno*)	539.219	38.624	34.104	(199.858)	412.089
Gubitak za godinu	-	-	-	(16.401)	(16.401)
<i>Promjena u fer vrijednosti vlasničkih instrumenata</i>	-	-	19	-	19
<i>Utjecaj odgođenih poreza</i>	-	-	(4)	-	(4)
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	15	-	15
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	15	(16.401)	(16.386)
Stanje 31. prosinca 2019. godine	539.219	38.624	34.119	(216.259)	395.703

*za prepravljjanja vidi bilješku 6a

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA GLAVNICE (NASTAVAK)

ZA 2019. GODINU

DRUŠTVO

(u tisućama kuna)

	Dionički kapital	Kapitalne i ostale rezerve	Revalorizacijske rezerve	Akumulirani gubici	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2018. godine	539.219	38.624	36.713	(5.104)	609.452
Prepravljanje*	-	-	-	(237.359)	(237.359)
Stanje 1. siječnja 2018. godine (prepravljeno*)	539.219	38.624	36.713	(242.463)	372.093
Gubitak za godinu (prepravljeno*)	-	-	-	(44.364)	(44.364)
<i>Promjena u fer vrijednosti zemljišta</i>	-	-	(3.511)	-	(3.511)
<i>Promjena u fer vrijednosti vlasničkih instrumenata</i>	-	-	(89)	-	(89)
<i>Utjecaj odgođenih poreza</i>	-	-	991	-	991
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	(2.609)	-	(2.609)
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	(2.609)	(44.364)	(46.973)
Stanje 31. prosinca 2018. godine (prepravljeno*)	539.219	38.624	34.104	(286.827)	325.120
Gubitak za godinu	-	-	-	(30.838)	(30.838)
<i>Promjena u fer vrijednosti vlasničkih instrumenata</i>	-	-	19	-	19
<i>Utjecaj odgođenih poreza</i>	-	-	(4)	-	(4)
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	15	-	15
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	-	15	(30.838)	(30.823)
Stanje 31. prosinca 2019. godine	539.219	38.624	34.119	(317.665)	294.297

*za prepravljanja vidi bilješku 6a

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

ZA 2019. GODINU

<i>(u tisućama kuna)</i>	<i>Bilješka</i>	2019. <i>*prepravljeno</i> Grupa	<i>2018.</i> Grupa	2019. <i>*prepravljeno</i> Društvo	<i>2018.</i> Društvo
Gubitak prije poreza		(12,822)	(40,094)	(27,303)	(41,203)
Udio u dobiti pridruženih društava	19	(17,570)	(13,105)	-	-
Amortizacija	16,17,18,33	21,863	16,781	21,090	15,998
Dobici od otuđenja nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine	8	(267)	(66)	(267)	(66)
Umanjenje vrijednosti nekretnina i opreme	11	-	26,990	-	26,990
Vrijednosno usklađenje kupaca - neto	11	777	71	777	71
Prihod od kamata	12	(169)	(323)	(169)	(584)
Trošak kamata	13	19,858	18,980	19,838	18,963
Prihod od dividendi	12	-	-	(3,276)	(11,591)
Gubici po vlasničkim instrumentima	20	-	36	-	36
Ukidanje rezerviranja	8,11	(141)	(263)	(141)	(263)
Tečajne razlike - neto		1,367	(4,786)	1,411	(4,768)
		12,896	4,221	11,960	3,583
Promjene u radnom kapitalu:					
Smanjenje/(povećanje) zaliha		136	(1,272)	136	(1,272)
Smanjenje/(povećanje) potraživanja i ostalih potraživanja		(3,019)	1,322	(3,008)	1,351
Povećanje/(smanjenje) obveza prema dobavljačima i ostalih obveza		(9,241)	(3,263)	(9,079)	(3,384)
Smanjenje rezerviranja		1,973	(3,505)	1,973	(3,505)
Novčani tok iz poslovnih aktivnosti		2,745	(2,497)	1,982	(3,227)
(Plaćanje)/povrat porez na dobit		23	19	2	4
Plaćene kamate		(1,995)	(1,066)	(1,975)	(1,049)
Neto novac ostvaren poslovnim aktivnostima		773	(3,544)	9	(4,272)
Novčani tok iz ulagateljskih aktivnosti					
Kupnja nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine		(28,796)	(56,795)	(28,224)	(56,585)
Primici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme i ulaganja u nekretnine		487	732	487	611
Neto primici/(izdaci) vezano uz vlastite i državne stanove		2,876	1,382	2,876	1,382
Naplaćene kamate		169	323	169	584
Primici od dividendi pridruženog društva	19	3,276	11,591	3,276	11,591
Neto primici/(izdaci) od depozita u bankama		(7,727)	60,628	(7,727)	60,628
Ostali primici/(izdaci) od financijske imovine		121	(104)	121	(104)
Neto novac od ulagačkih aktivnosti		(29,594)	17,757	(29,022)	18,107
Novčani tok od financijskih aktivnosti					
Primljeni krediti i zajmovi	27	27,663	35,418	27,663	35,418
Otplata kredita i zajmova	27	(11,552)	(8,027)	(11,552)	(7,891)
Otplate po osnovi najmovia	27	(4,267)	(4,184)	(4,048)	(3,888)
Primici po osnovi subvencija za kapitalne investicije	29	-	20,004	-	20,004
Otplate po osnovi obveza za koncesijsku imovinu	33	(4,253)	(9,097)	(4,253)	(9,097)
Neto novac korišten u financijskim aktivnostima		7,591	34,114	7,810	34,546
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata		(21,230)	48,327	(21,203)	48,381
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine		52,080	3,753	50,701	2,320
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	24	30,850	52,080	29,498	50,701

*za prepravljavanja vidi bilješku 6a

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

ZA 2019. GODINU

BILJEŠKA 1 – OPĆENITE INFORMACIJE

Povijest i osnivanje

Društvo Luka Rijeka d.d. („Društvo“) nastalo je privatizacijom nekadašnjeg društvenog poduzeća registrirano kao dioničko društvo na Trgovačkom sudu u Rijeci na dan 25. siječnja 1999. godine pod matičnim brojem 040141664. Osobni identifikacijski broj Društva je 92590920313. Osnovne aktivnosti Društva obuhvaćaju pružanje lučkih usluga ukrcaja, iskrcaja, prekrcaja i skladištenja roba te priveza i odveza brodova. Društvo ima sjedište na adresi Riva 1, Rijeka, Hrvatska. Društvo i njegova ovisna i pridružena društva zajedno se nazivaju Grupom.

Osnovne aktivnosti ovisnih društva su kako slijedi: upravljanje ulaganjima u nekretnine (ovisno društvo Stanovi d.o.o.), transport, skladištenje i prijevoz tereta (ovisno društvo Luka Prijevoz d.o.o.) te upravljanje kontejnerskim terminalom (pridruženo društvo Jadranska vrata d.d.). Sva ovisna društva te pridruženo društvo imaju sjedište u Rijeci i Bakru, Hrvatska.

Upisani dionički kapital Društva iznosi 539.219.000 kuna te je raspodijeljen na 13.480.475 dionica pojedinačne nominalne vrijednosti u iznosu od 40 kuna. Dionice Društva kotiraju na Službenom tržištu Zagrebačke burze pod oznakom LKRI-R-A. Struktura dioničara prikazana je u bilješci 25.

Članovi Nadzornog odbora Društva tijekom izvještajnog razdoblja i do datuma ovog izvještaja bili su kako slijedi:

Ime	Prezime	Funkcija	Imenovan	Razriješen
Krešimir	Trtanj	Član	13.05.2015.	4.07.2018.
Alen	Jugović	Predsjednik	27.12.2017.	-
Zbigniew	Nowik	Zamjenik predsjednika	27.12.2017.	-
Jerzy Grzegorz	Majewski	Član	27.12.2017.	-
Duško	Grabovac	Član	27.12.2017.	-
Dragica	Varljen	Član	4.07.2018.	-

Članovi Uprave tijekom razdoblja izvještavanja bili su kako slijedi:

Jedrzej Miroslaw Mierzewski	Predsjednik do 1. travnja 2019.
Duško Grabovac	Zamjenik predsjednika od 1. svibnja 2019.
Vedran Tićac	Član do 19. lipnja 2018.
Tomislav Kalafatić	Član od 6. veljače 2018.
Bartlomiej Michal Pastwa	Član od 19. lipnja 2018.

BILJEŠKE UZ FINACIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

ZA 2019. GODINU

BILJEŠKA 2 – OSNOVE PRIPREME

(i) Izjava o usklađenosti

Nekonsolidirani i konsolidirani financijski izvještaji pripremljeni su u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja usvojenim od strane Europske unije (“EU MSFI”).

Nekonsolidirani financijski izvještaji prezentirani su za Društvo dok se konsolidirani financijski izvještaji odnose na Društvo i njegova ovisna i pridružena društva, odnosno, na Grupu. Nekonsolidirani i konsolidirani financijski izvještaji u daljnjem se tekstu zajedno nazivaju „financijski izvještaji“.

Ove financijske izvještaje odobrila je Uprava na dan 30. ožujka 2020. godine.

(ii) Osnove mjerenja

Ovi financijski izvještaji pripremljeni su na načelu povijesnog troška izuzev sljedećeg:

- Zemljišta (bilješka 3.6 (i))
- Financijska imovina mjerena po FVOSD ili po FVRDG (bilješka 3.15)

Metode korištene za mjerenje fer vrijednosti objašnjene su u bilješci 5.

(iii) Funkcionalna valuta i valuta prikazivanja

Financijski izvještaji pripremljeni su u hrvatskoj valuti, kuni (kn), koja je također funkcionalna valuta, zaokruženo na najbližu tisuću.

BILJEŠKA 3 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Slijedi prikaz značajnih računovodstvenih politika usvojenih za pripremu ovih financijskih izvještaja. Ove računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane od strane Društva i njegovih ovisnih društava za sva razdoblja uključena u ove izvještaje te predstavljaju računovodstvene politike Grupe korištene pri pripremi ovih financijskih izvještaja.

3.1 Osnove konsolidacije

(i) Poslovna spajanja

Grupa priznaje poslovna spajanja koristeći metodu stjecanja kada je kontrola stvarno prenesena na Grupu. Naknada za stjecanje u pravilu se mjeri po fer vrijednosti, kao i stečena neto imovina koju je moguće posebno prepoznati. Goodwill koji nastaje kod stjecanja se jednom godišnje provjerava radi umanjena vrijednosti. Negativni goodwill koji nastaje u slučaju povoljne kupnje se priznaje odmah u računu dobiti i gubitka. Transakcijski se troškovi priznaju u trenutku nastanka u računu dobiti ili gubitka, osim kada se odnose na izdavanje dužničkih ili vlasničkih vrijednosnih papira. Prenesena naknada ne uključuje iznose vezane uz podmirenje odnosa koji su postojali prije datuma stjecanja. Takvi iznosi u pravilu se priznaju u računu dobiti i gubitka.

Svaka potencijalna naknada mjeri se po fer vrijednosti na datum stjecanja. Ako je obveza plaćanja potencijalne naknade, koja zadovoljava definiciju financijskog instrumenta, klasificirana kao vlasnički instrument, onda se ne mjeri ponovno i namira se priznaje u kapitalu. U protivnom, naknadne promjene fer vrijednosti potencijalne naknade priznaju se u računu dobiti i gubitka. Ukoliko je potrebno zamijeniti nagrade vezane uz plaćanja povezana s vlasničkim instrumentima (zamjenske nagrade) za nagrade zaposlenika stjecatelja (stjecateljeve nagrade), tada je cijeli ili samo dio iznosa stjecateljeve zamjenske nagrade uključen u određivanje prenesene naknade vezane za poslovno spajanje. Ova odluka se temelji na usporedbi tržišnog mjerenja zamjenske nagrade i tržišnog mjerenja stjecateljeve nagrade do mjere do koje se zamjenske nagrade odnose na usluge prije poslovnog spajanja.

(ii) Ovisna društva

Ovisna društva su sva društva pod kontrolom Grupe. Grupa ima kontrolu nad društvom kada ima pravo na povrate od ulaganja u društvo i mogućnost djelovanja na te povrate kroz utjecaj koji ima nad društvom. Financijski izvještaji svih ovisnih društava se uključuju u konsolidirane financijske izvještaje od datuma kada je kontrola prenesena na Društvo i isključuju od datuma prestanka kontrole.

U svojim nekonsolidiranim financijskim izvještajima, Društvo iskazuje svoja ulaganja u ovisna društva po trošku stjecanja umanjeno za eventualne gubitke od umanjena vrijednosti.

(iii) Pridružena društva

Pridružena društva su ona u kojima Grupa ili Društvo imaju značajan utjecaj, ali nemaju kontrolu, što u pravilu uključuje 20% do 50% prava glasa. Ulaganja u pridružena društva Grupa iskazuje prema metodi udjela, a Društvo ih iskazuje po trošku ulaganja.

Udio Grupe u dobitima ili gubicima pridruženih društava nakon stjecanja priznaje se u računu dobiti i gubitka, a udio promjena u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti nakon stjecanja priznaje se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Knjigovodstvena vrijednost ulaganja usklađuje se za kumulativne promjene nastale nakon stjecanja. Kada je udio Grupe u gubicima pridruženog društva jednak odnosno kada nadmašuje vlasnički udio u pridruženom društvu, uključujući sva neosigurana potraživanja koja čine sastavni dio neto ulaganja, Grupa ne priznaje daljnje gubitke, osim ako su za Grupu nastale obveze ili ako su izvršena plaćanja u ime pridruženog društva.

Nerealizirani dobiti od transakcija između Grupe i njegovih pridruženih društava eliminiraju se do visine udjela Grupe u pridruženim društvima. Isto tako eliminiraju se i nerealizirani gubici, ukoliko transakcija ne pruža dokaze o umanjenu vrijednosti prenesene imovine. Prema potrebi, računovodstvene politike pridruženih društava izmijenjene su kako bi se uskladile s politikama koje primjenjuje Grupa.

(iv) Transakcije eliminirane u konsolidaciji

Stanja i transakcije unutar Grupe kao i svi nerealizirani prihodi i troškovi proizašli iz međukompanijskih transakcija, se eliminiraju. Nerealizirani dobiti od transakcija s osnove ulaganje u pridružena društva su eliminirani iz ulaganja u visini udjela Grupe u pridruženom društvu. Nerealizirani gubici se eliminiraju na identičan način kao i nerealizirani dobiti, ali samo u mjeri u kojoj ne postoji dokaz o umanjenu vrijednosti.

BILJEŠKA 3 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)**3.2 Priznavanje prihoda***Priznavanje prihoda i obveze za činidbu*

Prijenos kontrole nad robom ili uslugama može se odvijati kontinuirano (priznavanje prihoda tijekom vremena) ili na određeni datum (priznavanje po završetku). Prije priznavanja prihoda, Grupa identificira ugovor (ekvivalent ugovora koji se uglavnom definira kao aranžman s kupcem uz direktnu referencu na propisanu tarifu) kao i različite obveze za činidbu koje su sadržane u ugovoru. Broj obveza za činidbu ovisi o vrsti ugovora i aktivnosti. Većina aranžmana Grupe s kupcima uključuje pružanje više zasebnih usluga od kojih svaka ima zasebnu i pouzdano mjerljivu vrijednost za kupca (baziranu na tarifi) te se uz svaku zasebnu uslugu veže zasebna obveza za činidbu. Prihodi su iskazani u iznosima koji su umanjeni za porez na dodanu vrijednost.

(i) Prihodi od pružanja lučkih usluga

Grupa pruža usluge lučke djelatnosti koje uključuju usluge transporta, prekrcaja, teretnog prijevoza, manipulacija (istovara i utovara) te usluge skladištenja različitih vrsta tereta. Prihod se mjeri na temelju naknade utvrđene u ugovoru s kupcem, a koja je bazirana na propisanoj tarifi za lučke usluge. Grupa priznaje prihod kada prenosi kontrolu nad dobrima ili uslugama kupcu. Ove usluge se uglavnom priznaju tijekom vremena. Usluge koje su utvrđene kao jedna obveza izvršenja usko su međusobno povezane i izvršavaju se tijekom vremena. Prihodi se stoga i dalje priznaju tijekom vremena. Prihodi od izvršenih usluga priznaju se u računu dobiti i gubitka razmjerno stupnju dovršenosti transakcije na datum izvještavanja. Stupanj dovršenosti ocjenjuje se prema procjeni obavljenih usluga u odnosu na ukupne usluge koje se trebaju obaviti (npr. broj pretovarenih tona tereta u odnosu na ukupni teret za pretovar; ili broj proteklih dana skladištenja u odnosu na ukupni broj ugovorenih dana skladištenja).

(ii) Financijski prihodi

Financijski prihodi sastoje se od prihoda od kamata na investirana sredstva, promjene fer vrijednosti financijske imovine iskazane po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka te dobitaka od tečajnih razlika. Prihod od kamate priznaje se u trenutku kada nastaje, koristeći metodu efektivne kamatne stope. Prihodi od dividendi priznaju se kada je ustanovljeno pravo na isplatu dividende.

BILJEŠKA 3 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)**3.3 Transakcije u stranim valutama***Transakcije i stanja u stranim valutama*

Transakcije u stranim valutama izražene su u funkcionalnoj valuti upotrebom tečajne liste važeće na dan transakcije. Monetarna imovina i obveze izražene u stranoj valuti na datum izvještavanja preračunate su u funkcionalnu valutu upotrebom tečajne liste važeće na datum izvještavanja. Dobici ili gubici od tečajnih razlika koji nastaju prilikom podmirenja tih transakcija te iz preračuna monetarne imovine i obveza denominiranih u stranim valutama, priznaju se u dobit ili gubitak.

Nemonetarna imovina i stavke koje se mjere po povijesnom trošku strane valute ne preračunavaju se po novim tečajevima.

Nemonetarna imovina i obveze denominirane u stranoj valuti prikazane prema povijesnom trošku, preračunate su u funkcionalnu valutu upotrebom tečajne liste važeće na dan transakcije.

3.4 Nematerijalna imovina

Troškovi Grupe nastali stjecanjem patenata, licenci i sličnih prava od trećih osoba kapitaliziraju se do iznosa za koji su vjerojatne buduće ekonomske koristi te ako će iste pritijecati u Grupi.

Licence se amortiziraju tijekom očekivanog korisnog vijeka upotrebe. Očekivani korisni vijek upotrebe pregledava se godišnje te se vrše procjene umanjivanja vrijednosti ukoliko postoji indikacija za umanjivanje vrijednosti.

Naknadni troškovi vezani uz kapitaliziranu nematerijalnu imovinu priznaju se u knjigovodstveni iznos stavki samo ako povećavaju buduće ekonomske koristi povezane sa sredstvom te ako će iste pritijecati u Grupi. Svi ostali troškovi predstavljaju trošak unutar dobiti ili gubitka u razdoblju kad su nastali.

Amortizacija se obračunava koristeći linearnu metodu otpisa kroz procijenjeni korisni vijek trajanja pojedine imovine. Nematerijalna imovina amortizira se od datuma kada je raspoloživa za upotrebu. Procijenjeni korisni vijek trajanja nematerijalne imovine je kako slijedi:

Software 1 – 5 godina

3.5 Ulaganja u nekretnine

Ulaganja u nekretnine uključuju nekretnine koje se drže radi zarade putem iznajmljivanja ili povećanja njihove tržišne vrijednosti ili u obje svrhe. Ugrađena oprema smatra se sastavnim dijelom ulaganja u nekretnine. Trošak nabave uključuje sve troškove koji su direktno povezani s nabavkom te imovine. Ulaganja u nekretnine u pripremi tj. izgradnji klasificiraju se kao dugotrajna materijalna imovina sve dok ne budu spremna za upotrebu. Ulaganja u nekretnine vrednuju se po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjivanja vrijednosti.

Troškovi zamjene pojedine stavke ulaganja u nekretnine priznaju se u knjigovodstvenu vrijednost te imovine ako je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi koje su sadržane u toj stavci imovine pritijecati u Grupi te se njihova vrijednost može pouzdano izmjeriti. Troškovi redovnog održavanja ulaganja u nekretnine priznaju se unutar računa dobiti i gubitka kako nastaju.

Amortizacija se obračunava linearnom metodom na sva ulaganja u nekretnine osim ulaganja u nekretnine u pripremi (u slučaju kad se radi nadogradnja ili drugi radovi), korištenjem stopa amortizacije koje su određene kako bi se trošak nabave otpisao tijekom korisnog vijeka upotrebe, kao što je navedeno u nastavku:

Rezidencijalni stanovi 65 godina

BILJEŠKA 3 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)**3.6 Nekretnine, postrojenja i oprema***(i) Zemljišta*

Slijedeći inicijalno priznavanje prema trošku, zemljišta se priznaju prema revaloriziranoj vrijednosti, koja predstavlja fer vrijednost na dan revalorizacije umanjena za naknadna umanjena vrijednosti.

Fer vrijednost je cijena koja bi se primila prilikom prodaje sredstva ili platila prilikom prijenosa obveze u redovnoj transakciji na primarnom (ili najprimjerenijem) tržištu na dan mjerenja vrijednosti po trenutnim tržišnim uvjetima (tj. izlazna cijena) nezavisno od toga je li cijena direktno dostupna ili procijenjena korištenjem druge tehnike vrednovanja.

Kada se knjigovodstveni iznos sredstva poveća kao rezultat revalorizacije, to se povećanje priznaje unutar ostale sveobuhvatne dobiti te akumulira u glavnici kao revalorizacijska rezerva. Revalorizacijsko povećanje priznaje se kao prihod do iznosa do kojeg ono poništava revalorizacijsko smanjenje istog sredstva koje je prethodno bilo priznato kao rashod.

Kad se knjigovodstveni iznos sredstva smanji kao rezultat revalorizacije, smanjenje tereti revalorizacijsku rezervu do iznosa do kojeg ne premašuje iznos koji postoji kao revalorizacijska rezerva za isto sredstvo, dok se ostatak priznaje kao rashod unutar dobiti ili gubitka.

Procjena se provodi dovoljno redovito tako da se knjigovodstveni iznos značajno ne razlikuje od onog do kojeg bi se došlo utvrđivanjem fer vrijednosti na datum izvještavanja. Pojedina zemljišta prestaju se priznavati nakon otuđenja ili kada se buduće ekonomske koristi ne očekuju od njihove upotrebe ili otuđenja.

Dobici ili gubici proizišli od prestanka priznavanja zemljišta (izračunate kao razlika između neto primitaka od prodaje i knjigovodstvene vrijednosti sredstva) uključuju se u dobit ili gubitak kada je prestalo njihovo priznavanje.

Odgovarajući dio revalorizacijskog viška, ostvarenog prilikom prethodnog vrednovanja, otpušta se u zadržanu dobit prilikom otuđenja revalorizirane imovine.

(ii) Građevinski objekti, postrojenja i oprema

Građevinski objekti, postrojenja i oprema iskazani su u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirana umanjena vrijednosti, ako postoje. Trošak uključuje trošak koji je izravno povezan sa stjecanjem imovine.

Naknadni izdaci uključuju se u knjigovodstvenu vrijednost imovine ili se, po potrebi, priznaju kao zasebna imovina samo ako će Grupa imati buduće ekonomske koristi od spomenute imovine, te ako se trošak imovine može pouzdano mjeriti. Knjigovodstvena vrijednost zamijenjenog dijela prestaje se priznavati. Svi ostali troškovi održavanja terete konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti u financijskom razdoblju u kojem su nastali.

Imovina u pripremi se ne amortizira. Amortizacija građevinskih objekata te postrojenja i opreme se obračunava primjenom pravocrtne metode u svrhu alokacije troška umanjenog za rezidualnu vrijednost sredstva tijekom njenog procijenjenog korisnog vijeka uporabe kako slijedi:

Zgrade	15 do 60 godina
Oprema i namještaj	2 do 8 godina
Ulaganja u tuđu imovinu	10 do 30 godina

Preostala vrijednost imovine predstavlja procijenjeni iznos koji bi Grupa trenutno dobila od prodaje imovine umanjen za procijenjeni trošak prodaje u slučaju da je imovina dosegla starost i stanje koje se očekuje na kraju vijeka trajanja imovine. Preostala vrijednost imovine i korisni vijek uporabe pregledavaju se na svaki izvještajni datum i po potrebi usklađuju.

U slučaju da je knjigovodstveni iznos imovine veći od procijenjenog nadoknadivog iznosa, razlika se otpisuje do nadoknadivog iznosa (bilješka 3.8).

Dobici i gubici nastali prodajom utvrđeni su kao razlika između prihoda od prodaje i knjigovodstvene vrijednosti prodanog sredstva te se priznaju unutar dobiti ili gubitka u sklopu ostalih prihoda/troškova.

BILJEŠKA 3 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.7 Najmovi

Društvo je primijenilo MSFI 16 *Najmovi* koristeći puni retroaktivni pristup te su stoga usporedni podaci prepravljeni kako bi odražavali zahtjeve MSFI-a 16.

Prilikom sklapanja ugovora, Grupa procjenjuje ukoliko ugovor predstavlja, ili sadrži, najam. Ugovor predstavlja, ili sadrži, najam ako se njime prenosi pravo upravljanja nad upotrebom predmetne imovine u određenom razdoblju u zamjenu za naknadu. Kako bi procijenilo sadrži li ugovor prijenos prava upravljanja nad upotrebom predmetne imovine, Grupa primjenjuje definiciju najmovia propisanu MSFI-em 16.

i. Kao najmoprimalac

Prilikom sklapanja ili izmjena ugovora koji sadrže komponente koje se odnose na najam, Grupa raspoređuje naknade iz ugovora na svaku komponentu koja se odnosi na najam na temelju njene relativne samostalne cijene.

Grupa prepoznaje imovinu s pravom korištenja i obvezu po najmu na datum početka najma. Imovina s pravom korištenja početno se mjeri po trošku, koji se sastoji od početno izmjerene iznosa obveze po najmu prilagođenom za sva plaćanja najma izvršena na datum početka najma ili prije, uvećanog za sve izravne početne troškove koji su nastali i procijenjene troškove demontaže i uklanjanja predmetne imovine ili obnove mjesta na kojem se imovina nalazi ili vraćanja predmetne imovine u stanje koje se zahtijeva na temelju uvjeta najma, umanjeno za sva primljena odobrenja vezano uz najam.

Imovina s pravom korištenja naknadno se amortizira koristeći linearnu metodu od datuma početka najma do isteka perioda najma, osim ako se po ugovoru o najmu do kraja razdoblja najma vlasništvo nad odnosnom imovinom prenosi na Grupu ili ako trošak imovine s pravom korištenja odražava pretpostavku da će Grupu iskoristiti opciju kupnje. U tom slučaju imovina s pravom korištenja amortizira se od datuma početka najma do kraja njezina korisnog vijeka uporabe, a koji se utvrđuje na istoj osnovi kao i za slične nekretnine ili opremu. Dodatno, imovina s pravom korištenja redovito se umanjuje za gubitke od umanjenja vrijednosti, ukoliko ona postoje, ili se usklađuje uslijed određenih naknadnih mjerenja obveze za najam.

Obveza za najam početno se mjeri po sadašnjoj vrijednosti plaćanja po osnovi najma koja nisu plaćena do tog datuma, diskontirano primjenjujući kamatnu stopu sadržanu u ugovoru o najmu ili, ako se ta stopa ne može izravno utvrditi, primjenjujući graničnu stopu zaduživanja Grupe. Općenito, Grupa koristi svoju graničnu stopu zaduživanja kao diskontnu stopu.

Grupa utvrđuje svoju graničnu stopu posuđivanja na osnovu kamatnih stopu od raznih eksternih izvora financiranja i radi određene prilagodbe koje odražavaju uvjete sadržane u ugovoru o najmu i vrstu unajmljene imovine.

Plaćanja po osnovi najma uključena u mjerenje obveze po najmu uključuju slijedeće:

- fiksna plaćanja, uključujući i plaćanja koja su u suštini fiksna;
- varijabilna plaćanja najma koja ovise o indeksu ili stopi, a koja se početno mjere primjenom indeksa ili stopa koje vrijede na datum početka najma
- iznose za koje se očekuje da će biti plaćeni na temelju jamstava za ostatak vrijednosti; i
- očekivanu cijenu izvršenja opcije kupnje za koju Grupa ima razumno uvjerenje da će je iskoristiti, plaćanja po osnovi najma u slučaju opcionalnog produljenja trajanja ako Grupa ima razumno uvjerenje da će opciju produljenja iskoristiti te kazne za prijevremeni raskid najma osim ako Grupa ima razumno uvjerenje da neće prijevremeno raskinuti najam.

BILJEŠKA 3 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.7 Najmovi (nastavak)

i. Kao najmoprimac (nastavak)

Obveza za najam mjeri se po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne stope. Ona se ponovo mjeri kada nastanu promjene u budućim plaćanjima za najam zbog promjena indeksa ili stopa, ako nastane promjena u procjeni očekivanog iznosa plaćanja na temelju jamstava za ostatak vrijednosti, ako Grupa promjeni svoju procjenu vezano uz iskorištenje opcije kupnje, produljenja ili raskida ili ako nastane promjena u plaćanjima po osnovi koja su fiksna ili u suštini fiksna.

Kada se obveza za najam ponovo mjeri na navedeni način, odgovarajuće usklade provode se i na neto knjigovodstvenoj vrijednosti imovine s pravom korištenja, ili se priznaju u računu dobiti ili gubitka ukoliko je neto knjigovodstvena vrijednost imovine sa pravom korištenja svedena na nulu.

Izuzev imovine s pravom korištenja koja proizlazi iz Koncesijskog ugovora i povezanih obveza, Grupa prikazuje imovinu s pravom korištenja koja nije zadovoljila definicije ulaganja u nekretnine na poziciji 'nekretnine, postrojenja i oprema' dok obveze za najmove prikazuje na poziciji 'kredita i zajmova' u izvještaju o financijskom položaju. Imovina s pravom korištenja vezana uz Koncesijski ugovor te povezane obveze zasebno se iskazuju u izvještaju o financijskom položaju.

Kratkoročni najmovi i najmovi imovine niske vrijednosti

Grupa je odabrala da neće primjenjivati definiciju najma na imovinu s pravom korištenja i obvezu za najmove vezano uz najmove imovine niske vrijednosti i kratkoročne najmove. Grupa priznaje plaćanja po osnovi takvih najмова kao trošak po linearnoj osnovi tijekom razdoblja najma. Broj takvih najмова i njihov iznos nije značajan.

ii. Kao najmodavac

Prilikom sklapanja ili izmjena ugovora koji sadrže komponente koje se odnose na najam, Grupa raspoređuje naknade iz ugovora na svaku komponentu koja se odnosi na najam na temelju njene relativne samostalne cijene.

Kad Grupa djeluje kao najmodavac, na početku najma utvrđuje je li svaki najam financijski ili operativni najam.

Da bi klasificiralo svaki najam, Grupa procjenjuje prenosi li ugovor o najmu u suštini sve rizike i koristi povezane s vlasništvom nad predmetnom imovinom. Ako je to slučaj, tada je najam financijski najam; u protivnom je to operativni najam. Kao dio ove procjene, Grupa razmatra određene pokazatelje, poput toga predstavlja li trajanje najma veći dio ekonomskog vijeka imovine.

Kada je Grupa posredni najmodavac, ona svoj udio u glavnom najmu i podnajmu vodi zasebno. Nadalje, Grupa procjenjuje klasifikaciju podnajma uzimajući u obzir imovinu s pravom korištenja koja proizlazi iz glavnog najma, a ne u odnosu na predmetnu imovinu. Ako je glavni najam kratkoročni najam na koji Grupa primjenjuje prethodno izuzeće, tada se podnajam klasificira kao operativni najam.

Ako aranžman sadrži komponente koje se odnose na najam i one koje se ne odnose na najam, tada Grupa primjenjuje MSFI 15 za raspodjelu naknada po ugovoru o najmu.

Grupa priznaje plaćanja po osnovi najma primljena u okviru operativnog najma kao prihod pravocrtno tijekom razdoblja najma unutar „ostalih prihoda“.

Općenito, računovodstvene politike primjenjive na Grupu kao najmodavca u usporednom razdoblju nisu se razlikovale od onih prema MSFI-u 16.

BILJEŠKA 3 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)**3.8 Umanjenje vrijednosti nefinancijske imovine**

Na svaki izvještajni dan, Grupa provjerava knjigovodstvene iznose svoje nefinancijske imovine (izuzev zaliha i odgođene porezne imovine koje se provjeravaju zasebno) kako bi utvrdila postoje li naznake da je došlo do gubitaka zbog umanjenja vrijednosti. Ako takve naznake postoje, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogli odrediti eventualni gubici nastali zbog umanjenja. Ako nadoknadivi iznos nekog sredstva nije moguće procijeniti, Grupa procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja stvara novac kojoj to sredstvo pripada. Ako je moguće odrediti realnu i dosljednu osnovu za raspoređivanje, imovina društava se također raspoređuje na pojedine jedinice koje stvaraju novac ili, ako to nije moguće, na najmanju skupinu jedinica koje stvaraju novac za koju je moguće odrediti realnu i konzistentnu osnovu raspoređivanja.

Nematerijalna imovina neodređenog vijeka uporabe i nematerijalna imovina koja još nije raspoloživa za uporabu se testira na umanjenje jednom godišnje te kada postoji naznaka o mogućem umanjenju imovine.

Nadoknadivi iznos je veći iznos uspoređujući fer vrijednost umanjenju za troškove prodaje i vrijednost imovine u uporabi. Za potrebe procjene vrijednosti u uporabi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontiraju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo za koje procjene budućih novčanih tokova nisu bile usklađene.

Ako je nadoknadivi iznos nekog sredstva (ili jedinice koja stvara novac) procijenjen na iznos niži od knjigovodstvenog, knjigovodstveni iznos toga sredstva (jedinice koja stvara novac) umanjuje se do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim kod sredstva iskazanog u revaloriziranom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti proizašlo iz revalorizacije sredstva.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja generira novac) povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva na način da uvećana knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena (neto od amortizacije) da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka od umanjenja na tom sredstvu (jedinici koja generira novac). Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje u revaloriziranom iznosu, u kom slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

3.9 Zalihe

Zalihe sirovina i rezervnih dijelova iskazuju se po trošku nabave, određenom prema FIFO metodi, ili neto ostvarivoj vrijednosti, ovisno o tome koja je niža. Neto ostvariva vrijednost predstavlja procjenu prodajne cijene u redovnom tijeku poslovanja umanjenju za varijabilne troškove prodaje.

Trgovačka roba iskazuje se po nižem od troška nabave i neto ostvarive vrijednosti.

3.10 Potraživanja od kupaca

Potraživanja od kupaca početno se priznaju po trošku koji je jednak fer vrijednosti u trenutku priznavanja, a naknadno se mjere po amortiziranom trošku uporabom metode efektivne kamatne stope, ako je značajno, a ako nije po nominalnom iznosu, umanjenju za ispravak vrijednosti.

3.11 Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju gotovinu, depozite kod banaka po viđenju i ostale kratkotrajne visoko likvidne instrumente s rokovima naplate do tri mjeseca ili kraće.

3.12 Državne potpore

Državne potpore se ne priznaju sve dok ispunjenje uvjeta za dobivanje državne potpore i primitak potpore ne postanu realno izvjesni. Državne potpore se priznaju u dobit i gubitak sustavno kroz razdoblje u kojem Grupa troškove koji trebaju biti pokriveni potporom priznaje kao rashod. Konkretno, državne potpore kod kojih je osnovni uvjet da Grupa nabavi, izgradi ili na neki drugi način stekne dugotrajnu imovinu se priznaju u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju kao prihodi budućih razdoblja i prenose u dobit i gubitak sustavno i racionalno tijekom korisnog vijeka predmetne imovine. Potraživanja temeljem državnih potpora s naslova nadoknade već nastalih troškova ili gubitaka ili radi pružanja trenutačne financijske potpore Grupi bez budućih povezanih troškova se priznaju u dobit i gubitak razdoblja u kojem nastane potraživanje po njima.

BILJEŠKA 3 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)**3.13 Primanja zaposlenih***(i) Obveze za mirovine i ostale obveze nakon umirovljenja*

U toku redovnog poslovanja prilikom isplata plaća Grupa u ime svojih radnika koji su članovi obveznih mirovinskih fondova obavlja redovita plaćanja doprinosa sukladno zakonu. Obvezni mirovinski doprinosi fondovima iskazuju se kao dio troška plaća kada se obračunaju. Grupa nema obvezu osigurati bilo koja druga primanja radnika nakon njihova umirovljenja vezano uz mirovine iz obveznih mirovinskih fondova.

(ii) Otpremnine kod prestanka radnog odnosa

Obveze za otpremnine priznaju se kad Grupa prekine radni odnos radnika prije redovnog datuma umirovljenja ili odlukom radnika da dragovoljno prihvati prekid radnog odnosa u zamjenu za naknadu. Grupa priznaje obveze za otpremnine kada je dokazivo preuzela obvezu da prekine radni odnos sa sadašnjim radnicima, na osnovu detaljnog formalnog plana bez mogućnosti da od njega odustane ili osigurava otpremnine kao rezultat ponude da potakne dragovoljno raskidanje radnog odnosa.

(iii) Redovne otpremnine kod odlaska u mirovinu

Otpremnine koje dopijevaju u razdoblju duljem od 12 mjeseci nakon izvještajnog datuma, diskontiraju se na njihovu sadašnju vrijednost temeljem aktuarskog izračuna koji se izrađuje na kraju svakog izvještajnog razdoblja te koji koristi pretpostavke o broju radnika za koje se procjenjuje da će ostvariti pravo na otpremninu pri redovnoj mirovini, procijenjeni trošak navedenih otpremnina te diskontnu stopu koja je određena kao prosječna očekivana stopa prinosa na ulaganju u državne obveznice. Aktuarski dobici i gubici koje proizlaze iz usklada i promjena temeljenih na iskustvu u aktuarskim pretpostavkama knjiže se odmah unutar dobiti ili gubitka.

(iv) Dugoročna primanja radnika

Grupa priznaje obvezu za dugoročna primanja radnika (jubilarne nagrade) ravnomjerno u razdoblju u kojem je nagrada ostvarena na temelju stvarnog broja godina radnog staža. Obvezu za dugoročna primanja radnika mjeri nezavisni aktuar na kraju svakog izvještajnog razdoblja koristeći pretpostavke o broju radnika kojima navedena primanja treba isplatiti, procijenjeni trošak navedenih primanja te diskontne stope koja je određena kao prosječna očekivana stopa prinosa na ulaganju u državne obveznice. Aktuarski dobici i gubici koji proizlaze iz usklada i promjena temeljenih na iskustvu u aktuarskim pretpostavkama knjiže se odmah unutar dobiti ili gubitka.

(v) Kratkoročna primanja radnika

Grupa priznaje rezerviranje za bonuse zaposlenicima kada postoji ugovorna obveza ili praksa iz prošlosti na temelju koje je nastala izvedena obveza.

3.14 Rezerviranja

Rezerviranje je priznato kad Grupa ima sadašnju obvezu (zakonsku ili izvedenu) koja je nastala kao rezultat prošlih događaja te je vjerojatno (više da nego ne), da će odljev sredstava biti potreban da se podmiri ta obveza, a pouzdano se može procijeniti iznos obveze. Rezerviranja se preispituju na izvještajni dan, te se usklađuju s procjenom temeljenom na trenutno najboljim saznanjima. Kad je iznos smanjenja vrijednosti novca značajan, iznos rezerviranja je sadašnja vrijednost troškova za koje se očekuje da će nastati kako bi se podmirila obveza, utvrđenih korištenjem procijenjene bezrizične kamatne stope kao diskontne stope. Kad se koristi diskontiranje, svake se godine utjecaj diskontiranja knjiži kao financijski trošak te je iskazana vrijednost rezerviranja povećana svake godine za proteklo vrijeme.

Rezerviranja za troškove restrukturiranja priznaju se kad Grupa ima razrađen formalan plan restrukturiranja o kojem su obaviještene strane na koje se plan odnosi.

BILJEŠKA 3 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.15 Financijska imovina

(i) Priznavanje i početno mjerenje

Potraživanja od kupaca početno se priznaju u trenutku nastanka. Sva ostala financijska imovina početno se priznaje kada Grupa postane stranka ugovornih odredbi financijskog instrumenta.

Financijska imovina (osim ako se radi o potraživanju od kupaca bez značajne financijske komponente) početno se mjeri po fer vrijednosti uvećanoj, ukoliko se radi o instrumentu koji nije iskazan po FVRDG, za transakcijske troškove koji se mogu izravno pripisati stjecanju ili izdavanju predmetnog instrumenta. Potraživanje od kupaca bez značajne komponente financiranja početno se mjeri po transakcijskoj cijeni.

(ii) Klasifikacija i naknadno mjerenje

Pri početnom priznavanju, financijska se imovina klasificira kao ona koja se mjeri po:

- amortiziranom trošku;
- FVOSD (fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobiti) – dužnička ulaganja;
- FVOSD – ulaganje u vlasničke instrumente;
- ili FVRDG (fer vrijednost kroz račun dobiti i gubitka).

Financijska se imovina ne reklasificira nakon početnog priznavanja, osim ako Grupa ne promijeni svoj poslovni model za upravljanje financijskom imovinom u kojem slučaju se financijska imovina reklasificira od prvog dana prvog izvještajnog razdoblja koje slijedi nakon promjene poslovnog modela.

Financijska imovina mjeri se po amortiziranom trošku ako ispunjava sljedeće uvjete i ako nije klasificirana kao mjerena po FVRDG:

- drži se u sklopu poslovnog modela čiji je cilj naplata ugovornih novčanih tokova; i
- ugovorni uvjeti navedenog instrumenta na određene datume dovode do novčanih priljeva koji predstavljaju isključivo plaćanje glavnice i kamate na neotplaćeni dio glavnice.

Dužničko ulaganje mjeri se po FVOSD ako ispunjava sljedeće uvjete i nije klasificirano kao mjereno po FVRDG:

- drži se u sklopu poslovnog modela čiji se cilj ostvaruje naplatom ugovornih novčanih tokova i prodajom financijske imovine; i
- ugovorni uvjeti navedenog instrumenta na određene datume dovode do novčanih priljeva koji predstavljaju isključivo plaćanje glavnice i kamate na neotplaćeni dio glavnice.

Prilikom početnog priznavanja ulaganja u vlasničke instrumente koje se ne drži radi trgovanja, Grupa može neopozivo odabrati prikazivanje promjena u fer vrijednosti navedenog ulaganja kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Ovakav odabir vrši se na individualnoj osnovi za svako pojedinačno ulaganje.

Sva financijska imovina koja nije klasificirana kao financijska imovina mjerena po amortiziranom trošku ili po FVOSD kako je gore opisano, mjeri se po FVRDG. Navedeno uključuje svu derivativnu financijsku imovinu. Prilikom početnog priznavanja Grupa može neopozivo klasificirati financijsku imovinu koja inače ispunjava zahtjeve za mjerenje po amortiziranom trošku ili po FVOSD kao imovinu mjerenu po FVRDG ukoliko takvo klasificiranje eliminira ili značajno smanjuje računovodstvenu neusklađenost koja bi inače nastala.

BILJEŠKA 3 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.15 Financijska imovina (nastavak)

(ii) Klasifikacija i naknadno mjerenje (nastavak)

Ocjena poslovnog modela

Grupa ocjenjuje cilj poslovnog modela, u kojem se određena financijska imovina drži, na razini portfelja budući da to najbolje odražava način na koji se upravlja poslovanjem te informacije kojima posloводство raspolaze. Informacije koje se pritom razmatraju uključuju sljedeće:

- koje su politike i ciljevi usvojeni vezano uz portfelj te kako te politike djeluju u praksi. Navedeno uključuje razmatranja ukoliko je strategija posloводства usmjerena na; ostvarivanje ugovornih prihoda od kamata; održavanje određenog profila vezano uz kamatne stope; usklađivanje dospijuća financijske imovine s dospijućem bilo koje povezane obveze ili očekivanih novčanih odljeva; ili na ostvarivanje novčanih priljeva prodajom imovine;
- kako se ocjenjuje uspješnost portfelja i o tome izvještava posloводство Grupe;
- koji rizici utječu na uspješnost poslovnog modela (i financijske imovine koja se drži u sklopu tog poslovnog modela) i način na koji se tim rizicima upravlja;
- kako se određuje naknada posloводства i/ili onih koji upravljaju portfeljem - npr. temelji li se naknada na fer vrijednosti imovine kojom se upravlja ili na novčanim priljevima od ugovoreni novčanih tokova; i
- učestalost, količina i trenutak prodaje financijske imovine u prethodnim razdobljima, razlozi za prodaju i buduća očekivanja prodajnih aktivnosti.

Prijenosi financijske imovine trećim stranama u sklopu transakcija koje ne ispunjavaju uvjete za prestanak priznavanja ne smatraju se prodajom budući da Grupa nastavlja priznavati navedenu imovinu.

Potraživanja od kupaca drže se u poslovnom modelu držanja radi naplate.

Financijska imovina koja se drži radi trgovanja ili kojom se upravlja te se njena uspješnost vrednuje na temelju njene fer vrijednosti, mjeri se po FVRDG.

Procjena predstavljaju li ugovoreni novčani tokovi isključivo otplate glavnice i kamate

U svrhu ove procjene, 'glavnica' se definira kao fer vrijednost financijske imovine pri početnom priznavanju. 'Kamata' se definira kao naknada za vremensku vrijednost novca, kreditni rizik povezan s vremenskim periodom u kojem se otplaćuje preostali dio glavnice te ostale osnovne rizike i troškove kreditiranja (npr. rizik likvidnosti i administrativni troškovi), kao i za profitnu maržu.

Pri procjeni osnovnog kriterija, odnosno, predstavljaju li ugovorni novčani tokovi isključivo plaćanja glavnice i kamata, Grupa razmatra ugovorne uvjete instrumenta. To uključuje procjenu sadrži li financijska imovina ugovorni uvjet koji bi mogao promijeniti vrijeme ostvarivanja ili iznos ugovornih novčanih tokova na način da osnovni kriterij ne bi bio zadovoljen.

Struktura financijske imovine Grupe jednostavna je te se prvenstveno odnosi na potraživanja od kupaca bez značajne financijske komponente te kratkoročne depozite u bankama plasirane po fiksnim kamatnim stopama i novac i novčane ekvivalente. Navedeno u značajnoj mjeri smanjuje kompleksnost procjene zadovoljava li financijska imovina kriterij 'plaćanja isključivo glavnice i kamata'.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

ZA 2019. GODINU

BILJEŠKA 3 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.15 Financijska imovina (nastavak)

(ii) Klasifikacija i naknadno mjerenje (nastavak)

Naknadno mjerenje te priznavanje dobitaka i gubitaka

Tablica u nastavku daje pregled ključnih odredbi računovodstvene politike koju Grupa koristi za vezano uz naknadno mjerenje financijske imovine te priznavanje dobitaka i gubitaka po svakoj vrsti financijske imovine:

Financijska imovina po FVRDG	Ova se imovina nakon početnog priznavanja mjeri po fer vrijednosti. Neto dobiti i gubici, uključujući bilo koje prihode od kamata ili dividendi, priznaju se unutar dobiti ili gubitka.
Financijska imovina po amortiziranom trošku	Ova se imovina nakon početnog priznavanja mjeri po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamatne stope. Amortizirani trošak umanjuje se za gubitke od umanjenja vrijednosti. Prihodi od kamata, pozitivne i negativne tečajne razlike te gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se unutar dobiti ili gubitka. Dobit ili gubitak pri prestanku priznavanja priznaje se unutar dobiti ili gubitka.
Dužnička ulaganja po FVOSD	Ova se imovina nakon početnog priznavanja mjeri po fer vrijednosti. Prihod od kamata izračunat primjenom metode efektivne kamatne stope, pozitivne i negativne tečajne razlike te gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se unutar dobiti ili gubitak. Ostali neto dobiti i gubici priznaju se unutar ostale sveobuhvatne dobiti. Prestankom priznavanja, dobiti i gubici akumulirani u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti reklasificiraju se u dobit ili gubitak.
Vlasnička ulaganja po FVOSD	Ova se imovina nakon početnog priznavanja mjeri po fer vrijednosti. Dividenda se priznaje kao prihod unutar dobiti ili gubitka, osim ako je jasno da dividenda predstavlja povrat dijela troška ulaganja. Ostali neto dobiti i gubici priznaju se u ostalu sveobuhvatnu dobit i nikada se ne reklasificiraju u dobit ili gubitak.

(iii) Prestanak priznavanja

Grupa prestaje priznavati financijsku imovinu pri isteku ugovornih prava vezanih uz novčane tokove iz te financijske imovine ili pri prijenosu prava na ugovorne novčane tokove u transakciji u kojoj se prenose svi rizici i koristi od vlasništva financijske imovine ili u kojoj Grupa niti prenosi niti zadržava rizike i koristi od vlasništva, ali ne zadržava kontrolu nad financijskom imovinom.

Kada Grupa obavlja transakcije u kojima prenosi financijsku imovinu priznatu u svom izvještaju o financijskom položaju, ali zadržava sve ili gotovo sve rizike i koristi koji proizlaze iz prenesene imovine, takva prenesena imovina ne prestaje se priznavati.

BILJEŠKA 3 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.16 Financijske obveze

(i) Priznavanje i početno mjerenje

Izdani dužnički vrijednosni papiri početno se priznaju u trenutku nastanka. Sve ostale financijske obveze početno se priznaju kada Grupa postane stranka ugovornih odredbi financijskog instrumenta.

Financijska obveza početno se mjeri po fer vrijednosti uvećanoj, ukoliko se radi o instrumentu koji nije iskazan po FVRDG, za transakcijske troškove koji se mogu izravno pripisati stjecanju ili izdavanju predmetnog instrumenta.

(ii) Klasifikacija i naknadno mjerenje

Financijske obveze mjere se po amortiziranom trošku ili FVRDG. Financijska obveza klasificira se kao mjerena po FVRDG ako je klasificirana kao namijenjena trgovanju, ako je derivativna ili ako je klasificirana kao mjerena po FVRDG pri početnom priznavanju. Financijske obveze po FVRDG mjere se po fer vrijednosti, a neto dobiti i gubici, uključujući sve rashode od kamata, priznaju se unutar dobiti ili gubitka. Ostale financijske obveze naknadno se mjere po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope. Rashodi od kamata i negativne tečajne razlike priznaju se unutar dobiti ili gubitka. Svi dobiti ili gubici kod prestanka priznavanja također se priznaju unutar dobiti ili gubitka.

(iii) Prestanak priznavanja

Grupa prestaje priznavati financijsku obvezu kada se ugovorne obveze isplate, otkažu ili isteknu. Grupa također prestaje priznavati financijsku obvezu kada se izmijene ugovorne odredbe, a novčani tok promijenjene obveze je značajno drugačiji od inicijalnog, pri čemu se nova financijska obveza temeljena na izmijenjenim uvjetima priznaje po fer vrijednosti.

Prilikom prestanka priznavanja financijske obveze, razlike između knjigovodstvene vrijednosti i plaćene naknade (uključujući i svu prenesenu ne-novčanu imovinu ili prihvaćene obveze) priznaje se u računu dobiti i gubitka.

3.17 Netiranje financijske imovine i financijskih obveza

Financijska imovina i financijske obveze netiraju se i neto iznos prikazuje u izvještaju o financijskom položaju kada, i samo kada, Društvo trenutno ima zakonski provedivo pravo na prebijanje iznosa i namjerava ih podmiriti na neto osnovi ili realizirati imovinu i istovremeno podmiriti obvezu.

3.18 Umanjenje vrijednosti nederivativne financijske imovine

Priznavanje gubitaka od umanjenja vrijednosti

Grupa priznaje rezerviranja za očekivane kreditne gubitke („OKG“) na:

- financijsku imovinu koja se mjeri po amortiziranom trošku;
- ulaganjima u dužničke vrijednosne papire vrednovane po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobiti; i
- ugovornu imovinu

Grupa priznaje rezerviranja za gubitke jednake OKG-ovima kroz čitavo trajanje ekonomskog vijeka imovine, osim u sljedećim slučajevima, kod kojih ih mjeri prema 12-mjesečnim OKG-ovima:

- kod dužničkih vrijednosnih papira za koje je utvrđeno da imaju niski kreditni rizik na datum izvještavanja
- kod ostalih dužničkih vrijednosnih papira i bankovnih računa za koje se kreditni rizik (tj. rizik neispunjavanja obveza tijekom očekivanog trajanja financijskog instrumenta) nije značajno povećao od početnog priznavanja.

Rezerviranja za OKG-ove vezano uz potraživanja od kupaca bez značajne financijske komponente uvijek se mjere u iznosu ukupnih OKG-ova kroz čitavo trajanje ekonomskog vijeka te imovine.

BILJEŠKA 3 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.18 Umanjenje vrijednosti nederivativne financijske imovine (nastavak)

Priznavanje gubitaka od umanjenja vrijednosti (nastavak)

Prilikom utvrđivanja je li se kreditni rizik financijske imovine značajno povećao od početnog priznavanja i prilikom procjene OKG-ova, Grupa razmatra razumne i činjenične informacije koje su relevantne i dostupne bez dodatnih troškova ili napora. To uključuje kvantitativne i kvalitativne informacije i analize zasnovane na povijesnom iskustvu Grupe i informiranoj procjeni kreditne sposobnosti te uključuje informacije o budućnosti.

Grupa smatra da je kreditni rizik financijske imovine znatno porastao kad se aktiviraju pokazatelji ranog upozorenja sukladno politici Grupe ili ugovornim uvjetima instrumenata.

Grupa smatra da financijska imovina nije nadoknativa djelomično ili u cijelosti ako:

- nije vjerojatno da će dužnik otplatiti svoje obveze prema Grupi bez da Grupa pokrene radnje poput iskorištenja sredstava osiguranja (ako postoje); ili
- financijska imovina ostane nepodmirena duže od 360 dana od dana dospijeca.

Ukupni OKG-ovi koji se očekuju kroz čitavo trajanje ekonomskog vijeka imovine su OKG koji proizlaze iz svih mogućih nepredviđenih događaja tijekom očekivanog vijeka trajanja financijskog instrumenta.

Dvanaestomjesečni OKG-ovi su dio OKG-ova koji proizlaze iz slučajeva neplaćanja koji su mogući unutar 12 mjeseci nakon datuma izvještavanja (ili unutar kraćeg razdoblja ako je očekivani vijek trajanja instrumenta kraći od 12 mjeseci).

Maksimalno razdoblje koje se uzima u obzir prilikom procjene OKG-ova je maksimalno ugovoreno razdoblje tijekom kojega je Grupa izložena kreditnom riziku.

Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka

OKG-ovi predstavljaju procjenu kreditnih gubitaka koja je ponderirana vjerojatnostima. Kreditni gubici mjere se kao sadašnja vrijednost svih novčanih manjkova (tj. razlike između novčanih tokova na koje Grupa ima pravo u skladu s ugovorom i novčanih tokova koje Grupa očekuje da će stvarno primiti).

OKG-ovi se diskontiraju po efektivnoj kamatnoj stopi predmetne financijske imovine.

Kreditno umanjena financijska imovina

Na svaki datum izvještavanja Grupa procjenjuje ukoliko postoje osnove za kreditno umanjenje financijske imovine po amortiziranom trošku ili dužničkog ulaganja po FVOSD. Financijska imovina kreditno je umanjena kada nastane jedan ili više događaja koji imaju štetan utjecaj na procijenjene buduće novčane tokove od te financijske imovine.

Dokaz da je potrebno kreditno umanjenje financijske imovine uključuje sljedeće dostupne podatke:

- značajne financijske poteškoće dužnika ili izdavatelja;
- kršenje ugovora kao što je značajno kašnjenje u plaćanju dospjelih obveza;
- vjerojatnost da će dužnik ući u stečaj ili drugu oblik financijske reorganizacije ; ili
- nestanak aktivnog tržišta za određenu vrijednosnicu uslijed financijskih poteškoća.

Prezentacija očekivanih kreditnih gubitaka u izvještaju o financijskom položaju.

Rezerviranja za OKG-ove financijske imovine po amortiziranom trošku oduzimaju se od bruto knjigovodstvene vrijednosti imovine. Za dužnička ulaganja po FVOSD, rezerviranja za OKG-ove terete dobit ili gubitak i priznaju se unutar ostale sveobuhvatne dobiti.

Otpis financijske imovine

Bruto knjigovodstvena vrijednost financijske imovine otpisuje se ukoliko Grupa razumno ne očekuje povrat financijske imovine bilo u cijelosti bilo djelomično. Grupa u pravilu ne očekuje značajniji povrat otpisanih iznosa.

BILJEŠKA 3 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.19 Posudbe i troškovi posudbi

Posudbe se početno priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za troškove transakcije. U budućim razdobljima, posudbe se iskazuju po amortiziranom trošku; sve razlike između primitaka (umanjenih za troškove transakcije) i otkupne vrijednosti priznaju se u konsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti tijekom razdoblja trajanja posudbe, koristeći metodu efektivne kamatne stope.

Troškovi posudbe koji se mogu izravno povezati sa stjecanjem, izgradnjom ili izradom kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva znatno vrijeme kako bi bilo spremno za namjeravanu uporabu ili prodaju, se pripisuju trošku nabave toga sredstva sve dok sredstvo većim dijelom ne bude spremno za namjeravanu uporabu ili prodaju.

Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava do početka njihovog trošenja na kvalificirano sredstvo se oduzimaju od troškova posudbe čija kapitalizacija je prihvatljiva.

Svi drugi troškovi posudbe se uključuju u dobit ili gubitak razdoblja u kojem su nastali.

Posudbe se klasificiraju kao kratkoročne obveze, osim ako Grupa ima bezuvjetno pravo odgoditi podmirenje obveze najmanje 12 mjeseci nakon izvještajnog datuma.

3.20 Dionički kapital

Dionički kapital sastoji se od redovnih dionica. Primici koji se iskazuju u glavnici pri izdavanju novih dionica ili opcija, iskazuju se umanjeno za pripadajuće troškove transakcije i porez na dobit. Iznos fer vrijednosti primljene naknade iznad nominalne vrijednosti izdanih dionica prikazan je u bilješkama kao kapitalna dobit. Plaćena naknada za kupljene vlastite dionice, uključujući sve izravno pripadajuće troškove transakcije (umanjene za porez na dobit), umanjuje dioničku glavicu koja se može pripisati dioničarima Grupe sve do povlačenja dionica, njihovog ponovnog izdavanja ili prodaje. Kada se takve dionice kasnije prodaju ili ponovno izdaju, svaka primljena naknada, umanjena za sve izravno pripadajuće troškove transakcije kao i učinke poreza na dobit, uključena je u glavicu koja se može pripisati dioničarima Grupe.

3.21 Dividenda

Raspodjela dividendi dioničarima Društva priznaje se kao obveza u financijskim izvještajima u razdoblju u kojem su odobrene od strane Glavne skupštine dioničara Društva.

3.22 Izvještavanje po poslovnim segmentima

Segment je dio Grupe koji se može izdvojiti ili kao dio angažiran u proizvodnji proizvoda ili pružanju usluga (poslovni segment) ili kao dio angažiran u proizvodnji proizvoda ili pružanju usluga unutar određenog ekonomskog okruženja (zemljopisni segment), koji je podložan rizicima i koristima koje se razlikuju od onih drugog segmenta. Grupa ne izvještava informacije po segmentima u smislu odredbi MSFI-a 8 *Poslovni segmenti* budući da Grupa interno ne izvještava informacije po segmentima izuzev prihoda po vrsti tereta što je objavljeno u bilješci 7 uz financijske izvještaje.

BILJEŠKA 3 – SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.23 Oporezivanje

(i) Porez na dobit

Trošak poreza na dobit sastoji se od tekućeg i odgođenog poreza. Porez na dobit iskazuje se unutar dobiti ili gubitka do iznosa poreza na dobit koji se odnosi na stavke unutar glavnice kada se trošak poreza na dobit priznaje unutar ostale sveobuhvatne dobiti.

Tekući porez predstavlja očekivanu poreznu obvezu obračunatu na oporezivi iznos dobiti za godinu, koristeći poreznu stopu važeću na datum izvještavanja i sva usklađenja porezne obveze iz prethodnih razdoblja.

(ii) Odgođena porezna imovina i obveze

Odgođeni porez priznaje se koristeći metodu bilančne obveze te uzima u obzir privremene razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza koje se koriste za potrebe financijskog izvještavanja i iznosa koji se koriste za porezne svrhe. Iznos odgođenog poreza ne priznaje se za sljedeće privremene razlike: početno priznavanje goodwilla, početno priznavanje imovine ili obveze u transakciji koja nije poslovna kombinacija i koja ne utječe ni na računovodstvenu ni na oporezivu dobit i razlike koje se odnose na ulaganja u podružnice i zajednički kontrolirana poduzeća kada je vjerojatno da se situacija neće izmijeniti u skoroj budućnosti. Odgođeni porez vrednuje se po poreznim stopama za koje se očekuje da će biti primijenjene kod privremenih razlika kada se one izmijene, temeljene na zakonima koji su važeći na datum izvještavanja.

Odgođena porezna imovina priznaje se u visini u kojoj je vjerojatno da će se ostvariti buduće oporezive dobiti koje će biti dostupne da ih privremene razlike neutraliziraju. Odgođena porezna imovina umanjuje se za iznos za koji više nije vjerojatno da će se moći iskoristiti kao porezna olakšica.

Odgođena porezna imovina i obveze prebijaju se ako postoji zakonsko pravo na prijeboj tekuće porezne obveze i imovine te ukoliko se odnose na poreze koje je obračunalo isto porezno tijelo na isti oporezivi subjekt, ili na različite porezne subjekte, ali oni namjeravaju podmiriti tekuće porezne obveze i imovinu na neto osnovi ili svoju poreznu imovinu i obveze realizirati istovremeno.

(iii) Porezna izloženost

U određivanju iznosa tekućeg i odgođenog poreza, Grupa uzima u obzir utjecaj neizvjesnih poreznih pozicija te mogućnost postojanja dodatnih poreza i kamata. Ovo razmatranje oslanja se na procjene i pretpostavke i može uključivati niz prosudbi o budućim događajima. Novi podaci koji mogu postati dostupni mogu uzrokovati da Grupa promijeni svoju prosudbu o adekvatnosti postojećih poreznih obveza; takve promjene poreznih obveza utjecat će na porezni rashod u razdoblju u kojem je takva odluka donesena.

(iv) Porez na dodanu vrijednost (PDV)

Porezna uprava zahtijeva podmirenje PDV-a na neto osnovi. PDV koji proizlazi iz transakcija prodaje i kupnje priznaje se i iskazuje u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju na neto osnovi. U slučaju umanjenja potraživanja za ispravak vrijednosti, gubitak od umanjenja iskazuje se u bruto iznosu potraživanja, uključujući PDV.

3.24 Usporedni podaci

Tamo gdje je bilo potrebno, usporedni podaci su reklasificirani kako bi se postigla dosljednost u prikazivanju podataka s podacima tekuće financijske godine i ostalim podacima.

BILJEŠKA 4 – KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE

Ključne prosudbe i procjene kod primjene računovodstvenih politika

Priprema financijskih izvještaja u skladu s MSFI zahtjeva od Uprave stvaranje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu politika i iznosa objavljenih za imovinu i obveze, prihode i troškove. Procjene i uz njih vezane pretpostavke temelje se na povijesnom iskustvu i raznim ostalim čimbenicima, za koje se smatra da su razumni u danim okolnostima, rezultat kojih čini polazište za stvaranje procjena o vrijednosti imovine i obveza, koje se ne mogu dobiti iz drugih izvora. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od takvih procjena.

Spomenute procjene i uz njih vezane pretpostavke predmet su redovitog pregleda. Utjecaj korekcije procjene priznaje se u razdoblju u kojem je procjena korigirana ukoliko korekcija utječe samo na razdoblje u kojem je napravljena ili u razdoblju u kojem je napravljena korekcija i budućim razdobljima ukoliko korekcija utječe na tekuće i buduća razdoblja.

Prosudbe koje je Uprava napravila u primjeni MSFI, a koje imaju značajan utjecaj na financijske izvještaje i prosudbe kod kojih je rizik da će doći do materijalno značajnih korekcija u idućoj godini visok, navedene su niže.

(i) Računovodstvo Koncesijskog ugovora

Značajan dio registrirane djelatnosti Grupe provodi se na području pod koncesijom nad pomorskim dobrom. Prema Zakonu o pomorskom dobru i morskim lukama, pomorskim dobrom upravlja Lučka uprava Rijeka, koja je Davatelj koncesije. Ugovor o koncesiji („Koncesijski Ugovor“) izvorno je potpisan 19. rujna 2000. godine na period od 12 godina, a obnovljen je krajem 2011. godine čime je razdoblje koncesije produljeno za još 30 godina do 2042. godine. Ugovor o koncesiji odnosi se na lučke djelatnosti u utvrđenom području (prostor luka Rijeka), na rizik i odgovornost Operatora (odnosno Društva) i uzimajući u obzir; tehničke propise koji se primjenjuju na djelatnost, modernizaciju, obnovu i razvoj lučkih usluga propisanih u Zakonu u pomorskom dobru i morskim lukama; odredbe i uvjete vezano uz dozvole za pružanje lučkih usluga; minimalne razine usluga; i druge zahtjeve propisane od strane Lučke uprave Rijeka. Prema koncesijskom sporazumu, Operator će imati pravo korištenja imovine koja predstavlja infrastrukturu luke ("relevantna imovina") u vlasništvu Lučke uprave Rijeka i koja se nalazi u gore spomenutom području u svrhu pružanja lučkih usluga.

Koncesijski ugovor utvrđuje obveze za obnovu, ulaganja i održavanje područja pod koncesijom. Prema ugovoru o koncesiji, Operator ima obvezu snositi sve troškove vezane uz obavljanje djelatnosti utvrđenih koncesijom (energije, vode, plina, poštanskih i telefonskih usluga, odvoza smeća i slične povezanih troškova), kao i troškove komunalija, vodnih naknada, naknada za zaštitu voda, troškova osiguranja i raznih drugih naknada koje proizlaze iz korištenja područja pod koncesijom.

Osim pokrivanja svih troškova povezanih s djelatnostima utvrđenim koncesijom, Operator je Davatelju dužan platiti godišnju koncesijsku naknadu koja se sastoji od fiksne naknade po četvornom metru područja pod koncesijom i varijabilnu naknadu po toni svake vrste tereta prekranog preko luke Rijeka.

Koncesijskim ugovorom definirane su i obveze Operatora za kapitalne izdatke koji se odnose na održavanje i zamjenu lučke infrastrukture i ulaganja u opremu potrebnu za obavljanje lučkih poslova u koncesijskom području u ukupnom iznosu od 146 milijuna eura, od čega se otprilike 86 milijuna eura odnosi na izdatke povezane ulaganjima u infrastrukturu i u imovinu u vlastitu imovinu (oprema za obavljanje lučkih djelatnosti). Vremenska dinamika izdataka i njihova priroda (izdaci vezani uz infrastrukturu ili izdaci vezani uz ulaganja u vlastitu imovinu / opremu) regulirani su unaprijed definiranim vremenskim rasporedom kojeg se Operator mora pridržavati u mjeri u kojoj to okolnosti dopuštaju (za više detalja vidi bilješku 33). Imovina koja predstavlja infrastrukturu luke (a koja uključuje imovinu nad kojom je pravo korištenja preneseno Operatoru prilikom potpisivanja Koncesijskog ugovora i izdatke vezane za infrastrukturu koje Operator treba ostvariti tijekom trajanja koncesije) predstavlja " relevantnu imovinu " koju je Operator dužan vratiti Davatelju koncesije nakon isteka roka koncesije ili ju ukloniti, bez ikakvih troškova i na zahtjev Davatelja (trenutno Operator ne očekuje nikakve buduće troškove uklanjanja u vezi s takvom imovinom).

BILJEŠKA 4 – KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE (NASTAVAK)

Ključne prosudbe i procjene kod primjene računovodstvenih politika (nastavak)

(i) *Računovodstvo Koncesijskog ugovora (nastavak)*

Grupa i Društvo razmotrili su relevantne standarde financijskog izvještavanja i povezana tumačenja kako bi utvrdili odgovarajući pristup računovodstvenom tretmanu Koncesijskog ugovora. Kao dio analize, slično kao i prethodnih godina, posloводство je nastavilo razmatrati primjenjivost IFRIC-a 12 *Sporazumi o koncesijama za usluge* (tumačenje kojim se uređuje računovodstvo javnih koncesija za privatne usluge), ali je također proširilo svoju analizu na primjenjivost i utjecaj novog standarda za najmove, MSFI 16 *Najmovi*.

Rezultat analize bilo je usvajanje zahtjeva MSFI-ja 16 kod računovodstvenog tretmana Koncesijskog ugovora. Razmatranja i prosudbe rukovodstva u kontekstu ove analiza dane su detaljnije u nastavku, dok je detaljan utjecaj primjene MSFI-ja 16 prikazan u bilješci 6a uz financijske izvještaje.

Razmatranja o primjenjivosti IFRIC-a 12

Uzimajući u obzir trenutnu vlasničku strukturu, Koncesijski ugovor predstavlja oblik javno-privatnog sporazuma o koncesiji za usluge te je većina karakteristika sporazuma usklađena je s onima definiranim u IFRIC-u 12. Međutim, Grupa i Društvo zaključili su da postojeći sporazum ne spada u područje primjene IFRIC-a 12. Jedan od glavnih čimbenika koje je posloводство razmotrilo pri donošenju zaključka o neprimjenjivosti IFRIC-a 12 je mehanizam koji regulira i usklađuje cijene tijekom trajanja ugovora o koncesiji za usluge. Davatelj koncesije prema trenutnom sporazumu ima pravo regulirati maksimalnu razinu cijena koje Društvo može naplatiti za pružanje usluga koje su predmet sporazuma propisivanjem maksimalne tarife te njenim usklađivanjem ili odobravanjem zahtjeva za izmjenom tarife ili cjenika kojeg predlaže Društvo. Međutim, kao posljedica specifičnosti luke, njene lokacije i cijena prateće prijevozne infrastrukture, kako bi održalo konkurentnost i zadovoljavajuće razine prometa, naknade koje Društvo naplaćuje svojim kupcima kontinuirano su u značajnoj mjeri ispod maksimalno propisane tarife od strane Lučke Uprave Rijeka. Stoga je posloводство primijenilo prosudbu te, imajući u vidu sve relevantne odredbe IFRIC-a 12, procijenilo kako mehanizam reguliranja i usklađivanja cijena koji je trenutno u praksi nema obilježja suštinske regulacije cijena.

Posloводство redovito prati odstupanja naknada za usluge koje naplaćuje kupcima od maksimalnih tarifa kako bi utvrdilo ukoliko je navedena procjena i dalje razumna i primjenjiva. Ukoliko bi posloводство tijekom svojeg praćenja ključnih elemenata trenutnog mehanizma reguliranja cijena utvrdilo suštinske promjene u okolnostima koje bi navedeni mehanizam učinile relevantnim i pod kojim okolnostima bi on predstavljao mehanizam suštinske regulacije cijena te ukoliko bi procijenilo kako su navedene okolnosti dugoročnog karaktera, posloводство bi ponovno razmotrilo primjenjivost IFRIC-a 12.

Razmatranja o primjenjivosti MSFI-ja 16

Drugi standard koji je posloводство razmotrilo u vezi s određivanjem odgovarajućeg računovodstvenog tretmana Koncesijskog ugovora je novi standard za računovodstvo najмова, MSFI 16 *Najmovi*.

Novi standard za najmove postao je primjenjiv od 1. siječnja 2019. te je uveo jedinstven bilančni model za računovodstvo najмова kod najmoprimaca. Prema standardu, najmoprimac priznaje pravo korištenja imovine koja predstavlja pravo na korištenje predmetne imovine te obvezu po osnovi najma koja predstavlja obvezu plaćanja najma.

Uprava je razmotrila zahtjeve i smjernice u vezi s novim standardom za najmove i zaključila da je Koncesijski ugovor u osnovi ugovor koji sadrži komponente koje se odnose na najam kako je definirano u MSFI-u 16 i koje stoga potpadaju, u nedostatku primjenjivosti IFRIC-a 12, pod računovodstvo prema MSFI-u 16.

Pri donošenju zaključka o primjenjivosti MSFI-ja 16 na Koncesijski ugovor, posloводство je uzelo u obzir svoju procjenu da područje koncesije i povezana infrastruktura predstavljaju predmetnu identificiranu imovinu u okviru ugovora, kao i svoju revidiranu procjenu obveza za kapitalne izdatke na temelju čega je utvrđeno da Društvo preuzima u suštini sve ekonomske koristi od korištenja koncesijskog područja tijekom razdoblja koncesije. Detaljan pregled učinka primjene MSFI-a 16 prikazan je u bilješci 6a uz financijske izvještaje.

BILJEŠKA 4 – KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE (NASTAVAK)

Ključne prosudbe i procjene kod primjene računovodstvenih politika (nastavak)

(ii) *Priznavanje odgođene porezne imovine*

Neto odgođena porezna imovina predstavlja iznose poreza na dobit koji su nadoknadivi na temelju budućih odbitaka oporezive dobiti te se iskazuje u izvještaju o financijskom položaju. Odgođena porezna imovina priznaje se do visine poreznih prihoda za koje vjerojatno da će biti ostvareni. Prilikom utvrđivanja buduće oporezive dobiti i iznosa poreznih prihoda za koje je vjerojatno da će biti ostvareni u budućnosti, Uprava donosi prosudbe i izrađuje procjene na temelju oporezive dobiti iz prethodnih godina i u očekivanja budućih prihoda za koje se smatra da su razumni u postojećim okolnostima (vidi bilješke 3.23 i 14).

(iii) *Aktuarske procjene korištene za izračun obveza za naknade zaposlenima*

Trošak dugoročnih primanja radnika utvrđen je koristeći aktuarske procjene. Aktuarske procjene uključuju utvrđivanje pretpostavki o diskontiranim stopama, budućim povećanjima dohotka i smrtnosti ili stopi fluktuacije. Zbog dugoročne prirode navedenih planova, te procjene sadržavaju element nesigurnosti (vidi bilješke 3.13 i 28).

(iv) *Posljedice određenih sudskih sporova*

Grupa je stranka u brojnim parnicama i postupcima nastalim u uobičajenom tijeku poslovanja. Uprava koristi procjene vjerojatnog ishoda pravnih postupaka te na dosljednoj osnovi priznaje rezerviranja za obveze Grupe koje proizlaze iz tih postupaka.

Grupa priznaje rezerviranja u ukupnom očekivanom iznosu odljeva ekonomskih koristi kao posljedice sudskog postupka, a koji je uglavnom iznos spora uvećan za procijenjene povezane pravne troškove i zatezne kamate (ukoliko je primjenjivo), ukoliko je po mišljenju Uprave, a na temelju konzultacija s pravnim savjetnicima, vjerojatnost nepovoljnog ishoda za Grupu veća od povoljnog ishoda. Grupa ne priznaje rezerviranja za sudske sporove i očekivane vezane pravne troškove i zatezne kamate (ukoliko je primjenjivo) u slučajevima u kojima Uprava procjeni da je nepovoljan ishod sudskog postupka manje vjerojatan nego povoljan ishod za Grupu.

Gdje postoje naznake moguće nagodbe u odnosu na pojedini sudski postupak, rezervacija se priznaje u iznosu očekivanog iznosa nagodbe umanjenoj za već postojeća rezerviranja vezana uz taj sudski postupak, a temeljeno na najboljoj procjeni Uprave napravljenoj u suradnji sa svojim pravnim savjetnicima.

Gdje je Grupa tužitelj u određenom sudskom postupku, bilo kakve ekonomske koristi za koje se očekuje da će pritićati u Grupu kao rezultat očekivanog ishoda spora priznaju se samo kada je njihova realizacija gotovo sigurna, što je obično na dan priljeva tih ekonomskih koristi.

Rezervacije za obveze Grupe koje proizlaze iz pravnih postupaka priznaju se na dosljednoj osnovi i procjenjuju se od slučaja do slučaja (vidi bilješku 3.14 i 28).

(v) *Nadoknadivost potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja*

Nadoknativa vrijednost potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja procijenjena je po sadašnjoj vrijednosti budućih novčanih tokova diskontiranih po tržišnoj kamatnoj stopi na datum mjerenja. Kratkotrajna potraživanja bez navedene kamatne stope mjerena su prema iznosu originalnog računa ukoliko učinak diskontiranja nije značajan.

Grupa redovito pregledava starosnu strukturu potraživanja od kupaca i prati prosječno razdoblje naplate. U slučajevima u kojima su utvrđeni dužnici s dužim danima plaćanja (općenito iznad 120 dana), Grupa umanjuje kreditne limite i dane plaćanja za buduće transakcije i, u slučajevima kada je to potrebno, nameće ograničenja vezano uz buduće transakcije ili dostavu tereta držanog u skladištu dok se nepodmireni dug ne otplati u cijelosti ili djelomično. U slučajevima u kojima Grupa utvrdi potraživanja prema dužnicima koji su ušli u proces predstečaja ili stečajnog postupka, gubitak od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje u cijelosti.

U procesu reguliranja naplate dospjelih dugova, Grupa aktivno pregovara s odgovarajućim dužnicima uzimajući u obzir očekivanja budućih poslovnih odnosa, značaj izloženosti prema pojedinom dužniku, mogućnosti kompenzacija, iskorištavanja instrumenata osiguranja (ako ih ima) ili oduzimanja imovine itd.

BILJEŠKA 4 – KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE (NASTAVAK)

Ključne prosudbe i procjene kod primjene računovodstvenih politika (nastavak)

(vi) *Revalorizacija zemljišta*

Budući da Grupa primjenjuje računovodstveni model revalorizacije za zemljišta, Uprava se služi prosudbom vezano uz adekvatnost učestalosti revalorizacija u cilju da se one provode dovoljno redovito kako bi se osiguralo da se knjigovodstveni iznosi značajno ne razlikuju od iznosa koji bi se utvrdio na temelju fer vrijednost na izvještajni datum.

Uprava također primjenjuje prosudbe kako bi osigurala da se revalorizacija obavlja na temelju izvještaja o procjeni vrijednosti napravljenih od strane neovisnih, stručnih procjenitelja i, gdje je primjenjivo, da procjene i pretpostavke koje je koristio procjenitelj odražavaju i razumijevanje Uprave oko specifičnosti vezanih uz svako pojedino zemljište.

BILJEŠKA 5 – ODREĐIVANJE FER VRIJEDNOSTI

Grupa primjenjuje niz računovodstvenih politika i objava koje zahtijevaju mjerenje fer vrijednosti za financijsku i nefinancijsku imovinu i obveze.

Grupa ima uspostavljen sustav kontrola u okviru mjerenja fer vrijednosti koji podrazumijeva cjelokupnu odgovornost Uprave vezanu uz nadziranje svih značajnijih mjerenja fer vrijednosti, konzultiranje s vanjskim stručnjacima te u kontekstu navedenog, izvještavanje o istome tijelima zaduženima za korporativno upravljanje.

Fer vrijednosti mjere se u odnosu na informacije prikupljene od trećih strana u kojem slučaju Uprava i funkcija financija ocjenjuju ukoliko dokazi prikupljeni od trećih strana osiguravaju da navedene procjene fer vrijednosti ispunjavaju zahtjeve MSFI-eva, uključujući i razinu iz hijerarhije fer vrijednosti u koju bi te procjene trebale biti klasificirane.

Sva značajnija pitanja vezana uz procjenu fer vrijednosti izvještavaju se Nadzornom i Revizorskom Odboru. Fer vrijednosti kategoriziraju se u različite razine u hijerarhiji fer vrijednosti na temelju ulaznih varijabli koje se koriste u tehnikama procjene kao što slijedi:

- *Razina 1* - kotirane cijene (nekorrigirane) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obveze.
- *Razina 2* - ulazne varijable koje ne predstavljaju kotirane cijene uključene u razinu 1, a radi se o ulaznim varijablama za imovinu ili obveze koje su vidljive bilo izravno (npr. kao cijene), bilo neizravno (npr. izvedene iz cijena).
- *Razina 3* - ulazne varijable za imovinu ili obveze koje se ne temelje na vidljivim tržišnim podacima (ulazne varijable koje nisu vidljive).

Fer vrijednost financijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnim tržištima temelji se na kotiranim tržišnim cijenama na dan bilance. Tržište se smatra aktivnim ako su kotirane cijene poznate temeljem burze, aktivnosti brokera, industrijske skupine ili regulatorne agencije, a te cijene predstavljaju stvarne i redovite tržišne transakcije prema uobičajenim trgovačkim uvjetima.

Fer vrijednost financijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu (na primjer, OTC derivativi) utvrđuje se korištenjem tehnika procjene. Te tehnike procjene zahtijevaju maksimalno korištenje vidljivih tržišnih podataka gdje je to moguće, a oslanjaju se što je manje moguće na procjene specifične za pojedini subjekt. Ukoliko su sve značajnije ulazne varijable potrebne za fer vrednovanje vidljive, procjena fer vrijednosti se kategorizira kao razina 2.

Ako se jedna ili više značajnih ulaznih varijabli ne temelji na vidljivim tržišnim podacima, procjena fer vrijednosti kategorizira se kao razina 3.

Grupa je napravila sljedeće značajnije procjene fer vrijednosti u okviru pripreme financijskih izvještaja, a koje su detaljnije objašnjene u sljedećim bilješkama:

- bilješka 17: Nekretnine, postrojenja i oprema (vezano za zemljišta)
- bilješka 20: Ulaganja u vlasničke instrumente

BILJEŠKA 6a – PROMJENA RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA: USVAJANJE MSFI-A 16

Grupa je početno usvojila MSFI 16 *Najmovi* u svojim financijskim izvještajima za godinu koja je završila 31. prosinca 2019. Primjenjujući puni retrospektivni pristup kao da je MSFI 16 bio primjenjiv od nastanka svih relevantnih ugovora o najmu. Sukladno tome, usporedni su podaci na 1. siječnja 2018. godine te za 2018. godinu, prethodno objavljeni sukladno IAS 17 i povezanim tumačenjima, prepravljani. Nadalje, zahtjevi za objavama propisani MSFI-em 16 općenito su primijenjeni i na usporedne podatke. Učinci promjene računovodstvene politike objašnjeni su niže.

MSFI 16 Najmovi

A. Definicija najma

Prethodno, Grupa je prilikom sklapanja ugovora utvrđivala ukoliko određeni aranžman sadrži najam sukladno IFRIC-u 4 *Utvrdavanje da li sporazum sadrži najam*. Sada Grupa procjenjuje da li ugovor predstavlja ili sadrži najam temeljem definicije najma, kako je objašnjeno u bilješci 3.7.

Prilikom prelaska na MSFI 16, Grupa je odlučila primijeniti puni retrospektivni pristup bez praktičnih izuzeća, osim kod najмова male vrijednosti poput IT i uredske opreme. Stoga se definicija najma prema MSFI-u 16 primjenjivala na sve ugovore koji su postojali na najraniji datum prikazan u ovim financijskim izvještajima, 1. siječnja 2018. godine, kao i na sve ugovore sklopljene nakon ovog datuma.

U tom smislu, Grupa je identificirala samo Koncesijski ugovor za obavljanje lučkih djelatnosti kao jedini ugovor koji sadrži najam čime je isti obuhvaćen računovodstvom po MSFI-u 16. Daljnji detalji o prosudbama i procjenama vezano uz navedeno opisani su u bilješci 4(i).

B. Kao najmoprimac

Najmovi klasificirani kao operativni najmovi prema MRS-u 17 - Računovodstvo Koncesijskog ugovora

Kao dio Koncesijskog Ugovora, lokalna lučka uprava (Davatelj koncesije) prenijela je upravljačka prava nad nizom stavaka imovine koja sačinjavaju lučku infrastrukturu (uključujući zemljišta, zgrade, infrastrukturu) na Grupu koja ima pravo koristiti ovu imovinu tijekom pružanja usluga definiranih Koncesijskim ugovorom. Grupa je ranije klasificirala najam lučke infrastrukture kao operativni najam na temelju procjene očekivanog trajanja koncesije i promjene određenih plaćanja u okviru ugovora. Kao rezultat toga, takva se imovina prethodno vodila izvanbilančno dok su se povezane obveze objavljivale kao ugovorne obveze.

Kapitalni izdaci u vezi s opremom i infrastrukturom koji su za Grupu nastali kao dio njenih obveza iz Koncesijskog ugovora prethodno su priznavani kao vlastita imovina i kapitalizirani u bilanci unutar odgovarajućih klasa nekretnina, postrojenja i opreme kada su nastali. Takva imovina iskazivana je po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti, ukoliko ih je bilo, pri čemu je trošak nabave uključivao izdatke koji su se mogli izravno pripisati stjecanju imovine.

U slučajevima kada se takva imovina odnosila na stavke koje se na kraju isteka roka koncesije prenose Davatelju koncesije, amortizacija se izračunavala pravocrtnom metodom raspodjelom troška nabave umanjenog za preostalu vrijednost kroz procijenjeni korisni vijek trajanja imovine ili preostali vijek trajanja koncesije, ovisno o tome što je kraće.

U slučajevima kada takva imovina nije bila prenosiva Davatelju koncesije, amortizacija je obračunavana u skladu s amortizacijskom politikom koja se primjenjivala na kategoriju nekretnina, postrojenja i opreme u koju je ta imovina klasificirana.

Održavanje imovine koja se nalazi unutar koncesijskog područja priznavano je po nastanku kao trošak u okviru dobiti ili gubitka i iskazano unutar troška korištenih materijala i usluga.

Najmovi klasificirani kao financijski najmovi prema MRS-u 17

Grupa je imala jedan aranžman koji se računovodstveno tretirao kao financijski najam prema MRS-u 17. Međutim, imovina koja je predmet najma u potpunosti je amortizirana, dok je obveza najma reprogramirana u proteklom godinama. Stoga, usvajanje MSFI-ja 16 nije utjecalo na ovaj aranžman budući da bi se i prema novom standardu predmetna imovina ili amortizirala ili umanjena na nulu dok bi obveza nastavila biti mjerena kao i prije.

BILJEŠKA 6a – PROMJENA RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA: USVAJANJE MSFI-A 16 (NASTAVAK)

Učinak pri prelasku na MSFI 16

U postupku usvajanja MSFI-a 16, zahtijevane su bile značajne prosudbe u utvrđivanju ukoliko Koncesijski ugovor predstavlja najam kao i u razvoju pretpostavki i procjena pri utvrđivanju imovine s pravom korištenja i obveza za najam. U tom kontekstu, analizom Koncesijskog ugovora, Grupa je zaključila da koncesijsko područje i povezana infrastrukturna imovina predstavljaju jedinstvenu integriranu imovinu te da Grupa ostvaruje u osnovi sve ekonomske koristi od korištenja ove imovine tijekom razdoblja koncesije.

Budući da Koncesijski ugovor sadrži razne obveze koje, između ostalog, uključuju obvezu plaćanja fiksnih i varijabilnih naknada za koncesiju, obvezu nastanka izdataka povezanih s infrastrukturom, kao i izdataka za vlastitu imovinu i održavanje na koncesijskog područja, primjena zahtjeva novog standarda zahtijevala je značajnu prosudbu vezano uz identificiranja komponenti ugovora koje se odnose na najam i onih komponenti koje se ne odnose na najam.

U tom kontekstu, Grupa je zaključila da obveze koje se odnose na plaćanje fiksnih naknada za koncesiju i izdaci vezani uz infrastrukturu predstavljaju komponente koje se odnose na najam, dok preostale obveze koje se odnose na izdatke za vlastitu imovinu (opremu) i održavanje, kao i plaćanja varijabilne koncesijske naknade, ne predstavljaju komponente koje se odnose na najam u skladu s MSFI-em 16 te će se iste stoga i dalje priznavati sukladno drugim relevantnim standardima, prvenstveno u skladu s MRS-om 16 *Nekretnine, postrojenja i oprema*.

U pogledu trajanja najma, Grupa je zaključila da je trenutno važeći rok koncesije koji završava 2042. godine i započinje s krajem 2011., kada je bila zadnja bitna izmjena Koncesijskog ugovora, najprikladnije očekivano trajanje najma u kontekstu primjene MSFI-ja 16 i za potrebe mjerenja imovine s pravom korištenja i odgovarajuće obveze. Kao rezultat toga, Grupa je priznala početnu obvezu za plaćanja po osnovi Koncesijskog ugovora i pripadajuću imovinu s pravom korištenja u iznosu od 358.269 tisuća kuna na dan 1. siječnja 2012. godine. Preliminarne procjene utjecaja primjene MSFI-ja 16 objavljene u financijskim izvještajima prethodne godine izmijenjene su i uključuju revidirane procjene varijabli poput vremenske dinamike kapitalnih izdataka i pretpostavaka u vezi s mogućom izmjenom uvjeta koncesije.

Procjenjujući retrospektivne učinke primjene MSFI-ja 16, Grupa je također donijela značajnu prosudbu vezano uz procjenu nadoknadivosti imovine s pravom korištenja i određivanje odgovarajućeg pristupa testiranju na umanjenja vrijednosti. U tom kontekstu, Grupa je procijenila nadoknadivu vrijednost imovine s pravom korištenja priznate pri prelasku na MSFI 16 kao dio testa umanjenja na razini veće objedinjene jedinice koja stvara novac (JKSN), a koji obuhvaća i područje unutar i izvan koncesijskog područja (kao što je povezani skladišni i logistički terminal). Nadoknadivi iznos ovog objedinjenog JKSN-a izmjeren je korištenjem tehnike sadašnje vrijednosti temeljene na modelu diskontiranog novčanog toka koja je zahtijevala značajan stupanj prosudbe prilikom procjene razumnosti grupiranja imovine u objedinjeni JKSN, razumnosti pretpostavki vezanih uz projekcije novčani toka JKSN-a i određivanje odgovarajuće diskontne stope i stope rasta. Model testiranja umanjenja vrijednosti obuhvaćao je projekcije novčanog toka diskontirane s prosječnim ponderiranim troškom kapitala (WACC) od 7,3% te podrazumijevao godišnju stopu rasta između 0,5% i 1% nakon projiciranog razdoblja koje završava 2024. godine.

Projekcije novčanog toka odražavaju i očekivano korištenje bespovratnih sredstava EU (INEA) za trenutno aktivne CEF projekte za obnovu i modernizaciju lučkog područja. Grupa i Lučka uprava Rijeka prijavili su se za financiranje iz strukturnih fondova EU-a za ove projekte koji bi se trebali završiti do kraja 2022. godine te su dobili potvrdu o financiranju u iznosu do maksimalno 85% ukupnih planiranih kapitalnih izdataka od 39,7 milijuna eura. Međutim, projicirani novčani tokovi iz bespovratnih sredstava EU uključuju faktor usklađenja koji odražava potencijalne promjene u proračunima za projekte zbog njegove veličine i složenosti izvršenja.

U vidu svega navedenog, Grupa je u svom izvještaju o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2019. priznala obveze proistekle iz koncesijskog aranžmana u iznosu od 406.066 tisuća kuna kao i amortizirani trošak imovine s pravom korištenja u iznosu od 186.331 tisuću kuna. Nadalje, određena imovina prethodno prikazivana u okviru nekretnina, postrojenja i opreme, a koja se odnosi na izdatke povezane s infrastrukturom reklasificirana je u imovinu s pravom korištenja.

U izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti za 2018. godinu, Grupa je umanjila operativne troškove vezano uz fiksne ili u suštini fiksne koncesijske naknade od 4.416 tisuća kuna te je priznala amortizaciju koja se odnosi na imovinu s pravom korištenja od 6.075 tisuća kuna (neto od amortizacije prethodno priznate za stavke reklasificirane u imovinu s pravom korištenja), dok je također priznala prihod od pozitivnih tečajnih razlika i rashod od ukidanja diskonta na obvezu za koncesijsku imovinu s pravom korištenja u iznosu od 4.392 tisuće kuna, odnosno 17.121 tisuću kuna. Detaljan pregled utjecaja prijelaza na MSFI 16 na prethodno objavljeni izvještaj o financijskom položaju na dan 1. siječnja 2018. i 31. prosinca 2018. godine kao i na prethodno objavljeni izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za 2018. godinu, prikazan je dalje u nastavku ove bilješke.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)**ZA 2019. GODINU****BILJEŠKA 6a – PROMJENA RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA: USVAJANJE MSFI-A 16 (NASTAVAK)**

Učinak prijelaza na MSFI 16 na izvještaj o financijskom položaju Grupe je kako slijedi:

<i>(u tisućama kuna)</i>	1.1.2018. objavljeno	<i>prepravljnja</i>	1.1.2018. prepravljeno	31.12.2018. objavljeno	<i>prepravljnja</i>	31.12.2018. prepravljeno
IMOVINA						
Dugotrajna imovina						
Nematerijalna imovina	481	-	481	326	-	326
Nekretnine, postrojenja i oprema	581.095	(51.555)	529.540	591.893	(54.210)	537.683
Ulaganja u nekretnine	8.557	-	8.557	8.347	-	8.347
Koncesijska imovina s pravom korištenja	-	202.533	202.533	-	194.432	194.432
Ulaganja u ovisna društva i pridružena društva po metodi udjela	99.569	-	99.569	101.083	-	101.083
Ulaganja u vlasničke instrumente	250	-	250	125	-	125
Dugotrajna financijska imovina	4.379	-	4.379	3.191	-	3.191
Odgođena porezna imovina	17.856	-	17.856	13.146	-	13.146
Ukupna dugotrajna imovina	712.187	<i>150.978</i>	863.165	718.111	<i>140.222</i>	858.333
Kratkotrajna imovina						
Zalihe	532	-	532	1.804	-	1.804
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	29.758	-	29.758	28.226	-	28.226
Potraživanje za porez na dobit	24	-	24	5	-	5
Kratkotrajna financijska imovina	70.250	-	70.250	9.993	-	9.993
Novac i novčani ekvivalenti	3.753	-	3.753	52.080	-	52.080
Ukupna kratkotrajna imovina	104.317	-	104.317	92.108	-	92.108
Ukupna imovina	816.504	<i>150.978</i>	967.482	810.219	<i>140.222</i>	950.441
GLAVNICA I OBVEZE						
Kapital i pričuve						
Dionički kapital	539.219	-	539.219	539.219	-	539.219
Kapitalne i ostale rezerve	38.624	-	38.624	38.624	-	38.624
Revalorizacijske rezerve	36.713	-	36.713	34.104	-	34.104
Akumulirani gubici	80.774	(237.359)	(156.585)	51.889	(251.747)	(199.858)
Ukupna glavnica	695.330	<i>(237.359)</i>	457.971	663.836	<i>(251.747)</i>	412.089
Dugoročne obveze						
Kredit i zajmovi	30.199	-	30.199	53.879	-	53.879
Obveze za koncesijsku imovinu s pravom korištenja	-	379.569	379.569	-	387.859	387.859
Rezerviranja	2.656	-	2.656	2.478	-	2.478
Odgođena porezna obveza	13.099	-	13.099	12.541	-	12.541
Ukupne dugoročne obveze	45.954	<i>379.569</i>	425.523	68.898	<i>387.859</i>	456.757
Kratkoročne obveze						
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	54.108	-	54.108	59.766	-	59.766
Obveze za koncesijsku imovinu s pravom korištenja	-	8.768	8.768	-	4.110	4.110
Obveza za porez na dobit	-	-	-	-	-	-
Kredit i zajmovi	14.860	-	14.860	15.057	-	15.057
Rezerviranja	6.252	-	6.252	2.662	-	2.662
Ukupne kratkoročne obveze	75.220	<i>8.768</i>	83.988	77.485	<i>4.110</i>	81.595
Ukupne obveze	121.174	<i>388.337</i>	509.511	146.383	<i>391.969</i>	538.352
Ukupno glavnica i obveze	816.504	<i>150.978</i>	967.482	810.219	<i>140.222</i>	950.441

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)**ZA 2019. GODINU****BILJEŠKA 6a – PROMJENA RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA: USVAJANJE MSFI-A 16 (NASTAVAK)**

Učinak prijelaza na MSFI 16 na izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti Grupe je kako slijedi:

<i>(u tisućama kuna)</i>	2018.		2018.
	objavljeno	<i>prepravljnja</i>	prepravljeno
Prihodi od prodaje	144.097	-	144.097
Ostali prihodi	13.065	-	13.065
	157.162	-	157.162
Troškovi sirovina, usluga i materijala	(59.557)	4.416	(55.141)
Troškovi osoblja	(73.517)	-	(73.517)
Amortizacija	(10.706)	(6.075)	(16.781)
Ostali troškovi	(50.971)	-	(50.971)
	(194.751)	(1.659)	(196.410)
Financijski prihodi	2.683	4.392	7.075
Financijski troškovi	(3.905)	(17.121)	(21.026)
Neto financijski troškovi	(1.222)	(12.729)	(13.951)
Udio u dobiti pridruženih društava	13.105	-	13.105
Gubitak prije poreza	(25.706)	(14.388)	(40.094)
Porez na dobit	(3.179)	-	(3.179)
Gubitak tekuće godine	(28.885)	(14.388)	(43.273)
Revalorizacija zemljišta	(3.511)	-	(3.511)
Promjena u fer vrijednosti vlasničkih instrumenata	(89)	-	(89)
Utjecaj odgođenih poreza	991	-	991
Ostala sveobuhvatna dobit	(2.609)	-	(2.609)
Ukupni sveobuhvatni gubitak	(31.494)	(14.388)	(45.882)
Gubitak po dionici (u kunama)			
- osnovna i razrijeđena	(2,14)		(3,21)

BILJEŠKE UZ FINACIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)**ZA 2019. GODINU****BILJEŠKA 6a – PROMJENA RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA: USVAJANJE MSFI-A 16 (NASTAVAK)**

Učinak prijelaza na MSFI 16 na izvještaj o novčanim tokovima Grupe je kako slijedi:

<i>(u tisućama kuna)</i>	2018. objavljeno	prepravljeno	2018. prepravljeno
Gubitak prije poreza	(25.706)	(14.388)	(40.094)
Udio u dobiti pridruženih društava	(13.105)	-	(13.105)
Amortizacija	10.706	6.075	16.781
Dobici od otuđenja nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine	(66)	-	(66)
Umanjenje vrijednosti nekretnina i opreme	26.990	-	26.990
Vrijednosno usklađenje kupaca - neto	71	-	71
Prihod od kamata	(323)	-	(323)
Trošak kamata	1.859	17.121	18.980
Prihod od dividendi	-	-	-
Gubici po vlasničkim instrumentima	36	-	36
Ukidanje rezerviranja	(263)	-	(263)
Tečajne razlike - neto	(394)	(4.392)	(4.786)
	(195)	4.416	4.221
Promjene u radnom kapitalu:			
Smanjenje/(povećanje) zaliha	(1.272)	-	(1.272)
Smanjenje/(povećanje) potraživanja i ostalih potraživanja	1.322	-	1.322
Povećanje/(smanjenje) obveza prema dobavljačima i ostalih obveza	(3.263)	-	(3.263)
Smanjenje rezerviranja	(3.505)	-	(3.505)
Novčani tok iz poslovnih aktivnosti	(6.913)	4.416	(2.497)
(Plaćanje)/povrat porez na dobit	19	-	19
Plaćene kamate	(1.066)	-	(1.066)
Neto novac ostvaren poslovnim aktivnostima	(7.960)	4.416	(3.544)
Novčani tok iz ulagateljskih aktivnosti			
Kupnja nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine	(41.472)	(15.323)	(56.795)
Primici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme i ulaganja u nekretnine	732	-	732
Neto primici/(izdaci) vezano uz vlastite i državne stanove	1.382	-	1.382
Naplaćene kamate	323	-	323
Primici od dividendi pridruženog društva	11.591	-	11.591
Neto primici/(izdaci) od depozita u bankama	60.628	-	60.628
Ostali primici/(izdaci) od financijske imovine	(104)	-	(104)
Neto novac od ulagačkih aktivnosti	33.080	(15.323)	17.757
Novčani tok od financijskih aktivnosti			
Primljeni krediti i zajmovi	35.418	-	35.418
Otplata kredita i zajmova	(8.027)	-	(8.027)
Otplate po financijskom najmu	(4.184)	4.184	-
Otplate po osnovi najмова	-	(4.184)	(4.184)
Primici po osnovi subvencija za kapitalne investicije	-	20.004	20.004
Otplate po osnovi obveza za koncesijsku imovinu	-	(9.097)	(9.097)
Neto novac korišten u financijskim aktivnostima	23.207	10.907	34.114
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata	48.327	-	48.327
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	3.753	-	3.753
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	52.080	-	52.080

Inicijalna primjena MSFI-a 16 rezultirala je priznavanjem koncesijske imovine s pravom korištenja te pripadajuće obveze po osnovi koncesijske imovine te se za potrebe sastavljanja izvještaja o novčanom toku radi o nenovčanoj transakciji. Dodatne promjene vezane za novčane tokove, odnose se na reklasifikaciju subvencija za kapitalne investicije iz investicijskih u financijske aktivnosti, s obzirom na prezentaciju povezanih plaćanja po obvezi za koncesijsku imovinu.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)**ZA 2019. GODINU****BILJEŠKA 6a – PROMJENA RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA: USVAJANJE MSFI-A 16 (NASTAVAK)**

Učinak prijelaza na MSFI 16 na izvještaj o financijskom položaju Društva je kako slijedi:

<i>(u tisućama kuna)</i>	1.1.2018.		31.12.2018.		31.12.2018.	
	objavljeno	prepravljeno	objavljeno	prepravljeno	prepravljeno	prepravljeno
IMOVINA						
Dugotrajna imovina						
Nematerijalna imovina	481	-	481	326	-	326
Nekretnine, postrojenja i oprema	579.109	(51.555)	527.554	590.601	(54.210)	536.391
Ulaganja u nekretnine	8.557	-	8.557	8.347	-	8.347
Koncesijska imovina s pravom korištenja	-	202.533	202.533	-	194.432	194.432
Ulaganja u ovisna društva i pridružena društva p	11.767	-	11.767	11.767	-	11.767
Ulaganja u vlasničke instrumente	250	-	250	125	-	125
Dugotrajna financijska imovina	4.379	-	4.379	3.191	-	3.191
Odgođena porezna imovina	17.856	-	17.856	13.146	-	13.146
Ukupna dugotrajna imovina	622.399	150.978	773.377	627.503	140.222	767.725
Kratkotrajna imovina						
Zalihe	532	-	532	1.804	-	1.804
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	29.145	-	29.145	27.584	-	27.584
Potraživanje za porez na dobit	6	-	6	2	-	2
Kratkotrajna financijska imovina	70.250	-	70.250	9.993	-	9.993
Novac i novčani ekvivalenti	2.320	-	2.320	50.701	-	50.701
Ukupna kratkotrajna imovina	102.253	-	102.253	90.084	-	90.084
Ukupna imovina	724.652	150.978	875.630	717.587	140.222	857.809
GLAVNICA I OBVEZE						
Kapital i pričuve						
Dionički kapital	539.219	-	539.219	539.219	-	539.219
Kapitalne i ostale rezerve	38.624	-	38.624	38.624	-	38.624
Revalorizacijske rezerve	36.713	-	36.713	34.104	-	34.104
Akumulirani gubici	(5.104)	(237.359)	(242.463)	(35.080)	(251.747)	(286.827)
Ukupna glavnica	609.452	(237.359)	372.093	576.867	(251.747)	325.120
Dugoročne obveze						
Rezerviranja						
Kredit i zajmovi	29.926	-	29.926	53.819	-	53.819
Obveze za koncesijsku imovinu s pravom korištenja	-	379.569	379.569	-	387.859	387.859
Rezerviranja	2.656	-	2.656	2.478	-	2.478
Odgođena porezna obveza	8.043	-	8.043	7.485	-	7.485
Ukupne dugoročne obveze	40.625	379.569	420.194	63.782	387.859	451.641
Kratkoročne obveze						
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	53.902	-	53.902	59.439	-	59.439
Obveze za koncesijsku imovinu s pravom korištenja	-	8.768	8.768	-	4.110	4.110
Obveza za porez na dobit	-	-	-	-	-	-
Kredit i zajmovi	14.421	-	14.421	14.837	-	14.837
Rezerviranja	6.252	-	6.252	2.662	-	2.662
Ukupne kratkoročne obveze	74.575	8.768	83.343	76.938	4.110	81.048
Ukupne obveze	115.200	388.337	503.537	140.720	391.969	532.689
Ukupno glavnica i obveze	724.652	150.978	875.630	717.587	140.222	857.809

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)**ZA 2019. GODINU****BILJEŠKA 6a – PROMJENA RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA: USVAJANJE MSFI-A 16 (NASTAVAK)**

Učinak prijelaza na MSFI 16 na izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti Društva je kako slijedi:

<i>(u tisućama kuna)</i>	2018. objavljeno	prepravljeno	2018. prepravljeno
Prihodi od prodaje	143.449	-	143.449
Ostali prihodi	12.989	-	12.989
	156.438	-	156.438
Troškovi sirovina, usluga i materijala	(62.330)	4.416	(57.914)
Troškovi osoblja	(71.103)	-	(71.103)
Amortizacija	(9.923)	(6.075)	(15.998)
Ostali troškovi	(50.551)	-	(50.551)
	(193.907)	(1.659)	(195.566)
Financijski prihodi	14.534	4.392	18.926
Financijski troškovi	(3.880)	(17.121)	(21.001)
Neto financijski troškovi	10.654	(12.729)	(2.075)
Udio u dobiti pridruženih društava	-	-	-
Gubitak prije poreza	(26.815)	(14.388)	(41.203)
Porez na dobit	(3.161)	-	(3.161)
Gubitak tekuće godine	(29.976)	(14.388)	(44.364)
Revalorizacija zemljišta	(3.511)	-	(3.511)
Promjena u fer vrijednosti vlasničkih instrumenata	(89)	-	(89)
Utjecaj odgođenih poreza	991	-	991
Ostala sveobuhvatna dobit	(2.609)	-	(2.609)
Ukupni sveobuhvatni gubitak	(32.585)	(14.388)	(46.973)

BILJEŠKE UZ FINACIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)**ZA 2019. GODINU****BILJEŠKA 6a – PROMJENA RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA: USVAJANJE MSFI-A 16 (NASTAVAK)**

Učinak prijelaza na MSFI 16 na izvještaj o novčanim tokovima Društva je kako slijedi:

<i>(u tisućama kuna)</i>	2018. objavljeno	prepravljnja	2018. prepravljeno
Gubitak prije poreza	(26,815)	(14,388)	(41,203)
Udio u dobiti pridruženih društava	-	-	-
Amortizacija	9,923	6,075	15,998
Dobici od otuđenja nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine	(66)	-	(66)
Umanjenje vrijednosti nekretnina i opreme	26,990	-	26,990
Vrijednosno usklađenje kupaca - neto	71	-	71
Prihod od kamata	(584)	-	(584)
Trošak kamata	1,842	17,121	18,963
Prihod od dividendi	(11,591)	-	(11,591)
Gubici po vlasničkim instrumentima	36	-	36
Ukidanje rezerviranja	(263)	-	(263)
Tečajne razlike - neto	(376)	(4,392)	(4,768)
	(833)	4,416	3,583
Promjene u radnom kapitalu:			
Smanjenje/(povećanje) zaliha	(1,272)	-	(1,272)
Smanjenje/(povećanje) potraživanja i ostalih potraživanja	1,351	-	1,351
Povećanje/(smanjenje) obveza prema dobavljačima i ostalih obveza	(3,384)	-	(3,384)
Smanjenje rezerviranja	(3,505)	-	(3,505)
Novčani tok iz poslovnih aktivnosti	(7,643)	4,416	(3,227)
(Plaćanje)/povrat porez na dobit	4	-	4
Plaćene kamate	(1,049)	-	(1,049)
Neto novac ostvaren poslovnim aktivnostima	(8,688)	4,416	(4,272)
Novčani tok iz ulagateljskih aktivnosti			
Kupnja nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine	(41,262)	(15,323)	(56,585)
Primici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme i ulaganja u nekretnine	611	-	611
Neto primici/(izdaci) vezano uz vlastite i državne stanove	1,382	-	1,382
Naplaćene kamate	584	-	584
Primici od dividendi pridruženog društva	11,591	-	11,591
Neto primici/(izdaci) od depozita u bankama	60,628	-	60,628
Ostali primici/(izdaci) od financijske imovine	(104)	-	(104)
Neto novac od ulagačkih aktivnosti	33,430	(15,323)	18,107
Novčani tok od financijskih aktivnosti			
Primljeni krediti i zajmovi	35,418	-	35,418
Otplata kredita i zajmova	(7,891)	-	(7,891)
Otplate po financijskom najmu	(3,888)	3,888	-
Otplate po osnovi zajmova	-	(3,888)	(3,888)
Primici po osnovi subvencija za kapitalne investicije	-	20,004	20,004
Otplate po osnovi obveza za koncesijsku imovinu	-	(9,097)	(9,097)
Neto novac korišten u financijskim aktivnostima	23,639	10,907	34,546
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata	48,381	-	48,381
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	2,320	-	2,320
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	50,701	-	50,701

Inicijalna primjena MSFI-a 16 rezultirala je priznavanjem koncesijske imovine s pravom korištenja te pripadajuće obveze po osnovi koncesijske imovine te se za potrebe sastavljanja izvještaja o novčanom toku radi o nenovčanoj transakciji. Dodatne promjene vezane za novčane tokove, odnose se na reklasifikaciju subvencija za kapitalne investicije iz investicijskih u financijske aktivnosti, s obzirom na prezentaciju povezanih plaćanja po obvezi za koncesijsku imovinu.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

ZA 2019. GODINU

BILJEŠKA 6b – NOVI STANDARDI I TUMAČENJA OBJAVLJENIH STANDARDA KOJI JOŠ NISU USVOJENI

Objavljeni su određeni standardi, izmjene i tumačenja postojećih standarda koji se mogu primjenjivati, ali nisu obvezni za razdoblja koja počinju nakon 1. siječnja 2019. godine i/ili nisu usvojeni od strane Europske unije te kao takvi nisu primijenjeni u pripremi ovih financijskih izvještaja.

Grupa i Društvo ne očekuju da će dolje navedeni novi standardi, izmjene i tumačenja imati značajan utjecaj na financijske izvještaje. Slijedi pregled:

- Izmjene i dopune konceptualnog okvira u MSFI
- Definicija biznisa (izmjene i dopune u MSFI 3)
- Definicija materijala (izmjene i dopune u MRSu 1 i MRSu 8)
- MSFI 17 Ugovori o osiguranju

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)**ZA 2019. GODINU****BILJEŠKA 7 – PRIHODI OD PRODAJE**

<i>(u tisućama kuna)</i>	2019. Grupa	2018. Grupa	2019. Društvo	2018. Društvo
Prihod od prodaje domaćim kupcima	38.567	33.536	42.348	36.834
Prihod od prodaje inozemnim kupcima	109.149	110.561	104.759	106.615
	147.716	144.097	147.107	143.449

Pregled prihoda po vrsti tereta je kako slijedi:

<i>(u tisućama kuna)</i>	2019. Grupa	2018. Grupa	2019. Društvo	2018. Društvo
Generalni teret	66.852	65.715	66.852	65.715
Rasuti teret	51.036	50.651	51.036	50.651
Kontejneri	5.453	5.180	5.453	5.180
Ostale lučke usluge	24.375	22.551	23.766	21.903
	147.716	144.097	147.107	143.449

Prihodi od generalnog i rasutog tereta odnose se na lučke usluge vezane uz prekrcaj navedenih vrsta tereta, a koje Grupa zaračunava na osnovi prekrcajnih tona tereta dok se ostale lučke usluge i kontejneri odnose na skladištenje, skladišnu manipulaciju i ostale usluge vezane uz prekrcaj ostalih vrsta tereta.

Pregled prihoda po vrsti usluga je kako slijedi:

<i>(u tisućama kuna)</i>	2019. Grupa	2018. Grupa	2019. Društvo	2018. Društvo
Usluge lučke manipulacije	121.516	126.343	121.516	126.343
Usluge najma i skladištenja	14.451	5.470	14.451	5.470
Usluge prijevoza	3.803	3.636	-	-
Ostale lučke usluge	7.946	8.648	11.140	11.636
	147.716	144.097	147.107	143.449

BILJEŠKA 8 – OSTALI PRIHODI

<i>(u tisućama kuna)</i>	2019. Grupa	2018. Grupa	2019. Društvo	2018. Društvo
Dobit od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	267	66	267	66
Donacije i subvencije	42	32	-	-
Naplaćena otpisana potraživanja	41	20	41	20
Naplata šteta od osiguranja	481	498	481	498
Prihod od zakupnina (i)	10.225	9.499	10.315	9.591
Ukidanje rezerviranja	141	263	141	263
Prihodi po sudskim sporovima	209	673	209	673
Ostali prihodi	1.246	2.014	1.055	1.878
	12.652	13.065	12.509	12.989

(i) Prihod od zakupnina odnosi se na prihode od najma parkirališta i poslovnih prostora u gradu Rijeci.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)**ZA 2019. GODINU****BILJEŠKA 9 – TROŠKOVI SIROVINA, USLUGA I MATERIJALA**

<i>(u tisućama kuna)</i>	2019.	2018.	2019.	2018.
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Energija	11.733	12.236	11.733	12.236
Komunalne usluge	4.264	5.891	4.256	5.881
Pošta i telekomunikacije	654	691	632	670
Troškovi koncesije	2.043	2.185	2.043	2.185
Troškovi prijevoza i špedicije	6.803	6.921	10.399	10.418
Usluge dezinfekcije i kontrole kvalitete	998	1.328	998	1.328
Usluge manipulacije	6.414	9.946	6.414	9.946
Usluge održavanja	9.053	9.149	9.107	9.104
Utrošene sirovine i materijal	6.740	5.803	5.989	5.145
Zakupnine	473	315	483	315
Ostali materijalni troškovi	367	676	634	686
	49.542	55.141	52.688	57.914

Troškovi koncesije odnose se na varijabilnu naknadu za koncesiju koja se plaća u skladu s Koncesijskim ugovorom. Pored ovih varijabilnih koncesijskih naknada, Grupa i Društvo imali su i izdatke za fiksne ili u suštini fiksne koncesijske naknade u iznosu od 4.250 tisuća kuna (2018. : 4.416 tisuća kuna) koji su knjiženi kao umanjenje obveze za koncesijsku imovinu s pravom korištenja, ali su prethodno objavljivani unutar operativnih troškova (vidjeti bilješku 6a za detalje o prepravljajima).

BILJEŠKA 10 – TROŠKOVI OSOBLJA

<i>(u tisućama kuna)</i>	2019.	2018.	2019.	2018.
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Bruto plaće i nadnice	57.933	58.476	56.172	56.723
Doprinosi na plaće	9.765	10.221	9.272	9.748
Ostali troškovi zaposlenih	5.988	4.820	5.783	4.632
	73.686	73.517	71.227	71.103

Na dan 31. prosinca 2019. broj zaposlenih u Grupi bio je 637 (2018.: 587) dok je Društvo zapošljavalo 622 radnika (2018.: 572). U 2019., priznati su troškovi otpremnina u iznosu od 305 tisuća kuna (2018.: 2.043 tisuća kuna).

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)**ZA 2019. GODINU****BILJEŠKA 11 – OSTALI TROŠKOVI**

<i>(u tisućama kuna)</i>	2019.	2018.	2019.	2018.
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Bankarske naknade	245	325	195	292
Intelektualne usluge	1.434	2.796	1.339	2.707
Naknade šteta, dangube, kazne	2.296	1.733	2.296	1.733
Naknade troškova zaposlenika	2.743	2.578	2.743	2.578
Porezi, doprinosi i naknade koji ne ovise o poslovnom rezultatu	11.262	10.156	11.220	10.115
Premije osiguranja	2.888	3.755	2.764	3.631
Sudski troškovi i pristojbe	263	412	263	412
Trošak umanjenja vrijednosti potraživanja	777	71	777	71
Troškovi reprezentacije i marketinga	98	104	97	103
Povećanje rezerviranja za sudske sporove	1.973	624	1.973	624
Umanjenja vrijednosti zemljišta i zgrada	-	26.990	-	26.990
Ostali troškovi	1.296	1.427	1.144	1.295
	25.275	50.971	24.811	50.551

Porezi, doprinosi i naknade koji ne ovise o poslovnom rezultatu odnose se na komunalne naknade i naknade za uređenje voda. Unutar intelektualnih usluga nalaze se troškovi revizije i povezani troškovi (370 tisuća kuna), računovodstvene usluge, pravne usluge te usluge savjetovanja.

BILJEŠKA 12 – FINANCIJSKI PRIHODI

<i>(u tisućama kuna)</i>	2019.	2018.	2019.	2018.
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Kamate i slični prihodi (i)	169	323	169	584
Pozitivne tečajne razlike	1.304	6.490	1.299	6.489
Ostali financijski prihodi	-	262	3.276	11.853
	1.473	7.075	4.744	18.926

Prihodi od kamata uglavnom se sastoje od kamata na bankovne depozite u iznosu od 165 tisuće kuna (2018.: 484 tisuće kuna).

Kao rezultat usvajanja MSFI-ja 16 i priznavanja obveze za koncesijsku imovinu s pravom korištenja denominirane u eurima, Grupa i Društvo prepravili su usporedne podatke kako bi prikazali pozitivne tečajne razlike proizašle iz mjerenja obveze u iznosu od 4.392 tisuće kuna. Za detalje pogledajte bilješku 6a.

BILJEŠKA 13 – FINANCIJSKI TROŠKOVI

<i>(u tisućama kuna)</i>	2019.	2018.	2019.	2018.
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Kamate i slični troškovi	19.858	18.980	19.838	18.963
Negativne tečajne razlike	2.009	1.887	2.009	1.879
Gubici po vlasničkim instrumentima	-	36	-	36
Ostali financijski troškovi	-	123	-	123
	21.867	21.026	21.847	21.001

Kao rezultat usvajanja MSFI-ja 16 i priznavanja obveze za koncesijsku imovinu s pravom korištenja, Grupa i Društvo prepravili su usporedne podatke kako bi prikazali učinak otpuštanja diskonta na obvezu (priznatog u okviru kamata i sličnih troškova) u iznosu od 17.121 tisuću kuna. Za detalje pogledajte bilješku 6a. Preostali iznosi kamata i sličnih troškova uglavnom uključuju kamate na bankovne kredite i najmove.

BILJEŠKE UZ FINACIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)**ZA 2019. GODINU****BILJEŠKA 14 – POREZ NA DOBIT**

Porez na dobit sastoji se od:

<i>(u tisućama kuna)</i>	2019. Grupa	2018. Grupa	2019. Društvo	2018. Društvo
Tekući porez na dobit	37	18	(7)	-
Odgođeni porezni trošak/(prihod)	3.542	3.161	3.542	3.161
Porezni trošak / (prihod)	3.579	3.179	3.535	3.161

Sljedeća tabela prikazuje uskladu troška poreza prikazanog u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti sa zakonskom poreznom stopom:

<i>(u tisućama kuna)</i>	2019. Grupa	<i>*prepravljeno</i> 2018. Grupa	2019. Društvo	<i>*prepravljeno</i> 2018. Društvo
Gubitak prije oporezivanja	(12.822)	(40.094)	(27.303)	(41.203)
Porez na dobit po 18% (2018.: 18%)	(2.308)	(7.217)	(4.915)	(7.417)
Neoporezivi prihodi	(20)	-	(613)	(2.177)
Porezno nepriznati troškovi	4.045	2.681	4.038	2.681
Porezni efekt udjela u rezultatu pridruženog društva	(3.163)	(2.359)	-	-
Porezni poticaj	(17)	(8)	(17)	(8)
Promjena u poreznim gubicima, privremenim vremenskim razlikama i odgođenim porezima	23	(1.520)	23	(1.520)
Porezni gubitak za koji nije priznata odgođena porezna imovina	1.504	2.044	1.504	2.044
Ukidanje odgođene porezne imovine po osnovi prenesenih poreznih gubitaka	3.515	9.558	3.515	9.558
Porezni trošak/(prihod) priznat u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti	3.579	3.179	3.535	3.161
Efektivna porezna stopa	(28%)	(8%)	(13%)	(8%)

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)**ZA 2019. GODINU****BILJEŠKA 14 – POREZ NA DOBIT (NASTAVAK)**

Na dan 31. prosinca 2019., Društvo i Grupa imali su neiskorištene porezne gubitke za prijenos u naredno razdoblje u iznosu od 104.957 tisuća kuna (31. prosinca 2018: 85.237 tisuća kuna) za koje nije priznata odgođena porezna imovina, jer Uprava smatra da neće biti dovoljno buduće oporezive dobiti za koje bi se ovi gubici iskoristili.

Kretanje u odgođenoj poreznoj imovini za Društvo i za Grupu bilo je kako slijedi:

2018. - Društvo i Grupa	Početno stanje	Kroz kapital	Kroz dobit ili gubitak	Zaključno stanje
	<i>(u tisućama kuna)</i>			
Zemljišta	3.602	-	4.858	8.460
Ostala financijska imovina	319	-	-	319
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	384	-	22	406
Rezerviranja za primanja zaposlenih	478	-	(32)	446
Porezni gubici	13.073	-	(9.558)	3.515
	17.856	-	(4.710)	13.146

2019. - Društvo i Grupa	Početno stanje	Kroz kapital	Kroz dobit ili gubitak	Zaključno stanje
	<i>(u tisućama kuna)</i>			
Zemljišta i građevinski objekti	8.460	-	-	8.460
Ostala financijska imovina	319	-	-	319
Potraživanja po policama osiguranja	-	-	-	-
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	406	-	(3)	403
Rezerviranja za primanja zaposlenih	446	-	(20)	426
Porezni gubici	3.515	-	(3.515)	-
	13.146	-	(3.538)	9.608

Odgođena porezna imovina vezano uz rezervacije odnosi se na privremene vremenske razlike koje proizlaze iz rezervacija za primanja zaposlenih (jubilarne nagrade i otpremnine), a odgođena porezna imovina vezano uz zemljišta odnosi se na umanjenje vrijednosti zemljišta i građevina koje je provedeno tijekom 2018. godine, kako je to detaljnije prikazano u bilješki 17.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)**ZA 2019. GODINU****BILJEŠKA 14 – POREZ NA DOBIT (NASTAVAK)**

Kretanje u odgođenoj poreznoj obvezi za Grupu bilo je kako slijedi:

2018. - Grupa	Početno stanje	Kroz kapital	Kroz dobit ili gubitak	Zaključno stanje
	<i>(u tisućama kuna)</i>			
Revalorizacija zemljišta	8.043	982	(1.549)	7.476
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	-	9	-	9
Ulaganja u pridružena društva	5.056	-	-	5.056
	13.099	991	(1.549)	12.541

2019. - Grupa	Početno stanje	Kroz kapital	Kroz dobit ili gubitak	Zaključno stanje
	<i>(u tisućama kuna)</i>			
Revalorizacija zemljišta	7.476	-	-	7.476
Ulaganja	9	-	4	13
Ulaganja u pridružena društva	5.056	-	-	5.056
	12.541	-	4	12.545

Kretanje u odgođenoj poreznoj obvezi za Društvo bilo je kako slijedi:

2018. - Društvo	Početno stanje	Kroz kapital	Kroz dobit ili gubitak	Zaključno stanje
	<i>(u tisućama kuna)</i>			
Revalorizacija zemljišta	8.043	982	(1.549)	7.476
Ulaganja	-	9	-	9
	8.043	991	(1.549)	7.485

2019. - Društvo	Početno stanje	Kroz kapital	Kroz dobit ili gubitak	Zaključno stanje
	<i>(u tisućama kuna)</i>			
Revalorizacija zemljišta	7.476	-	-	7.476
Ulaganja	9	-	4	13
	7.485	-	4	7.489

Na razini Grupe, odgođena porezna obveza koja se odnosi na ulaganja u pridružena društva odnosi se na revalorizaciju kod mjerenja preostalog udjela u bivšem ovisnom društvu Jadranska vrata d.d. kao rezultat gubitka kontrole pri prodaji 51% udjela u ovisnom društvu od strane Grupe tijekom 2011. godine.

Odgođena porezna obveza vezano uz zemljišta proizlazi iz primjene računovodstvenog modela revalorizacije za zemljišta od strane Društva i Grupe i odgovarajućih revalorizacija.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)**ZA 2019. GODINU****BILJEŠKA 15 – ZARADA PO DIONICI**

	2019.	2018.
	Grupa	Grupa
Gubitak nakon oporezivanja (u tisućama kuna)	(16,401)	(43,273)
Ukupan i vagani broj izdanih dionica	13,480,475	13,480,475
Gubitak po dionici (osnovni i razrijeđeni) u kunama	(1.22)	(3.21)

Osnovna zarada po dionici izračunava se na način da se neto dobit, odnosno, gubitak Grupe podijeli s prosječno ponderiranim brojem ukupnih redovnih dionica. Grupa ne posjeduje vlastite dionice. Grupa nije izdale nikakve potencijalno razrjeđive instrumente.

BILJEŠKA 16 – NEMATERIJALNA IMOVINA

Kretanje u nematerijalnoj imovini za Grupu i Društvo bilo je kako slijedi:
(u tisućama kuna)

	Software
Nabavna vrijednost	
Na 1. siječnja 2018. godine	4.619
Povećanja	20
Prijenos	-
Prodaja i rashod	-
Na 31. prosinca 2018. godine	4.639
Povećanja	9
Prijenos	-
Prodaja i rashod	-
Na 31. prosinca 2019. godine	4.648
Akumulirana amortizacija	
Na 1. siječnja 2018. godine	4.138
Trošak amortizacije	175
Prodaja i rashod	-
Na 31. prosinca 2018. godine	4.313
Trošak amortizacije	177
Prodaja i rashod	-
Na 31. prosinca 2019. godine	4.490
Neto knjigovodstvena vrijednost	
Na 31. prosinca 2018. godine	326
Na 31. prosinca 2019. godine	158

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)**ZA 2019. GODINU****BILJEŠKA 17 – NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA**

Kretanje u nekretninama, postrojenju i opremi za Grupu bilo je kako slijedi:

<i>(u tisućama kuna)</i>	Zemljišta	Građevinski objekti	Inventar i oprema	Ulaganja u tuđu imovinu	Investicije u tijeku i predujmovi	Ukupno
Nabavna ili revalorizirana vrijednost						
Na 1. siječnja 2018. godine (prethodno objavljeno)	229.076	139.355	209.007	9.157	190.598	777.193
Prepravlanje	-	-	(41.994)	(8.800)	(9.263)	(60.057)
Na 1. siječnja 2018. godine (prepravljeno)	229.076	139.355	167.013	357	181.335	717.136
Povećanja	-	-	-	-	45.675	45.675
Prijenos	-	123.109	1.251	9	(124.369)	-
Prodaja i rashod	(545)	-	(1.540)	-	-	(2.085)
Revalorizacija	(1.581)	-	-	-	-	(1.581)
Na 31. prosinca 2018. godine (prepravljeno)	226.950	262.464	166.724	366	102.641	759.145
Povećanja	-	-	-	-	25.517	25.517
Prijenos	-	125.894	2.264	-	(128.158)	-
Prodaja i rashod	-	(14.590)	(2.848)	-	-	(17.438)
Na 31. prosinca 2019. godine	226.950	373.768	166.140	366	-	767.224
Akumulirana amortizacija i ispravak vrijednosti						
Na 1. siječnja 2018. godine (prethodno objavljeno)	-	41.703	153.765	630	-	196.098
Prepravlanje	-	(160)	(7.752)	(590)	-	(8.502)
Na 1. siječnja 2018. godine (prepravljeno)	-	41.543	146.013	40	-	187.596
Trošak amortizacije (prepravljeno)	-	3.723	4.559	13	-	8.295
Prodaja i rashod	-	-	(1.419)	-	-	(1.419)
Umanjenje vrijednosti	12.666	14.324	-	-	-	26.990
Na 31. prosinca 2018. godine (prepravljeno)	12.666	59.590	149.153	53	-	221.462
Trošak amortizacije	-	9.523	3.865	12	-	13.400
Prodaja i rashod	-	(14.547)	(2.837)	-	-	(17.384)
Prijenos na ulaganje u nekretnine	-	(1.080)	-	-	-	(1.080)
Na 31. prosinca 2019. godine	12.666	53.486	150.181	65	-	216.398
Neto knjigovodstvena vrijednost						
Na 1. siječnja 2018. godine (prepravljeno)	229.076	97.812	21.000	317	181.335	529.540
Na 31. prosinca 2018. godine (prepravljeno)	214.284	202.874	17.571	313	102.641	537.683
Na 31. prosinca 2019. godine	214.284	320.282	15.959	301	-	550.826

Imovina u pripremi odnosi se uglavnom na ulaganja u razvoj terminala Škrljevo koji je u vlasništvu Grupe te ne predstavlja dio područja pod koncesijom.

Zemljišta i građevinski objekti Grupe s knjigovodstvenom vrijednošću u iznosu od 425.223 tisuće kuna (2018.: 308.009 tisuća kuna) dane su kao hipoteka za posudbe Grupe.

Grupa je u početno primijenila MSFI 16 i prepravila usporedne podatke o nekretninama, postrojenjima i opremi pri čemu su određeni predmeti nekretnina, postrojenja i opreme reklasificirani u koncesijsku imovinu s pravom korištenja. U skladu s tim, početna stanja nabavne vrijednosti i akumulirane amortizacije i gubitaka od umanjenja vrijednosti na dan 1. siječnja 2018. godine, kao i trošak amortizacije za 2018. godinu, prepravljene su kako bi odražavali ovu reklasifikaciju. Za više detalja vidi bilješku 6a.

Grupa je reklasificirala dio akumuliranog gubitka od umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme u iznosu od 1.080 tisuća kuna na ulaganje u nekretnine. Reklasifikacija nije imala drugog utjecaja na financijske izvještaje.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)**ZA 2019. GODINU****BILJEŠKA 17 – NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)**

Kretanje u nekretninama, postrojenju i opremi za Društvo bilo je kako slijedi:

<i>(u tisućama kuna)</i>	Zemljišta	Građevinski objekti	Inventar i oprema	Ulaganja u tuđu imovinu	Investicije u tijeku i predujmovi	Ukupno
Nabavna ili revalorizirana vrijednost						
Na 1. siječnja 2018. godine (prethodno objavljeno)	229.076	139.355	202.471	9.166	190.713	770.781
Prepravljanje	-	-	(41.994)	(8.800)	(9.263)	(60.057)
Na 1. siječnja 2018. godine (prepravljeno)	229.076	139.355	160.477	366	181.450	710.724
Povećanja	-	-	-	-	45.465	45.465
Prijenos	-	123.109	1.162	-	(124.271)	-
Prodaja i rashod	(545)	-	(758)	-	-	(1.303)
Revalorizacija	(1.581)	-	-	-	-	(1.581)
Na 31. prosinca 2018. godine (prepravljeno)	226.950	262.464	160.881	366	102.644	753.305
Povećanja	-	-	-	-	24.945	24.945
Prijenos	-	125.894	1.695	-	(127.589)	-
Prodaja i rashod	-	(14.590)	(2.848)	-	-	(17.438)
Na 31. prosinca 2019. godine	226.950	373.768	159.728	366	-	760.812
Akumulirana amortizacija i ispravak vrijednosti						
Na 1. siječnja 2018. godine (prethodno objavljeno)	-	41.703	149.337	632	-	191.672
Prepravljanje	-	(160)	(7.752)	(590)	-	(8.502)
Na 1. siječnja 2018. godine (prepravljeno)	-	41.543	141.585	42	-	183.170
Trošak amortizacije (prepravljeno)	-	3.723	3.776	13	-	7.512
Prodaja i rashod	-	-	(758)	-	-	(758)
Umanjenje vrijednosti	12.666	14.324	-	-	-	26.990
Na 31. prosinca 2018. godine (prepravljeno)	12.666	59.590	144.603	55	-	216.914
Trošak amortizacije	-	9.523	3.092	12	-	12.627
Prodaja i rashod	-	(14.547)	(2.837)	-	-	(17.384)
Prijenos na ulaganje u nekretnine	-	(1.080)	-	-	-	(1.080)
Na 31. prosinca 2019. godine	12.666	53.486	144.858	67	-	211.077
Neto knjigovodstvena vrijednost						
Na 1. siječnja 2018. godine (prepravljeno)	229.076	97.812	18.892	324	181.450	527.554
Na 31. prosinca 2018. godine (prepravljeno)	214.284	202.874	16.278	311	102.644	536.391
Na 31. prosinca 2019. godine	214.284	320.282	14.870	299	-	549.735

Imovina u pripremi odnosi se uglavnom na ulaganja u razvoj terminala Škrlevo koji je u vlasništvu Društva te ne predstavlja dio područja pod koncesijom.

Zemljišta i građevinski objekti Društva s knjigovodstvenom vrijednošću iznosu od 425.223 tisuće kuna (2018.: 308.009 tisuća kuna) dane su kao hipoteka za posudbe Društva.

Tijekom 2018. godine kapitaliziran je trošak kamata u ukupnom iznosu od 365 tisuća kuna te je iskazan unutar investicija u tijeku.

Društvo je u početno primijenilo MSFI 16 i prepravilo usporedne podatke o nekretninama, postrojenjima i opremi pri čemu su određeni predmeti nekretnina, postrojenja i opreme reklasificirani u koncesijsku imovinu s pravom korištenja. U skladu s tim, početna stanja nabavne vrijednosti i akumulirane amortizacije i gubitaka od umanjnja vrijednosti na dan 1. siječnja 2018. godine, kao i trošak amortizacije za 2018. godinu, prepravljani su kako bi odražavali ovu reklasifikaciju. Za više detalja vidi bilješku 6a.

Društvo je reklasificiralo dio akumuliranog gubitka od umanjnja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme u iznosu od 1.080 tisuća kuna na ulaganje u nekretnine. Reklasifikacija nije imala drugog utjecaja na financijske izvještaje.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

ZA 2019. GODINU

BILJEŠKA 17 – NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

Revalorizacija zemljišta i umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme

Grupa i Društvo revalorizirali su zemljišta u drugom kvartalu 2018. godine na temelju procjena fer vrijednosti od strane nezavisnog stručnog procjenitelja. Uprava smatra da se fer vrijednosti zemljišta nisu značajno promijenile od datuma te zadnje procjene vrijednosti te da knjigovodstvena vrijednost zemljišta aproksimira njenu fer vrijednost na datum izvještavanja. Knjigovodstvena vrijednost koja bi bila priznata da su zemljišta vođena po modelu troška nabave iznosi 172.754 tisuća kuna. Revalorizacijski višak priznat je u revalorizacijskim rezervama u iznosu od 34.055 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2019. Nadalje, procjene nezavisnih stručnih procjenitelja obuhvaćale su i procjenu građevina koje se vode po modelu troška nabave. Za građevine kod kojih je nadoknadivi iznos procijenjen na iznos niži od knjigovodstvenog, knjigovodstveni iznos toga sredstva umanjio se do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti zemljišta i građevina koju su priznati kao rashod i iskazani unutar bilješke 11 iznosili su 26.990 tisuća kuna. Tijekom 2019. godine, nije bilo priznavanja umanjenja vrijednosti.

Mjerenje fer vrijednosti

Revalorizacija zemljišta redovito se obavlja na temelju izvještaja neovisnih stručnih procjenitelja. Za većinu zemljišta, metoda koja se koristi za mjerenje fer vrijednosti od strane procjenitelja je usporedba ostvarenih prodajnih cijena na tržištu za slične i usporedive nekretnine, uzimajući u obzir geografske specifičnosti, vrstu zemljišta, ograničenja nametnuta od strane lokalnih građevinskih propisa i druge čimbenike.

Zemljišta Grupe također uključuju zemljišnu parcelu koja se trenutno koristi kao parkiralište. Grupa navedeno zemljište nije klasificirala kao ulaganje u nekretnine, budući je inicijalno predviđena namjena bila izgradnja vlastitih građevinskih objekata u svrhu osnovne djelatnosti, ali je u procesu razmatranja njegove namjene i konverzije u ulaganja u nekretnine što bi rezultiralo reklasifikacijom.

BILJEŠKA 18 – ULAGANJA U NEKRETNINE

<i>(u tisućama kuna)</i>	31.12.2019.	31.12.2018.	31.12.2019.	31.12.2018.
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Nabavna vrijednost				
Na dan 1. siječnja	12.177	12.177	12.177	12.177
Povećanja	-	-	-	-
Prodaja i rashod	(221)	-	(221)	-
	11.956	12.177	11.956	12.177
Akumulirana amortizacija				
Na dan 1. siječnja	3.830	3.620	3.830	3.620
Trošak za godinu	185	210	185	210
Prodaja i rashod	(55)	-	(55)	-
Prijenos s nekretnina, postrojenja i opreme	1.080	-	1.080	-
	5.040	3.830	5.040	3.830
Neto knjigovodstvena vrijednost na dan 31. prosinca	6.916	8.347	6.916	8.347

Ulaganja u nekretnine odnose se na 40 stanova u vlasništvu Grupe i iznajmljene na neodređeno vrijeme zaštićenim najmoprimcima.

Nakon revizije ugovora o najmu sa zaštićenim najmoprimcima, umjesto da plaćaju zaštićenu najamninu, stanari su pristali plaćati obvezne mjesečne naknade za održavanje i operativne troškove koji proizlaze iz uporabe stanova. Sukladno tome, Grupa ne generira prihode od najma stanova, ali niti ne snosi direktne operativne troškove (uključujući održavanje i popravke) budući da ih snose najmoprimci.

Sve aktivnosti vezane uz ulaganja u nekretnine obavlja ovisno društvo Stanovi d.o.o.

Grupa redovito testira ulaganja u nekretnine na umanjenje vrijednosti, analizirajući cijene usporedivih nekretnina. Na izvještajne datume, trenutne tržišne cijene za slične nekretnine i realizirane prodajne cijene ne indiciraju na umanjenje vrijednosti te je fer vrijednost približna knjigovodstvenoj. Nadalje, u 2019. godini, Grupa je prodala jedan stan pri čemu je ostvarila dobit od 267 tisuća kuna (2018.: nije bilo prodaje).

BILJEŠKE UZ FINACIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)**ZA 2019. GODINU****BILJEŠKA 19 – ULAGANJA U OVISNA I PRIDRUŽENA DRUŠTVA PO METODI UDJELA**

<i>(u tisućama kuna)</i>	31.12.2019.	31.12.2018.	31.12.2019.	31.12.2018.
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Ulaganja u ovisna društva	-	-	40	40
Ulaganja u pridružena društva	115.377	101.083	11.727	11.727
	115.377	101.083	11.767	11.767

Ulaganja u ovisna društva su kako slijedi:

DRUSTVO	Vlasnički udio		Iznos ulaganja	
	31.12.2019.	31.12.2018.	31.12.2019.	31.12.2018.
Luka - prijevoz d.o.o.	100%	100%	20	20
Stanovi d.o.o.	100%	100%	20	20
			40	40

Ulaganja u pridružena društva odnose se na sljedeće:

<i>(u tisućama kuna)</i>	31.12.2019.	31.12.2018.	31.12.2019.	31.12.2018.
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Jadranska vrata d.d.				
- po trošku stjecanja	-	-	11.727	11.727
- po metodi udjela	115.377	101.083	-	-
	115.377	101.083	11.727	11.727

Tijekom 2011. godine, Grupa je prodala 51% udjela u svojem bivšem ovisnom društvu u potpunom vlasništvu, Jadranska vrata d.d. Kao rezultat toga, nakon gubitka kontrole, Grupa je prestala konsolidirati ovisno društvo te je ponovno vrednovala preostalo ulaganje u njemu po fer vrijednosti na temelju procjene obavljane od strane stručnog neovisnog procjenitelja i priznala prihod od ponovnog vrednovanja kao financijski prihod na dan prodaje. Od datuma gubitka kontrole, ulaganje u bivše ovisno društvo iskazuje se primjenom metode udjela. Primarna aktivnost pridruženog društva vezana je uz upravljanje kontejnerskim terminalom unutar područja luke Rijeka. Kretanje ulaganja u pridruženo društvo je kako slijedi:

<i>(u tisućama kuna)</i>	2019.	2018.
	Grupa	Grupa
Na dan 1. siječnja	101.083	99.569
Udio u dobiti/(gubitku) pridruženih društava	17.570	13.105
Isplata dividende	(3.276)	(11.591)
Na dan 31. prosinca	115.377	101.083

Sažetak informacija o pridruženom društvu Jadranska vrata d.d. je kako slijedi:

Jadranska vrata d.o.o.		
	31.12.2019.	31.12.2018.
<i>(u tisućama kuna)</i>		
Imovina	195.753	203.978
Obveze	16.894	55.638
Prihodi	143.200	121.867
Neto dobit/(gubitak)	35.854	26.744

Na Glavnoj skupštini društva Jadranska vrata d.d. koja je održana 28. ožujka 2018. godine izglasana je isplata dividende iz neto dobiti 2017. godine u ukupnom iznosu od 23.656 tisuća kuna od čega se 11.591 tisuća kuna odnosi na Društvo te je priznat kao financijski prihod u 2018. godini. Nadalje, na Glavnoj skupštini društva Jadranska vrata d.d. održanoj 8. travnja 2019. godine izglasana je isplata dividende iz neto dobiti 2018. godine u ukupnom iznosu od 6.686 tisuća kuna od čega se 3.276 tisuća kuna odnosi na Društvo te je priznato kao financijski prihod u 2019. godini.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)**ZA 2019. GODINU****BILJEŠKA 20 – ULAGANJA U VLASNIČKE INSTRUMENTE**

Ulaganja u vlasničke instrumente sastoje se od sljedećeg:

<i>(u tisućama kuna)</i>	31.12.2019.	31.12.2018.	31.12.2019.	31.12.2018.
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Vlasnički vrijednosni papiri koji kotiraju na burzi	144	125	144	125
	144	125	144	125

Kretanje u navedenoj financijskoj imovini je bilo kako slijedi:

<i>(u tisućama kuna)</i>	31.12.2019.	31.12.2018.	31.12.2019.	31.12.2018.
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Stanje 1. siječnja	125	250	125	250
Umanjenje vrijednosti kroz dobit ili gubitak	-	(36)	-	(36)
Revalorizacija priznata kroz glavnice	19	(89)	19	(89)
Stanje 31. prosinca	144	125	144	125

Mjerenje fer vrijednosti

Fer vrijednost ulaganja u dionice društava koja kotiraju na burzi temelje se na burzovnim cijenama na datum bilance. Sukladno korištenim ulaznim varijablama, procjena je kategorizirana u hijerarhiji fer vrijednosti kao razina 1 (vidi bilješku 6b). Ulaganja u ostale vlasničke instrumente koji kotiraju na burzi, ali za koje ne postoji aktivno tržište vode se po trošku stjecanja i redovito testiraju na umanjenje vrijednosti.

BILJEŠKA 21 – DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA

<i>(u tisućama kuna)</i>	31.12.2019.	31.12.2018.	31.12.2019.	31.12.2018.
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Dugotrajna potraživanja za prodane stanove	2.098	3.097	2.098	3.097
Ostala financijska imovina	94	94	94	94
	2.192	3.191	2.192	3.191

Potraživanja za prodane stanove

Dugotrajna potraživanja odnose se na stanove prodane zaposlenicima putem kredita uz kamatnu stopu koja je niža od tržišne i denominirana su u eurima. Tijekom 2019. godine, 142 stana je u cijelosti otplaćeno (2018.: 58 stanova). Na dan 31. prosinca 2019. godine, u otplati je bilo 1.002 stanova (2018.: 1.145 stanova). Uprava smatra da je fer vrijednost dugotrajnih potraživanja približna njihovoj neto knjigovodstvenoj vrijednosti budući da bi efekt diskontiranja bio nematerijalan imajući u vidu trenutne niske razine tržišnih kamatnih stopa za slične kreditne odnose.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)**ZA 2019. GODINU****BILJEŠKA 22 – KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA**

<i>(u tisućama kuna)</i>	31.12.2019.	31.12.2018.	31.12.2019.	31.12.2018.
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Kratkoročni depoziti u bankama	17.571	9.844	17.571	9.844
Ostali dani zajmovi, depoziti i slično	28	149	28	149
	17.599	9.993	17.599	9.993

Kamatne stope na kratkotrajne depozite su varijabilne te se kreću u rasponu od 0,09% do 1,45% na godišnjoj razini.

BILJEŠKA 23 – POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA

<i>(u tisućama kuna)</i>	31.12.2019.	31.12.2018.	31.12.2019.	31.12.2018.
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Potraživanja od kupaca u zemlji	10.971	11.770	10.444	11.273
Potraživanja od kupaca u inozemstvu	14.875	11.447	14.872	11.447
Kratkotrajna potraživanja za prodane stanove	2.349	2.624	2.349	2.624
Potraživanja od države za poreze, doprinose i naknade	677	646	664	610
Dani predujmovi	-	431	-	431
Potraživanje za PDV	95	79	-	-
Unaprijed plaćeni troškovi	732	804	722	777
Ostala potraživanja	494	425	489	422
	30.193	28.226	29.540	27.584

Kretanje u akumuliranom umanjenju vrijednosti potraživanja od kupaca bilo je kako slijedi:

<i>(u tisućama kuna)</i>	31.12.2019.	31.12.2018.	31.12.2019.	31.12.2018.
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Stanje 1. siječnja	9.766	11.682	9.766	11.682
Povećanje	777	71	777	71
Naplaćena ispravljena potraživanja	(41)	(20)	(41)	(20)
Isknjiženo	(17)	(1.967)	(17)	(1.967)
Stanje 31. prosinca	10.485	9.766	10.485	9.766

Troškovi od umanjenja vrijednosti potraživanja od kupaca prikazani su u bilješki „Ostali troškovi“.

Starosna struktura potraživanja od kupaca bila je kako slijedi:

<i>(u tisućama kuna)</i>	31.12.2019.	31.12.2018.	31.12.2019.	31.12.2018.
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
do 90 dana	21.683	22.720	21.153	22.223
91-180 dana	552	272	552	272
181-360 dana	3.600	150	3.600	150
preko 360 dana	11	75	11	75
	25.846	23.217	25.316	22.720

Potraživanja od kupaca denominirana su u sljedećim valutama:

<i>(u tisućama kuna)</i>	31.12.2019.	31.12.2018.	31.12.2019.	31.12.2018.
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Kuna	10.971	11.770	10.444	11.273
Euro	14.688	11.447	14.685	11.447
USD	187	-	187	-
	25.846	23.217	25.316	22.720

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)**ZA 2019. GODINU****BILJEŠKA 24 – NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI**

<i>(u tisućama kuna)</i>	31.12.2019.	31.12.2018.	31.12.2019.	31.12.2018.
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Novac u banci	30.350	51.486	29.494	50.695
Novac u blagajni	500	594	4	6
	30.850	52.080	29.498	50.701

Novac u banci odnosi se na novčane račune u komercijalnim bankama koji nose prosječnu kamatnu stopu od 0,01% na godišnjoj razini. Novac u banci sadrži 20.071 tisuću kuna koji se odnose na namjenska sredstva, odnosno, subvenciju za kapitalne izdatke po osnovi CEF projekata, a za koje su izdane bankovne garancije.

BILJEŠKA 25 – DIONIČKI KAPITAL

<i>(u tisućama kuna)</i>	31.12.2019.	31.12.2018.
	Društvo	Društvo
Dionički kapital	539.219	539.219
	539.219	539.219

Na dan 31. prosinca 2019. dionički kapital Grupe iznosio je 539.219 tisuća kuna te je raspodijeljen na 13.480.475 dionica pojedinačne nominalne vrijednosti u iznosu od 40 kuna. Sve izdane dionice registrirane su i uplaćene u cijelosti.

Pregled ključnih dioničara i vlasničke strukture je kako slijedi:

	2019.		2018.	
	Broj dionica	% vlasništva	Broj dionica	% vlasništva
OT LOGISTICS SPOLKA AKCYJNA	3.574.116	26,51%	3.574.116	26,51%
CERP/Republika Hrvatska	3.372.495	25,02%	3.372.495	25,02%
OTP BANKA D.D./ AZ OMF KATEGORIJE B	2.024.227	15,02%	2.020.492	14,99%
PBZ D.D./FUNDUSZ INWESTYCYJNY ZAMKNIĘTY AKTYWOW NIEPUBLICZNYCH kojim upravlja PFR TOWARZYSTWO FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH S.A.	1.179.425	8,75%	1.179.425	8,75%
ADDIKO BANK D.D./PBZ CO OMF KATEGORIJE B	1.024.100	7,60%	1.024.100	7,60%
OTP BANKA D.D./ ERSTE PLAVI OMF KATEGORIJE B	1.017.260	7,55%	1.017.260	7,55%
OTP BANKA D.D./ ERSTE PLAVI EXPERT- DOBROVOLJNI MIROVINSKI FOND	136.370	1,01%	136.370	1,01%
OTP BANKA D.D./ AZ OBVEZNI MIROVINSKI FOND KATEGORIJE A	115.000	0,85%	115.000	0,85%
Zagrebačka Banka d.d. /AZ PROFIT OTVORENI DOBROVOLJNI MIROVINSKI FOND-Skrbnički račun	95.575	0,71%	95.575	0,71%
OTP BANKA D.D./ ERSTE PLAVI OMF KATEGORIJE A	38.800	0,29%	38.800	0,29%
Ostali dioničari	903.107	6,69%	906.842	6,72%
Ukupno	13.480.475	100,00%	13.480.475	100,00%

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)**ZA 2019. GODINU****BILJEŠKA 26 – REZERVE**

<i>(u tisućama kuna)</i>	31.12.2019.	31.12.2018.	31.12.2019.	31.12.2018.
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Kapitalne i ostale rezerve	38.624	38.624	38.624	38.624
Revalorizacijske rezerve	34.119	34.104	34.119	34.104
	72.743	72.728	72.743	72.728

Društvo je obvezno izdvajati zakonske rezerve prema hrvatskim zakonima u iznosu od minimalno 5% dobiti za godinu sve dok ukupne zakonske rezerve ne dosegnu razinu od 5% dioničkog kapitala. Društvo trenutno nema zakonskih rezervi.

Revalorizacijske rezerve odnose se na revalorizaciju zemljišta te u manjoj mjeri na financijsku imovinu raspoloživu za prodaju.

BILJEŠKA 27 – KREDITI I ZAJMOVI

<i>(u tisućama kuna)</i>	31.12.2019.	31.12.2018.	31.12.2019.	31.12.2018.
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Dugoročni krediti				
Kreditni banaka	67,540	48,492	67,540	48,492
Obveze po najmovima	1,903	5,387	1,842	5,327
	69,443	53,879	69,382	53,819
Kratkoročni krediti				
Kreditni banaka	8,826	7,346	8,826	7,346
Kreditni ostalih financijskih institucija	-	4,167	-	4,167
Obveze po najmovima	3,711	3,544	3,711	3,324
	12,537	15,057	12,537	14,837
Ukupno krediti	81,980	68,936	81,919	68,656

Dospijeca obveza za kredite banaka i ostalih financijskih institucija na datum izvještavanja su kako slijedi:

<i>(u tisućama kuna)</i>	31.12.2019.	31.12.2018.	31.12.2019.	31.12.2018.
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Do godine dana	8,826	11,513	8,826	11,513
1 – 2 godine	8,808	8,764	8,808	8,764
2 - 5 godina	26,426	26,272	26,426	26,272
Preko 5 godina	32,306	13,456	32,306	13,456
	76,366	60,005	76,366	60,005

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

ZA 2019. GODINU

BILJEŠKA 27 – KREDITI I ZAJMOVI (NASTAVAK)

Dospijeaća obveza za financijske najmove na datum izvještavanja su kako slijedi:

<i>(u tisućama kuna)</i>	31.12.2019.	31.12.2018.	31.12.2019.	31.12.2018.
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Unutar godine dana	3,711	3,544	3,711	3,324
Od 1 – 2 godine	1,903	3,595	1,842	3,535
Od 2 – 5 godina	-	1,792	-	1,792
	5,614	8,931	5,553	8,651

Knjigovodstveni iznos posudbi Grupe i Društva denominiran je u sljedećim valutama:

<i>(u tisućama kuna)</i>	31.12.2019.	31.12.2018.	31.12.2019.	31.12.2018.
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
EUR	76.427	60.285	76.366	60.005
USD	5.553	8.651	5.553	8.651
	81.980	68.936	81.919	68.656

Na dan 31. prosinca 2019. Grupa ima izdane garancije u iznosu od 25.789 tisuća kuna (2018: 20.703 tisuće kuna).

Usklada kretanja obveza s novčanim tokovima koji proizlaze iz financijskih aktivnosti za Grupu je kako slijedi:

<i>(u tisućama kuna)</i>	Kredit	Najmovi	Ukupno
	Stanje na 1. siječnja 2019.	60.005	8.931
<i>Novčane transakcije:</i>			
Primanje kredita	27.663	-	27.663
Otplata kredita	(11.552)	-	(11.552)
Otplata najmova	-	(4.267)	(4.267)
Ukupno novčane transakcije	16.111	(4.267)	11.844
<i>Nenovčane transakcije:</i>			
Utjecaj promjene deviznog tečaja	250	335	585
Ostale nenovčane transakcije	-	615	615
Stanje na dan 31. prosinca 2019.	76.366	5.614	81.980

Obveza za koncesijsku imovinu s pravom korištenja iskazuje se odvojeno kao i usklađivanje kretanja navedene obveze s novčanim tokovima iz financijskih aktivnosti. Vidi bilješku 33.

Kredit banaka

Kredit

banaka u iznosu od 58.948 tisuća kuna (2018.: 35.451 tisuću kuna) nose varijabilnu kamatnu stopu. Varijabilne kamatne stope na kredite banaka kroz 2019. godinu kretale su se u rasponu od 1,7% do 2% na godišnjoj razini (2018.: 1,7% do 4,25%).

Kredit

banaka u iznosu od 17.418 tisuća kuna nose fiksnu kamatnu stopu (2018.: 20.388 tisuća kuna). Fiksne kamatne stope na kredite banaka kretale su se oko 3,0% na godišnjoj razini (2018.: od 3,0% do 5,0%).

Kredit ostalih financijskih institucija

Kredit

ostalih financijskih institucija odnose se na kredite od Royal mirovinskog osiguranja koji su korišteni za financiranje restrukturiranja radne snage u proteklim periodima. Ovi krediti su oplaćeni u potpunosti tijekom 2019.

BILJEŠKE UZ FINANIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

ZA 2019. GODINU

BILJEŠKA 27 – POSUDBE (NASTAVAK)

Najmovi

Najmovi u iznosu od 5.614 tisuća kuna za Grupu te 5.553 tisuća kuna za Društvo odnose se najvećim dijelom na najam opreme. Najveći dio odnosi se na ugovor o financijskom najmu s Lučkom upravom Rijeka u iznosu glavnice od 5.553 tisuća kuna na 31. prosinca 2019. koji ne nosi kamatu. Ugovor o najmu ima dospijeće do 2021. godine.

Sredstva osiguranja

Primljeni krediti od banaka u iznosu od 76.366 tisuća kuna (2018.: 55.838 tisuća kuna) osigurani su založnim pravima na zemljištima i građevinskim objektima Društva i Grupe (bilješka 17).

BILJEŠKA 28 – REZERVIRANJA

Grupa i Društvo - (u tisućama kuna)	Jubilarne nagrade i Rezervacije za		Ukupno
	naknade za umirovljenje	sudske sporove	
Na dan 31. prosinca 2018.			
Dugoročni dio	2.478	-	2.478
Kratkoročni dio	-	2.662	2.662
	2.478	2.662	5.140
Na dan 31. prosinca 2019.			
Dugoročni dio	2.365	-	2.365
Kratkoročni dio	-	4.607	4.607
	2.365	4.607	6.972

Kretanje u rezerviranjima bilo je kako slijedi:

Grupa i Društvo - (u tisućama kuna)	Jubilarne nagrade i Rezervacije za		Ukupno
	naknade za umirovljenje	sudske sporove	
Na dan 1. siječnja 2018.	2.656	6.252	8.908
Povećanje	-	624	624
Smanjenje	(178)	(4.214)	(4.392)
Na dan 31. prosinca 2018.	2.478	2.662	5.140
Na dan 1. siječnja 2019.	2.478	2.662	5.140
Povećanje	-	1.973	1.973
Smanjenje	(113)	(28)	(141)
Na dan 31. prosinca 2019.	2.365	4.607	6.972

BILJEŠKE UZ FINACIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

ZA 2019. GODINU

BILJEŠKA 28 – REZERVIRANJA (nastavak)

(i) Jubilarne nagrade i naknade za umirovljenje

Sukladno kolektivnim ugovorima, Grupa ima obvezu isplaćivanja jubilarnih nagrada i otpremnina pri redovnom stupanju u mirovinu. Drugih oblika primanja nakon odlaska u mirovinu nema.

Rezervacije za jubilarne nagrade i otpremnine pri redovnom stupanju u mirovinu izračunate su po osnovi aktuarskog izračuna i izvedene iz sljedećih glavnih pretpostavki:

	Procjena	
	2019.	2018.
Diskontna stopa	1,86%	2,85%
Prosječna stopa fluktuacije zaposlenika	10,18%	10,39%
Prosječna očekivana dob za mirovinu	61 - 65	61 - 65

(ii) Sudski sporovi

Rezervacije za sudske sporove odnose se na sudske sporove podignute protiv Grupe koji proizlaze iz redovnog komercijalnog poslovanja te sporove s bivšim radnicima. Trošak rezerviranja iskazan je u konsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u okviru „Ostalih troškova“.

BILJEŠKA 29 – OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I OSTALE OBVEZE

(u tisućama kuna)	31.12.2019. Grupa	31.12.2018. Grupa	31.12.2019. Društvo	31.12.2018. Društvo
Obveze prema dobavljačima u zemlji	12.072	22.468	12.813	23.135
Obveze prema dobavljačima u inozemstvu	400	100	400	100
Obveze prema zaposlenima	5.505	4.323	5.467	4.293
Obveze za prodane stanove	5.115	3.513	5.115	3.513
Obveze za kamate	188	467	188	467
Obveze za ostale poreze, doprinose i naknade	1.168	1.537	1.042	1.362
Obveze za PDV	16	49	-	38
Obveze za poreze i doprinose na plaće	2.027	2.108	2.027	2.108
Odgođeni prihodi (i)	20.071	20.004	20.071	20.004
Obračunati troškovi	1.109	4.379	1.109	4.379
Ostale obveze	907	818	181	40
	48.578	59.766	48.413	59.439

- (i) Krajem 2017. godine sklopljena su dva ugovora o pružanju novčane potpore, kao dio poticajnih mjera Europske komisije za obnovu lučkog područja u Rijeci i Bakru, između INEA agencije („Innovation and Networks Executive Agency“) kao odobravatelja potpore, Lučke Uprave Rijeka kao koordinatora te Društva. Društvo i Lučka Uprava Rijeka smatraju se ujedno i primateljima potpore (Društvo prema ugovorima ima pravo na oko 96% ukupnog iznosa potpore, dok se ostatak odnosi na lučku upravu). Ukupan iznos potpore po oba ugovora određen je kao maksimalno 85% iznosa troškova koji će biti potrebni za planirane radove na ovom području te iznosi 33.795 tisuća eura. Isplata ovih sredstava planirana je u ratama, sukladno terminskim planovima iz ugovora. Tijekom 2018. godine, Društvo je dobilo 20 milijuna kuna na ime ovih ugovora. Imovina koja je preduvjet za ostvarenje i zadržavanje ove potpore još uvijek nije u izgradnji na dan 31. prosinca 2019. Društvo očekuje početak gradnje 2020., a završetak se očekuje 2021. (za lokaciju Bakar) i 2022. (za lokaciju Rijeka).

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)**ZA 2019. GODINU****BILJEŠKA 30 – UPRAVLJANJE RIZICIMA****Upravljanje rizikom kapitala***Omjer financijske poluge*

Funkcija financija u Grupi analizira strukturu kapitala na godišnjoj razini. Kao dio navedene analize, Grupa analizira trošak kapitala i rizik povezan sa svakom stavkom kapitala. Jedan od pokazatelja koji se prati je omjer financijske poluge koji je na datum izvještavanja bio kako slijedi:

<i>(u tisućama kuna)</i>	31.12.2019.	31.12.2018.	31.12.2019.	31.12.2018.
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Dug (dugoročni i kratkoročni krediti) = D	(81,980)	(68,936)	(81,919)	(68,656)
Kratkoročni depoziti u bankama	17,571	9,844	17,571	9,844
Novac i novčani ekvivalenti	30,850	52,080	29,498	50,701
Neto novac / (dug)	<u>(33,559)</u>	<u>(7,012)</u>	<u>(34,850)</u>	<u>(8,111)</u>
Glavnica = E	(395,703)	(412,089)	(294,297)	(325,120)
Omjer financijske poluge = D/(D+E)				
<i>bez obveza po koncesijskom ugovoru</i>	17%	14%	22%	17%
<i>uključujući obveze po koncesijskom ugovoru</i>	55%	53%	62%	59%

Dug je definiran kao obveza za dugoročne i kratkoročne kredite te obveznice. Glavnica uključuje sav kapital i sve rezerve. Kao rezultat usvajanja MSFI-ja 16 koji je imao značajne utjecaje na financijski položaj Grupe i Društva s obzirom na priznavanje obveza i imovine povezane s koncesijom prethodno vođene izvanbilančno, Grupa i Društvo prikazuju omjer financijske poluge bez i sa novopriznatom obvezom u svrhu usporedbe s prethodnim izvještavanjem.

Grupa upravlja svojim kapitalom kako bi osigurala vremenski neograničen nastavak poslovanja.

Osim omjera neto duga i kapitala, Grupa redovito prati odnos između konsolidirane kratkotrajne imovine i konsolidiranih kratkoročnih obveza kako bi procijenilo ukoliko je pretpostavka neograničenosti poslovanja koja se primjenjuje u izradi financijskih izvještaja i dalje primjerena te kako bi identificirala potrebe za financiranjem putem dužničkih ili vlasničkih instrumenata.

Upravljanja financijskim rizicima

Grupa je izložena međunarodnom tržištu i u značajnom dijelu se financira putem kredita denominiranih u stranim valutama. Kao rezultat toga, Grupa je podložna utjecaju promjene tržišnih cijena te utjecaju tečajnih razlika i promjene kamatnih stopa te riziku nenaplativosti potraživanja. Kategorije financijskih instrumenata su kako slijedi:

<i>(u tisućama kuna)</i>	31.12.2019.	31.12.2018.	31.12.2019.	31.12.2018.
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Vlasnički instrumenti po FVOSD	144	125	144	125
Ukupno financijska imovina po FVOSD	144	125	144	125
Dugotrajna financijska imovina	2.192	3.191	2.192	3.191
Kratkotrajna financijska imovina	17.599	9.993	17.599	9.993
Potraživanja od kupaca	28.784	26.345	28.154	25.766
Novac i novčani ekvivalenti	30.850	52.080	29.498	50.701
Ukupno financijska imovina po amortiziranom trošku	79.425	91.609	77.443	89.651
Ukupno financijska imovina	79.569	91.734	77.587	89.776
Obveze po najmovima	5.614	8.931	5.553	8.651
Obveze za koncesijsku imovinu s pravom korištenja	406.066	391.969	406.066	391.969
Obveze po kreditima	76.366	60.005	76.366	60.005
Obveze prema dobavljačima	18.682	27.366	18.697	27.255
Ukupno financijske obveze po amortiziranom trošku	506.728	488.271	506.682	487.880
Ukupno financijske obveze	506.728	488.271	506.682	487.880

BILJEŠKA 30 – UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Upravljanja financijskim rizicima (*nastavak*)

Fer vrijednost financijskih instrumenata

Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza se određuje kako slijedi:

- fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza kojima se trguje na aktivnim likvidnim tržištima, pod standardnim uvjetima, određuje se prema cijenama koje kotiraju na tržištu;
- fer vrijednost ostale financijske imovine i ostalih financijskih obveza određuje se u skladu s modelima za određivanje cijena, a na temelju analize diskontiranih novčanih tokova koristeći cijene iz poznatih transakcija na tržištu i cijene koje se nude za slične instrumente.

Financijski instrumenti koji se drže radi naplate u normalnom poslovanju su knjiženi po trošku nabave ili neto iznosu smanjenom za otplaćeni dio. Fer vrijednost je određena kao iznos po kojem se financijski instrument može prodati trgovanjem između dobrovoljnih poznatih stranaka po tržišnim uvjetima, osim u slučaju prodaje pod prisilom ili radi likvidacije. Fer vrijednost financijskog instrumenta je ona koja je kotirana na tržištu vrijednosnica ili ona koja je dobivena korištenjem metode diskontiranog novčanog toka.

Na dan izvještavanja iskazani iznosi novca, kratkoročnih depozita, potraživanja, kratkoročnih obveza, ukalkuliranih troškova, kratkoročnih pozajmica i ostalih financijskih instrumenata odgovaraju njihovoj tržišnoj vrijednosti, zbog kratkoročne prirode ove imovine i obveza i zbog toga što većina kratkotrajne imovine i kratkoročnih obveza nosi varijabilne kamatne stope.

Uprava smatra da se fer vrijednost dugoročnih potraživanja Grupe koja proizlaze iz prodaje stanova zaposlenicima ne razlikuje značajno od knjigovodstvene vrijednosti zbog trenutno niske razine tržišnih kamatnih stopa za takva potraživanja. Uprava redovito prati relevantne tržišne kamatne stope na sličnu imovinu kako bi procijenila opravdanost ove pretpostavke.

Na izvještajne datume, knjigovodstvena vrijednost kredita banaka i ostalih kredita približna je njihovoj fer vrijednosti budući da većina tih zajmova nosi varijabilnu kamatnu stopu ili fiksnu kamatnu stopu koja je približna trenutnim tržišnim kamatnim stopama.

Knjigovodstvena vrijednost obveza po financijskom najmu uglavnom se odnosi na beskamatni ugovor o financijskom najmu koji je diskontiran na fer vrijednost pomoću metode efektivne kamatne stope koristeći diskontnu stopu jednaku tržišnoj kamatnoj stopi na slične najmove.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)**ZA 2019. GODINU****BILJEŠKA 30 – UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)****Upravljanja financijskim rizicima (nastavak)***Upravljanje rizikom likvidnosti*

Odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti snosi Uprava, koja postavlja odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti, s ciljem upravljanja kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim zahtjevima financiranja i likvidnosti. Grupa upravlja rizikom likvidnosti prateći konsolidiranu neto kratkotrajnu poziciju i adresirajući očekivane tekuće deficite likvidnosti. Uprava prati, ali ne objavljuje zasebno analizu likvidnosti na razini Društva jer se ista smatra približnim onom na konsolidiranoj razini zbog relativnog malog značaja poslovanja ovisnih društava.

Analiza rizika likvidnosti

Tablice u nastavku prikazuju ugovorna dospjeća financijskih obveza i financijske imovine Grupe iskazanih u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju na kraju svakog izvještajnog razdoblja. Tablice su izrađene na temelju nediskontiranih novčanih tokova do dospjeća te uključuju i novčane tokove po glavnici i kamatama.

<i>na dan 31. prosinca 2019.</i>	Neto knjig. vrijednost	Ugovoreni				
		novčani tokovi	do godinu dana	1 - 2 godine	2 - 5 godina	preko 5 godina
<i>Imovina koja ne nosi kamatu:</i>						
Dugoročna potraživanja	4.541	4.541	2.349	1.049	1.143	-
Potraživanja od kupaca	28.784	28.784	28.784	-	-	-
Vlasnički instrumenti po FVOSD	144	144	144	-	-	-
	33.469	33.469	31.277	1.049	1.143	-
<i>Imovina koja nosi kamatu:</i>						
Kratkotrajna financijska imovina	17.599	17.898	17.898	-	-	-
Novac i novčani ekvivalenti	30.850	31.159	31.159	-	-	-
	48.449	49.057	49.057	-	-	-
	81.918	82.526	80.334	1.049	1.143	-
<i>na dan 31. prosinca 2019.</i>						
<i>Obveze koje ne nose kamatu:</i>						
Obveze po najmovima	5,553	5,553	3,711	1,842	-	-
Obveze prema dobavljačima	18,682	18,682	18,682	-	-	-
	24,235	24,235	22,393	1,842	-	-
<i>Obveze koje nose kamatu:</i>						
Obveze po najmovima	61	64	64	-	-	-
Obveze za koncesijsku imovinu s pravom korištenja	406,066	446,021	161,363	170,848	95,273	18,537
Obveze po kreditima	76,366	80,457	10,340	10,140	27,358	32,619
	482,493	526,542	171,767	180,988	122,631	51,156
	506,728	550,777	194,160	182,830	122,631	51,156

Analiza Grupe pokazuje deficit kratkoročnih ugovornih novčanih tokova. Međutim, većina kratkoročnih novčanih odljeva odnosi se na obvezu za koncesijsku imovinu s pravom korištenja, točnije na kapitalna ulaganja u lučku infrastrukturu kao dio CEF investicijskih projekata čiji je početak predviđen 2020. godine. Budući da je za navedene projekte odobreno financiranje od Europske komisije (INEA agencije) u iznosu do maksimalno 85% od planiranih troškova, poslovodstvo vjeruje da je pozicija likvidnosti u dugom roku stabilna, ali očekuje da će dodatno financiranje biti potrebno tijekom izgradnje i završetka CEF projekata.

BILJEŠKE UZ FINANIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)**ZA 2019. GODINU****BILJEŠKA 30 – UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)****Upravljanja financijskim rizicima (nastavak)****Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)**

Rokovi dospjeća financijske imovine i obveza u prethodnom razdoblju (prepravljani za učinak usvajanja MSFI-ja 16) bili su kako slijedi:

<i>na dan 31. prosinca 2018.</i>	Neto knjig. vrijednost	Ugovoreni novčani tokovi	do godinu dana	1 - 2 godine	2 - 5 godina	preko 5 godina
			<i>(u tisućama kuna)</i>			
<i>Imovina koja ne nosi kamatu:</i>						
Dugoročna potraživanja	5.815	5.815	2.624	1.300	1.891	-
Potraživanja od kupaca	26.345	26.345	26.345	-	-	-
Vlasnički instrumenti po FVOSD	125	125	125	-	-	-
	32.285	32.285	29.094	1.300	1.891	-
<i>Kamatonosna imovina:</i>						
Kratkotrajna financijska imovina	9.993	10.163	10.163	-	-	-
Novac i novčani ekvivalenti	52.080	52.601	52.601	-	-	-
	62.073	62.764	62.764	-	-	-
	94.358	95.049	91.858	1.300	1.891	-
<i>na dan 31. prosinca 2018.</i>						
			<i>(u tisućama kuna)</i>			
<i>Obveze koje ne nose kamatu:</i>						
Obveze po najmovima	8.651	8.651	3,324	3,535	1,792	-
Obveze prema dobavljačima	27.366	27.366	27,366	-	-	-
	36.017	36.017	30.690	3.535	1.792	-
<i>Obveze koje nose kamatu:</i>						
Obveze po najmovima	280	295	232	63	-	-
Obveze za koncesijsku imovinu s pravom korištenja	391,969	450,131	4,110	161,363	262,716	21,942
Obveze po kreditima	60,005	61,658	11,833	8,998	26,994	13,833
	452,254	512,084	16,175	170,424	289,710	35,775
	488,271	548,101	46,865	173,959	291,502	35,775

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

ZA 2019. GODINU

BILJEŠKA 30 – UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Upravljanja financijskim rizicima (nastavak)

Upravljanje kamatnim rizikom

Grupa je izložena kamatnom riziku budući da se zadužuje i po fiksnim, ali i po promjenjivim kamatnim stopama. Varijabilne kamatne stope koje su na datum izvještavanja bile primjenjive na relevantni dio zaduženja Grupe bazirane su na sljedećem:

(u tisućama kuna)	31.12.2019. Grupa	31.12.2018. Grupa	31.12.2019. Društvo	31.12.2018. Društvo
Krediti banaka bazirani na EURIBOR-u	58.948	35.451	58.948	35.451

Analiza osjetljivosti na kamatni rizik

Analiza osjetljivosti u nastavku temeljena je na izloženosti riziku promjene kamatnih stopa na datum izvještavanja. Za promjenjive kamatne stope, analiza je pripremljena na način da je izračunat učinak razumno mogućeg povećanja kamatnih stopa kod zaduženja s varijabilnim kamatnim stopama na očekivane ugovorne novčane tokove takvih zaduženja u odnosu na one koji su izračunati primjenom kamatne stope primjenjive na kraju trenutnog razdoblja izvještavanja. Pri internom izvještavanju kamatnog rizika ključnom rukovodstvu, koristi se povećanje/smanjenje od 50 baznih poena što predstavlja realno moguću promjenu kamatnih stopa prema procjeni Uprave.

Procijenjeni učinak realno moguće promjene kamatnih stopa na rezultat Grupe prije poreza za izvještajna razdoblja je kako slijedi:

na dan 31. prosinca 2019.	Ugovoreni novč. tokovi	do godine dana	od 1 do 2 godine	od 2 do 5 godina	preko 5 godina
		(u tisućama kuna)			
Prema trenutno primijenjivim kamatnim stopama	61.893	6.402	6.279	18.068	31.144
Prema trenutno primijenjivim kamatnim stopama + 0.50%	62.580	6.542	6.405	18.262	31.371
Efekt povećanja kamatnih stopa za 0.50%	(687)	(140)	(126)	(194)	(227)

Grupa se trenutno ne štiti od kamatnog rizika budući da se promjena kamatnih stopa ne smatra izglednom.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)**ZA 2019. GODINU****BILJEŠKA 30 – UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)****Upravljanja financijskim rizicima (nastavak)***Upravljanje valutnim rizikom*

Grupa određene transakcije obavlja u stranoj valuti te je po tom pitanju izloženo rizicima promjene valutnih tečajeva. U idućoj tablici su prikazani knjigovodstveni iznosi monetarne imovine i monetarnih obveza Grupe u stranoj valuti na izvještajni datum.

<i>(u tisućama kuna)</i>	Obveze		Obveze	
	31.12.2019.	31.12.2018.	31.12.2019.	31.12.2018.
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Euro	76.827	60.385	76.766	60.105
USD	5.553	8.651	5.553	8.651
	82.380	69.036	82.319	68.756

<i>(u tisućama kuna)</i>	Imovina		Imovina	
	31.12.2019.	31.12.2018.	31.12.2019.	31.12.2018.
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Euro	41.665	40.141	41.445	39.961
USD	6.372	10.152	6.372	10.152
	48.037	50.293	47.817	50.113

Analiza izloženosti valutnom riziku

Grupa je uglavnom izložena valutnom riziku promjene tečaja kune u odnosu na euro i američki dolar, zbog činjenice da se većina transakcija sa stranim kupcima denominira u euro i američkom dolaru. Relevantni tečajevi eura i američkog dolara tijekom razdoblja izvještavanja bili su kako slijedi:

	Spot valutni tečaj		Prosječni valutni tečaj	
	31.12.2019.	31.12.2018.	2019.	2018.
EUR	7,442580	7,417575	7,413605	7,414111
USD	6,649911	6,469192	6,622347	6,278406

U sljedećoj tablici analizirana je osjetljivost Grupe na povećanje tečaja kune od 1% u odnosu na euro i 10% u odnosu na američki dolar kao procjenu realno mogućeg povećanja tečaja navedenih valuta. Analiza osjetljivosti uključuje samo otvorene novčane stavke u stranoj valuti i njihovo preračunavanje na kraju razdoblja temeljem postotne promjene valutnih tečajeva. Analiza osjetljivosti uključuje monetarnu imovinu i monetarne obveze u valuti. Negativan broj pokazuje smanjenje dobiti ako se hrvatska kuna u odnosu na predmetnu valutu promijenila za gore navedene postotke. U slučaju obrnuto proporcionalne promjene vrijednosti hrvatske kune u odnosu na predmetnu valutu, utjecaj na dobit bio bi jednak i suprotan.

<i>(u tisućama kuna)</i>	Utjecaj valute EUR		Utjecaj valute EUR	
	31.12.2019.	31.12.2018.	31.12.2019.	31.12.2018.
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Povećanje/(smanjenje) neto rezultata	(352)	(202)	(353)	(201)

<i>(u tisućama kuna)</i>	Utjecaj valute USD		Utjecaj valute USD	
	31.12.2019.	31.12.2018.	31.12.2019.	31.12.2018.
	Grupa	Grupa	Društvo	Društvo
Povećanje/(smanjenje) neto rezultata	82	150	82	150

Grupa se trenutno ne štiti od valutnog rizika vezanog uz euro budući da je lokalna valuta vezana uz euro dok se izloženost vezano uz američke dolare ne smatra značajnom.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

ZA 2019. GODINU

BILJEŠKA 30 – UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

Upravljanja financijskim rizicima (nastavak)

Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik je rizik od neplaćanja odnosno neizvršenja ugovornih obveza od strane kupaca Grupe koji utječe na eventualni financijski gubitak Grupe.

Kupci se svrstavaju u kategorije sukladno ostvarenom godišnjem prometu te se za svaku kategoriju primjenjuju odgovarajuće mjere zaštite od kreditnog rizika. Mjere zaštite za pojedinu kategoriju kupaca definiraju se prema financijskim pokazateljima poslovanja pojedinog kupca, ocjenama kreditnog rejtinga od strane nezavisnih agencija i povijesti poslovanja sa svakim kupcem. Analiza izloženosti Grupe i kreditni rejting prati se i kontrolira kroz kreditne limite koji se mijenjaju i provjeravaju najmanje jednom godišnje.

Grupa nema značajnu kreditnu izloženost koja nije pokrivena instrumentima osiguranja, a koja nije reflektirana procjenom indikacija za umanj enje vrijednosti na datum izvještavanja.

Upravljanje operativnim rizicima

Rizik koncentracije prodaje

Grupa ostvaruje 26% (2018.:23%) prihoda od prodaje prema domaćim kupcima dok 74% (2018.:77%) prihoda od prodaje Grupa ostvaruje od prodaje prema stranim kupcima (u smislu geografske lokacije kupaca). Grupa određuje prodajne cijene prema kupcima u skladu s makroekonomskim uvjetima koje prevladavaju na svakom od tržištu gdje su kupci locirani imajući u vidu maksimalne i odobrene tarife za usluge obuhvaćene koncesijskim ugovorom.

Prihodi Grupe u značajnoj su mjeri izloženi volatilnosti zbog relativno visoke koncentracije prihoda na mali broj kupaca. Tijekom 2019., top 10 kupaca Grupe generiralo je približno 58% operativnih prihoda (2018.: 64%) dok je top pet kupaca generiralo približno 42% operativnih prihoda (2018.: 54%). Kao rezultat izloženosti malom broju kupaca, Grupa upravlja ovim rizikom kroz aktivnu i učestalu komunikaciju s ključnim kupcima, stjecanje novih kupaca te kroz praćenje relevantnih konkurenata i tržišnih uvjeta kako na lokalnoj tako i na međunarodnoj razini.

Grupa očekuje povećane rizike vezane uz održavanje tržišne pozicije (vezano i na strane i domaće kupce) uslijed jačanja konkurencije. Kako bi se umanjio ovaj utjecaj, Grupa nastoji dodatno jačati vlastitu konkurentnost povećanjem produktivnosti i kapaciteta te modernizacijom tehnologije što očekuje postići u velikoj mjeri putem planiranih investicija zajedno sa očekivanom renovacijom lokalne željezničke mreže.

BILJEŠKA 31 – TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA

Društvo ima povezani odnos sa svojim najvećim dioničarom te svojim ovisnim i pridruženim društvima. Najznačajniji pojedinačni dioničar društva Luka Rijeka d.d. je OT Logistics S.A koji drži udio od 26,51% u dioničkom kapitalu i glasačkim pravima Društva.

Nadalje, ključni management, uključujući uže članove obitelji ključnog managementa te pravne osobe koje su pod kontrolom ili značajnim utjecajem ključnog managementa i užih članova njihovih obitelji, također se smatraju povezanim stranama sukladno odredbama navedenim u Međunarodnom računovodstvenom standardu 24 *Objavljivanje povezanih stranaka* ("MRS 24").

S obzirom da Republika Hrvatska posjeduje 25,01% dioničkog kapitala i glasačkih prava Grupe / Društva putem CERP-a i ima značajan utjecaj na Grupu / Društvo, država i subjekti pod njenom kontrolom ili utjecajem također se smatraju povezanim strankama. Međutim, za potrebe objavljivanja transakcija s povezanim stranama, rutinske transakcije s raznim komunalnim subjektima ili s drugim tijelima pod kontrolom države po pitanju poreza, nameta ili u vezi sa standardnom kupnjom osnovnih potrošnih materijalase ne smatraju ili objavljuju kao transakcije s povezanim stranama.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)**ZA 2019. GODINU****BILJEŠKA 31 – TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA (NASTAVAK)***Transakcije s državom i subjektima pod njenom kontrolom ili utjecajem***Potraživanja i prodaja prema državi i povezanim stranama:**

<i>(u tisućama kuna)</i>	2019.	2018.
<i>Petrokemija d.d.</i>		
Prodaja usluga	218	-
Potraživanja na 31. prosinca	-	-
<i>Lučka uprava Rijeka</i>		
Najam prostora i prodaja redovnih usluga	1,458	1,470
Potraživanja na 31. prosinca	225	173
<i>Jadrolinija</i>		
Prodaja usluga	121	112
Potraživanja na 31. prosinca	6	12
<i>INA Grupa</i>		
Prodaja usluga	187	264
Potraživanja na 31. prosinca	13	98
Ukupno prodaja	1,985	1,846
Ukupno potraživanja na 31. prosinca	244	283

Obveze i kupnje od države i povezanih strana:

<i>(u tisućama kuna)</i>	2019.	2018.
<i>HEP Grupa</i>		
Kupnja struje	9,586	9,310
Obveze na 31. prosinca	1,045	1,266
<i>HŽ Cargo d.o.o.</i>		
Kupnja transportnih usluga	464	979
Obveze na 31. prosinca	-	9
<i>INA Grupa</i>		
Kupnja goriva	145	174
Obveze na 31. prosinca	44	32
Ukupno kupnje	10,195	10,195
Ukupno obveze na 31. prosinca	1,089	1,089

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

ZA 2019. GODINU

BILJEŠKA 31 – TRANSAKCIJE S POVEZANIM STRANAMA (NASTAVAK)

Transakcije s vlasnicima – OT Logistics S.A.

Tijekom 2019. godine nije bilo transakcija s OT Logistics S.A. Tijekom 2018. godine, Društvo je prodalo robe i usluga društvu OT Logistics S.A. u ukupnom iznosu od 2.462 tisuće kuna, dok je nabava robe i usluga tijekom godine iznosila 34 tisuće kuna. Na dan 31. prosinca 2019. i 31. prosinca 2018., Društvo i Grupa nisu imali potraživanja i obveza prema OT Logistics S.A.

Transakcije s ovisnim društvima

Društvo je tijekom 2019. godine kupilo roba i usluga od ovisnih društava u iznosu od 4.877 tisuća kuna (2018.: 4.506 tisuća kuna) te je na 31. prosinca 2019. dugovalo ovisnim društvima 892 tisuća kuna (2018.: 810 tisuća kuna). Društvo je tijekom 2019. godine prodalo roba i usluga ovisnim društvima u iznosu od 90 tisuće kuna (2018.: 92 tisuća kuna) te je na 31. prosinca 2019. imalo potraživanja od ovisnih društava u iznosu od 8 tisuća kuna (2018.: 9 tisuća kuna). Nadalje, Društvo je tijekom 2018. godine ostvarilo prihode od udjela u dobiti ovisnih društava u iznosu od 261 tisuću kuna.

Transakcije s pridruženim društvima

Grupa ima poslovne odnose s pridruženim društvom Jadranska vrata d.d. u kojem Luka Rijeka d.d. ima 49% vlasništva. Transakcije s pridruženim društvom koje se odnose na stanja u izvještaju o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2019. i 2018. i transakcije u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti za godine koje su tada završile su kako slijedi:

(u tisućama kuna)

	2019.	2018.
Potraživanja	594	537
Prihodi od prodaje i ostali prihodi	2.924	2.130

Transakcije s državnim tijelima

(i) Naknade za koncesiju

Tijekom 2019. godine, Grupa je po osnovi Koncesijskog ugovora platila fiksne koncesijske naknade prema Lučkoj Upravi Rijeka u iznosu od 4.250 tisuća kuna (2018. 4.416 tisuća kuna) i priznala trošak varijabilnih koncesijskih naknada u iznosu od 1.481 tisuću kuna (2018.: 1.786 tisuća kuna). Na dan 31. prosinca 2019. Grupa je imala dugovanje prema Lučkoj Upravi Rijeka u iznosu od 362 tisuće kuna (31. prosinca 2018.: 575 tisuća kuna) vezano uz koncesijske i povezane troškove.

Tijekom 2019. godine, Grupa je također priznala trošak varijabilnih koncesijskih naknada u iznosu od 562 tisuće kuna (2018.: 399 tisuća kuna) koje se plaćaju Ministarstvu gospodarstva (MINGO) RH vezano uz provođenje djelatnosti na terminalu Škrljevo te na 31. prosinca 2019. godine ima dugovanje prema MINGO-u u iznosu od 300 tisuća kuna (31. prosinca 2018.: 194 tisuće kuna)

(ii) Najmovi

Na dan 31. prosinca 2019. godine, Grupa ima obvezu po najmu prema Lučkoj Upravi Rijeka knjigovodstvene vrijednosti 5.553 tisuću kuna (31. prosinca 2018.: 8.651 tisuća kuna). Dospijeće najma je 2021. godina. Tijekom 2019. godine, Grupa je otplatila ukupno 3.888 tisuća kuna glavnice i kamata po osnovi navedenog financijskog najma (2018.: 3.888 tisuću kuna).

Naknade članovima Uprave

Ključno rukovodstvo Grupe sastoji se od Uprave koja na dan 31. prosinca 2019. broji 3 člana (2018.: 3 člana). Tijekom 2019. godine isplaćeno je ukupno 3.504 tisuće kuna naknada članovima Uprave (2018.: 3.494 tisuća kuna) s osnove bruto plaća (uključujući doprinose na plaće).

BILJEŠKA 32 – POTENCIJALNE OBVEZE I IMOVINA

Izloženost po sudskim sporovima

Na dan 31. prosinca 2019. godine, Grupa je uključena u niz pravnih radnji gdje je tuženik, a koji proizlaze iz redovnih poslovnih aktivnosti i sudskih sporova s bivšim zaposlenicima.

Izloženost Grupe sudskim predmetima na 31. prosinca 2019. godine iznosi približno 33 milijuna kuna (na osnovi tužbenih zahtjeva vezano uz postupke u tijeku na datum ovog izvještaja) koji se najvećim dijelom odnose na sudske sporove s dobavljačima, od čega je Grupa priznala rezervacije za sporove kod kojih očekuje nepovoljan ishod, a koje iznose 4,607 tisuće kuna na dan 31. prosinca 2019. (31. prosinca 2018. godine: 2.662 tisuće kuna).

Izloženost Grupe sudskim predmetima s bivšim zaposlenicima proizlazi uglavnom iz ozljeda na radu te na 31. prosinca 2019. godine iznosi oko 8 milijuna kuna temeljeno na ukupnom iznosu tužbenih zahtjeva po trenutno pokrenutim sporovima.

Na temelju savjetovanja s pravnim savjetnicima, Uprava je primijenila prosudbu kako je opisano detaljnije u bilješki 5 i procijenila da pravni postupci u koje je Grupa uključena ne bi trebali rezultirati značajnim gubicima iznad onih koji su već rezervirani kako je navedeno u bilješki 28.

Potencijalne kazne koje proizlaze iz minimalnih razina usluge definiranih u koncesijskom ugovoru

Prema trenutnom ugovoru o koncesiji, od 2016. nadalje Grupa je dužna održavati minimalnu razinu usluga definiranu u količinama pretovarenog tereta u provozu te temeljenu na inicijalnim poslovnim planovima koje je Grupa dostavila Lučkoj Upravi Rijeka kod sklapanja ugovora o koncesiji. Ukoliko se minimalne razine usluga ne mogu ispuniti, Lučka uprava Rijeka imat će pravo na naplate koncesijskih penala na temelju odstupanja stvarnih razina usluge od onih koje su inicijalno planirane.

Trenutne razine usluge znatno su niže od onih predviđenih u inicijalnim poslovnim planovima. Iskalkulirane potencijalne kazne od strane Društva, bez uračunavanja zatezних kamata, na 31. prosinca 2019. godine iznose 54,4 milijuna kuna, od čega se 13,2 milijuna kuna odnosi na 2016. godinu, 12,7 milijuna kuna na 2017. godinu, 13 milijuna kuna na 2018. godinu te 15,4 milijuna kuna na 2019. godinu.

Grupa aktivno komunicira s lučkom upravom vezano uz ažuriranje minimalnih razina i njihovog usklađivanja s tržišnim okolnostima. Slijedom činjenice da lučka uprava povijesno nije naplaćivala navedene naknade i imajući u vidu izmjene tržišne okolnosti u odnosu na one kod inicijalnog utvrđivanja minimalnih razina tereta, Grupa ne očekuje da će doći do naplate navedenih iznosa međutim tu mogućnosti ne može u potpunosti isključiti.

BILJEŠKA 33 – IMOVINA S PRAVOM KORIŠTENJA I POVEZANE OBVEZE I UGOVORNE OBVEZE PO KONCESIJSKOM UGOVORU

Kao što je opisano u bilješki 6a, Grupa i Društvo su početno usvojili MSFI 16 u ovim konsolidiranim i nekonsolidiranim financijskim izvještajima koristeći puni retrospektivni pristup. Kao rezultat toga, usporedni podaci prepravljani su u svrhu priznavanja imovine s pravom korištenja i povezane obveze proistekle iz Koncesijskog ugovora.

Kao što je predviđeno Koncesijskim ugovorom izmijenjenim krajem 2011. godine, produljenje razdoblja koncesije do 2042. godine odobreno je u zamjenu za izdatke koje se Grupa obvezala napraviti tijekom trajanja koncesije u ukupnom iznosu od 146,5 milijuna eura, a koji se odnose na ulaganja u obnovu lučke infrastrukture i ulaganja u opremu (ukupno 87,1 milijuna eura potrebnih izdataka) kao i u održavanje koncesijske imovine u iznosu od 59,4 milijuna eura.

Grupa je priznala obveze za koncesijsku imovinu s pravom korištenja kao sadašnju vrijednost očekivanih plaćanja za izdatke povezane s infrastrukturom i fiksne ili suštinski fiksne koncesijske naknade te je također priznala odgovarajuću imovinu s pravom korištenja po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjena vrijednosti.

Izdaci vezani za ulaganja u opremu i održavanje područja luke po koncesijom iskazuju se kao ugovorne obveze i biti će priznati kao imovina (u slučaju ulaganja u opremu) ili kao trošak (u slučaju održavanja) u razdoblju u kojem nastanu.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)**ZA 2019. GODINU****BILJEŠKA 33 – IMOVINA S PRAVOM KORIŠTENJA I POVEZANE OBVEZE I UGOVORNE OBVEZE PO KONCESIJSKOM UGOVORU (NASTAVAK)**

Kretanje u koncesijskoj imovini s pravom korištenja za Grupu i Društvo bilo je kako slijedi:

<i>(u tisućama kuna)</i>	Koncesijska imovina s pravom korištenja
Nabavna vrijednost	
Na 1. siječnja 2018. godine (prepravljeno)	358.269
Na 31. prosinca 2018. godine (prepravljeno)	358.269
Na 31. prosinca 2019. godine	358.269
Akumulirana amortizacija i umanjenja vrijednosti	
Na 1. siječnja 2018. godine (prepravljeno)	155.736
Trošak amortizacije	8.101
Na 31. prosinca 2018. godine (prepravljeno)	163.837
Trošak amortizacije	8.101
Na 31. prosinca 2019. godine	171.938
Neto knjigovodstvena vrijednost	
Na 1. siječnja 2018. godine (prepravljeno)	202.533
Na 31. prosinca 2018. godine (prepravljeno)	194.432
Na 31. prosinca 2019. godine	186.331

Kretanje u obvezi za koncesijsku imovinu s pravom korištenja za Grupu i Društvo bilo je kako slijedi:

<i>(u tisućama kuna)</i>	Obveze za koncesijsku imovinu s pravom korištenja
Na 1. siječnja 2018. godine (prepravljeno)	388,337
<i>Nenovćane transakcije</i>	
Otpuštanje diskonta	17,121
Tečajne razlike	(4,392)
<i>Novćane transakcije (i)</i>	
Plaćanje koncesijskih naknada	(4,338)
Izdaci vezani uz infrastrukturu	(4,759)
Na 31. prosinca 2018. godine (prepravljeno)	391,969
<i>Nenovćane transakcije</i>	
Otpuštanje diskonta	17,527
Tečajne razlike	823
<i>Novćane transakcije (i)</i>	
Plaćanje koncesijskih naknada	(4,250)
Izdaci vezani uz infrastrukturu	(3)
Na 31. prosinca 2019. godine	406,066

- (i) Novćane transakcije vezano uz kretanja obveze za koncesijsku imovinu s pravom korištenja prikazane su unutar novćanih tokova od financijskih aktivnosti.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE (NASTAVAK)

ZA 2019. GODINU

BILJEŠKA 33 – IMOVINA S PRAVOM KORIŠTENJA I POVEZANE OBVEZE I UGOVORNE OBVEZE PO KONCESIJSKOM UGOVORU (NASTAVAK)

Analiza ročnosti obveze za koncesijsku imovinu s pravom korištenja je kako slijedi:

<i>(u tisućama kuna)</i>	31. pro 2017.	31. pro 2018.	31. pro 2019.
do jedne godine - kratkoročni dio obveze	8,768	4,110	161,363
1 - 2 godine	4,110	161,363	170,848
2 - 3 godine	161,363	170,848	88,463
3 - 4 godine	170,848	88,463	3,405
4 - 5 godina	88,463	3,405	3,405
preko 5 godina	25,347	21,942	18,537
Ukupno ugovorni novčani tokovi	458,899	450,131	446,021
Neto knjigovodstvena vrijednost	388,337	391,969	406,066

Struktura i status ukupnih i preostalih zahtjeva za izdacima predviđenim Koncesijskim ugovorom na dan 31. prosinca 2019. prikazani su u nastavku:

<i>u tisućama eura</i>	Izvršeno do 2019	Preostalo 2020 - 2042	Ukupno
Izdaci vezani uz infrastrukturu	10.086	57.224	67.310
Izdaci vezani uz opremu	7.669	12.151	19.820
Održavanje koncesijske imovine	26.255	33.145	59.400
	44.010	102.520	146.530

Tamo gdje to nije posebno propisano, alokacija ukupnih izdataka po razdobljima raspoređena je na temelju najbolje procjene očekivane vremenske dinamike izdataka i razvrstana po vrstama izdataka na temelju interpretacija posloводства korištenih za potrebe primjene MSFI-ja 16.

BILJEŠKA 34 – DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVJEŠTAVANJA

Potpisani ugovori za izgradnju CEF projekta Bakar

Dana 14. veljače 2020. godine, Društvo je potpisalo ugovore za izvođenje CEF projekta za područje Bakra, financiranog prvenstveno subvencijama iz EU sredstava (agencija INEA). Ukupna vrijednost ugovora iznosi 48.494 tisuće kuna i potpisani su s GP Krk d.d. (domaća građevinska tvrtka) i COLAS Rail Hrvatska i COLAS Rail S.A.S. (ovisna društva francuske multinacionalne građevinske tvrtke COLAS S.A.).

Pandemija SARS-CoV-2 (COVID 19)

Djelujući u segmentu brodarstva i lučkom segmentu, Grupa je pod utjecajem posljedica uzrokovanih pandemijom zarazne bolesti koronavirusa (COVID 19) uzrokovane teškim akutnim respiratornim sindromom coronavirus 2 (SARS-CoV-2) koji se brzo proširio iz Kine u većinu glavnih svjetskih gospodarstava tijekom prvog tromjesečja 2020. godine. Velika većina svjetske trgovinske razmjene robe po volumenu obavlja se morskim putem, a Kina je središte znatnog broja najprometnijih luka na svijetu i najznačajnije središte za lučki i brodarski segment na globalnoj razini. Ograničenja putovanja, odredbe o karanteni i privremena zatvaranja velikih postrojenja kao rezultat pandemije, snažno utječu na volumen otpreme roba širom svijeta i općenito otežavaju kretanje robe u međunarodnim lancima opskrbe.

Posloводство pomno nadgleda razvoj situacije vezane uz COVID 19 i provodi relevantne preporuke za očuvanje zdravlja i sigurnosti zaposlenih u Grupi. Procjena utjecaja COVID-a 19 na poslovanje Grupe u doglednom razdoblju složena je i dalekosežna s obzirom na raznolikost faktora koji utječu na luke i sektor brodarstva na globalnoj i regionalnoj razini, kao i s obzirom na složenost procjene šireg globalnog i regionalnog učinka i načina na koji će se isti reflektirati na lokalnu razinu.

Trenutne mjere koje provodi vlada Republike Hrvatske u pogledu putnih i carinskih ograničenja ne uključuju stroga ograničenja vezana uz pomorski teretni transport. Trenutno se očekuje određeno usporavanje i kašnjenje prometom tereta, posebno u prvoj polovici 2020. godine, ali opseg utjecaja u konačnici ovisi o duljini i ozbiljnosti zdravstvene krize uzrokovane pandemijom COVID 19.

BILJEŠKA 34 – DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVJEŠTAVANJA (NASTAVAK)

Pandemija SARS-CoV-2 (COVID 19) (nastavak)

Nadalje, značajno produljenje restrikcija potencijalno može uzrokovati pomak u početku i egzekuciji radova na CEF projektima te poremetiti dinamiku novčanih tokova potrebnih za financiranje projekata. Društvo likvidnost namjerava osigurati kroz dodatno financiranje i/ili kroz prodaju neposlovne imovine (nekretnina i ulaganja). Međutim, kao mjera predostrožnosti, posloводство je već iniciralo razgovore s nadležnim ministarstvima (Ministarstvom pomorstva, prometa i infrastrukture; Ministarstvom regionalnog razvoja i fondova EU; Ministarstvom gospodarstva, poduzetništva i obrta) kao i nositeljem projekata, Lučkom Upravom Rijeka, vezano uz mehanizme osiguranja financiranja u slučaju da negativne posljedice pandemije na gospodarstvo utječu na mogućnost Društva da pravovremeno osigurati likvidnost. S obzirom na strateški značaj projekata i njihov dugoročni investicijski karakter, kao i potencijalno produženje rokova egzekucije projekata, posloводство vjeruje kako provedba projekata neće biti narušena.

Imajući u vidu informacije dostupne do datuma ovog izvještaja, procjene posloводства vezano uz prikladnost pretpostavke o neograničenosti vremena poslovanja te iznosa vrijednosti imovine objavljenih u financijskim izvještajima ostaju nepromijenjene.